

EMN STUDY
4 | 2018

Attracting and retaining international students in the EU

– National Report of Finland

Attracting and retaining international students in the EU – National Report of Finland

ISBN 978-952-5920-81-9 (PDF)

The EMN has been established by Council Decision 2008/381/EC and is financially supported by the European Union. The objective of the EMN is to meet the information needs of Community institutions and of Member States' authorities and institutions by providing up-to-date, objective, reliable and comparable information on migration and asylum, with a view to supporting policymaking in the European Union in these areas. The EMN also serves to provide the general public with such information.

The study was produced by the Finnish National Contact Point of the European Migration Network (EMN), which is coordinated by the European Commission. The Commission is not responsible for the views or conclusions presented herein.

Overall responsibility:

Senior Adviser Johanna Väänänen (National Contact Point Finland)

Senior Adviser Samuli Volanen (National Contact Point Finland)

National Coordinator Kielo Brewis (National Contact Point Finland)

Available from:

European Migration Network

Finnish Immigration Service

P.O. BOX 10

00086 Finnish Immigration Service

Tel. + 358 295 430 431

[emn\(at\)migri.fi](mailto:emn(at)migri.fi)

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

Layout: OSG Communications

© cover picture: Kirijaki

Contents

Summary	4
Section 1: National legal and policy framework in the Member State	6
Section 2: Measures and incentives to attract international students	14
Section 3: Measures and incentives to retain international graduates	27
Section 4: Bilateral and multilateral cooperation with third countries	30
Annex: Statistics	32

Summary

The aim of this study is to explore what policies and practices are in place in Finland to attract and retain third-country national students. The study focuses on third-country nationals entering Finland to study in a higher education institution. The study covers issues such as factors attracting students to Finland, admission criteria, hosting and rights of international students, as well as access to the Finnish labour market after graduation. In this study, the term "international student" refers to third-country national students from non-EU/EEA countries.

In 2010-2016, the yearly number of student applications to Finland grew steadily from 5,438 to 7,161 in 2016. In 2017 there were only 5,646 applications. The peak in student applications in 2016 and the low number of applications in 2017 were influenced by the fact that in August 2017 it became obligatory for higher education institutions in Finland to collect tuition fees from students outside the EU and EEA area. The number of student applications increased again in 2018 to 6,280 applications. The largest number of applicants came from China and Russia, followed by Vietnam, Bangladesh and South Korea.

In Finland, the Ministry of Education and Culture is responsible for the planning and implementation of higher education and steers the activities of the higher education system. Operating under the Ministry of Education and Culture, the Finnish National Agency for Education (EDUFI) promotes internationalisation in education and promotes Finnish education and training abroad. The Ministry of Education and Culture is responsible for Finland's international strategy for higher education and research. Internationalisation has long been one of the key priorities of Finland's science and higher education policy. The Policies on Promoting Internationality in Higher Education and Research 2017–2025 includes several measures related to attracting international students and researchers, as well as streamlining their integration into Finland. Attracting international students to Finland and their access to the Finnish labour market after graduation has also been highlighted in Finland's Government Programme, the Government's Migration Policy Programme and Government Integration Programme. Also the Talent Boost -programme

coordinated by the Ministry of Economic Affairs and Employment aims at making Finland more attractive to international talents, including students and recent graduates.

During the review period of this study, the most significant legislative reforms concerning international students has been the introduction of tuition fees for non-EU and non-EEA students enrolled in foreign-language degree programmes in higher education and the implementation of the EU Directive 2016/801 into national legislation. Tuition fees were introduced with the aim of developing the quality and increasing the number of foreign-language programmes in higher education and promoting education export. The new legislation aims to facilitate the students' entry and stay in Finland. In recent years, the public debate regarding international students has focused on the introduction of tuition fees and its consequences and, to some extent, the employment possibilities of international students graduating in Finland. Finnish customised training and education export in general are also issues receiving growing interest in the media.

The Finnish Immigration Services decides on residence permits for international students. The cooperation between the Immigration Service and higher education institutions is regular and well-functioning. It is noteworthy that in Finland higher education institutions have a high level of autonomy regarding study programmes and student admission. Higher education institutions are responsible for the academic recognition of degrees and determining their tuition fees and scholarships. Higher education institutions also have cooperation projects with institutions of third countries.

There are currently many activities for attracting international students and retaining them in Finland. Promotional activities and the dissemination of information are carried out both on a centralised basis and by the higher education institutions themselves. The Finnish National Agency for Education maintains the Study in Finland -web portal, which is targeted at international students interested in the opportunities Finland offers in higher education. The Ministry of Education and Culture cooperates with the Ministry

for Foreign Affairs in promoting Finnish education abroad.

Studying in Finland is praised by many international students. The students interviewed for the 2017 International Student Barometer were satisfied with the service and orientation provided by the higher education institutions, their learning environments and facilities, as well as the subject area expertise of lecturers and the English skills of staff. Students have been less satisfied with the careers and recruitment services offered by HEIs. A major challenge in Finland is finding employment during studies and after graduating. Employers' attitudes

and the lack of Finnish or Swedish language proficiency may deter international students from finding employment and discourage them from staying in Finland.

Attracting international students and the transition of international students into the Finnish labour market is still a fairly new phenomenon in Finland. The Finnish government has ambitious and well-thought-out national strategies and the will to attract and retain international students, but there are many practical challenges to be conquered by Finnish higher education institutions, as well as the Finnish society.

Section 1: National legal and policy framework in the Member State

Q1a. What is the transposition status of Directive (EU) 2016/801 in your national law?

- transposition completed.
- in process: completion of transposition expected by:
- other, please specify:

EU Directive 2016/801¹ has been transposed into national law in Finland. The Act on the Conditions of Entry and Stay of Third-country Nationals on the Grounds of Research, Studies, Training and Voluntary Service entered into force on 1 September 2018.²

The entry, exit, residence and employment of third-country nationals referred to in the aforementioned legislation is subject to the provisions of the Aliens Act (301/2004), unless otherwise provided in this Act.

Q1b. Are doctoral candidates (PhD students) treated as students or researchers under national law?

- PhD students are treated as students
- PhD students are treated as researchers
- Other

The definitions of student and researcher is provided in the above-mentioned Act on the conditions of entry and residence of third-country nationals on the grounds of research, studies etc.

Students are those who have been accepted into a higher education institution and have been admitted to Finland in order to study full-time in a programme leading to a higher education degree. Also a person who has been accepted to some other educational institution for studies leading to a profession or a degree is considered a student.

A researcher is defined as a third-country national who holds a doctoral degree or an appropriate higher education qualification which gives that third-country national access to doctoral programmes, who is selected by a research organisation and admitted to the territory of a Member State for carrying out a research activity for which such qualification is

normally required.

Pursuant to the same Act, a research organisation wishing to host a researcher for the purpose of research is required to sign an agreement with the latter. A research organisation may sign an agreement only if the research project has been accepted after examination of its purpose, estimated duration, the availability of the necessary financial resources for it to be carried out and the third-country national's qualifications as a researcher.

With regard to residence permits, the implementation of the Directive did not entail new duties for the Finnish Immigration Service to any significant degree. For students, the Directive includes provisions concerning intra-EU mobility and related procedures. Within the Immigration Service, a process has been established for students moving to Finland from another Member State.

Q1c. What are the main changes to: (a) law, (b) policy and (c) practice since 2012³ with regard to international students? Please specify whether these changes were made in response to Directive (EU) 2016/801 or other national policy priorities.

¹ Directive (EU) 2016/801 of the European Parliament and of the Council of 11 May 2016 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purpose of research, studies, training, voluntary service, pupil exchange schemes or educational projects and au pairing.

² <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180719> (in Finnish)

³ The latest EMN Study on international students from 2012: Immigration of International Students to the EU. http://www.emn.fi/files/636/051012_EMN-OpiiskelijaRap1Web.pdf

a) Changes to law:

Prior to the amendments necessitated by the new Directive, the legislation governing the entry of international students was not subject to significant changes. The granting of permits pertaining to the extension of stay, including the extended permits of students, was transferred from the jurisdiction of the police to the Finnish Immigration Service at the beginning of 2017.

The most significant legislative reform concerning international students involved the introduction of tuition fees for non-EU and non-EEA students enrolled in foreign-language degree programmes in higher education. The Universities Act and Universities of Applied Sciences Act were amended at the beginning of 2016.⁴ According to the amendment, higher education institutions are required to collect a tuition fee amounting to at least €1,500 per year from students enrolled in foreign-language degree programmes. The provisions concerning tuition fees applied to students who started their studies on 1 August 2017 or thereafter. Higher education institutions were allowed to introduce tuition fees even before that time, if they wished to do so. In practice, tuition fees apply to third-country nationals who are enrolled in English-language degree programmes in Finland. If a third-country national comes to Finland to study in a Finnish or Swedish-language degree programme, no tuition fees apply.

The Directive 2016/801 was transposed into national law in 2018. The Act on the Conditions of Entry and Stay of Third-country Nationals on the Grounds of Research, Studies, Training and Voluntary Service entered into force on 1 September 2018.⁵ The entry into force of the new act meant that the Aliens Act provisions concerning students were rescinded. The conditions for a residence permit issued on the grounds of studies were largely unchanged. The most significant change in the new act was that residence permits are primarily issued for two years instead of the previous one-year period. Key developments relevant to international students included easier intra-EU mobility and a clearer division between researchers and students. A change from the previous legislation was that, in order to obtain a residence permit, students were required to pay the tuition fee potentially charged by higher education institution. There were also changes to the health insurance requirements concerning students. The new act includes a section on granting a residence permit for job-seeking and starting business activity

after the student has completed his or her studies. This residence permit is granted for one year.

The new Act provides regulations on the right of higher education students to move from their first Member State to Finland and the conditions for mobility. Regulations governing mobility facilitate cooperation between research institutes and higher education institutions and improve the position of researchers and students.

In accordance with the directive, the new act states that it does not apply to people who seek international protection. The Directive does not apply to third-country nationals who seek international protection or are beneficiaries of international protection or temporary protection.

In relation to the implementation of the Directive, the government also proposed amendments to legislation other than that governing the entry and residence of students. To achieve equal treatment in social security, amendments were made to the Act on the Application of Residence-Based Social Security Legislation, the Child Allowances Act and the Primary Health Care Act, for instance.

b) Changes to policy:

Already in 2009, the Strategy for the Internationalisation of Higher Education Institutions in Finland 2009–2015 set a goal of creating a genuinely international higher education community in Finnish higher education institutions by, among other things, increasing the number of non-Finnish teachers, researchers and degree students. All following national strategies have continued promoting the internationalisation of higher education (more on strategies in section Q1f).

The most significant policy change with regard to international students was the introduction of tuition fees. The 2015 Government Programme mentions the introduction of tuition fees for non-EU and non-EEA students. The factors behind the introduction of tuition fees included developing the quantity and quality of foreign-language programmes in higher education and promoting education export. The Government Programme also emphasised that graduates will be encouraged to remain in Finland for work. The employment opportunities of foreign students who have studied in Finland will be promoted and their knowledge of the Finnish language emphasised.

⁴ https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-eta-alueen-ulkopuolelta-tuleville-korkeakouluopiskelijoille-lukuvuosimaksut (in Finnish)

⁵ https://vnk.fi/artikkeli/-/asset_publisher/1410869/eu-n-ulkopuolelta-tulevien-opiskelijoiden-ja-tutkijoiden-oleskelulupia-pidennetaan-ja-tyonhakuun-kannustetaan?_101_INSTANCE_iemYRQDn9G8r_languageId=en_US

c) Changes to practice:

Practical changes concerning international students since 2012 include developments to the residence permit process. The electronic case management system for residence permits (UMA) has been developed and the processing of student applications at the Finnish Immigration Service has been further improved.

In 2018, the Ministry for Foreign Affairs focused on facilitating the submission of residence permit applications by opening several service points for the reception of applications in the US and Canada in particular.⁶ In addition to employees and entrepreneurs, the aim is to make the application process as easy as possible for students and researchers.

In the Ministry of Education and Culture's administrative branch, the CIMO Centre for International Mobility and the National Board of Education merged at the beginning of 2017 to form the Finnish National Agency for Education (see section Q1f).

For a short period, an application fee amounting to €100 was collected from non-EU and non-EEA applicants. The fees were introduced in 2015. The practice was discontinued a year and a half

later, in connection with the introduction of tuition fees. The collection of fees was organised on a centralised basis as part of the higher education institutions' electronic application and admission system, UAF. University Admissions Finland (UAF) was a centralized application processing service for several Finnish universities' international Master's degree programmes from 2010 to 2018. After the application round for the autumn 2018 intake, University Admissions Finland closed down and the application processing was transferred over to each individual university for the future application rounds.

In addition to the changes in fees, it is worth noting that the number of English-language degree programmes offered in Finland has increased substantially. In addition to the total number being higher, there are now English-language programmes in more fields of study than before.⁷

With regard to residence permits, the implementation of the Directive did not entail new duties for the Finnish Immigration Service to any significant degree. For students, the Directive includes provisions concerning intra-EU mobility and related procedures. Within the Immigration Service, a process has been established for students moving to Finland from another Member State.

Q1d. Are any changes planned to law, policy and/or practice regarding international students in your Member State?

- Yes, changes planned related to the transposition of the Directive
- Yes, changes planned not pertaining to the Directive.
- No changes planned

In general, there are no major national changes planned. However, some amendments are planned for the Universities Act and the Universities of Applied Sciences Act. For universities, the legislative amendments will make it possible to offer one-year Master's degree programmes. At present, the Master's degrees offered by Finnish universities are two-year programmes. There are also amendments planned with relevance to customised education.

Some changes are expected in admission and application processes in 2020.⁸

Changes are also planned for the services provided by Finnish Student Health Service (FSHS). FSHS services will be expanded to cover universities of applied sciences in addition to university students. This change may also have an impact on international students.

⁶ EMN: Annual Report on Migration and Asylum – Finland 2017.

⁷ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁸ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

Q1e. Is attracting and retaining international students a national policy priority, either within the national migration policies or compared to other national policies?

- Yes, this is a national policy priority.
- No, this is not a major national policy priority.
- Other

Internationalisation has long been one of the key priorities of Finland's science and higher education policy.⁹ The Strategy for the Internationalisation of Higher Education Institutions in Finland 2009–2015 was published in 2009. The goals outlined in the strategy include, among other things, a genuinely international higher education community, increasing the quality and attractiveness of higher education institutions and promoting the export of expertise. The internationalisation of higher education institutions was also one of the focus areas in the Education and Research Development Plan 2011–2016. In 2017, the Ministry of Education and Culture published Policies on Promoting Internationality in Higher Education and Research 2017–2025. The policies are aimed at increasing the internationality of education and research and promoting education export.

Foreign students are perceived as resource that can help meet labour needs in Finland. However, a significant number of them do not stay in Finland for employment after completing their studies. Many of the students would like to stay but their employment opportunities are impaired by inadequate language skills and scarce contacts in working life. Attention has been drawn to this issue in various government programmes. Attracting international students to Finland and their access to the Finnish labour market is highlighted in the Government Programme, the Government's Migration Policy Programme and the Government Integration Programme. National strategies and programmes indicate that it is hoped that international students remain in Finland and there is a desire to promote their access to the labour market (more on the strategies below in section Q1f).

Q1f. Does your Member State have a national strategy, or a lower level (e.g. ministerial, regional) strategy, for attracting and/or retaining international students?

- Yes, national strategy in place.
- Yes, lower level strategy in place.
- No, a national strategy is not in place.

The Ministry of Education and Culture is responsible for Finland's international strategy for higher education and research.¹⁰ The Ministry steers the higher education system and the operations of scientific institutes and supports the operating conditions of research organisations. Operating under the Ministry of Education and Culture, the Finnish National Agency for Education (EDUFI) promotes internationalisation in education and training, working life, cultural field and among young people through international cooperation and mobility programmes as well as with a range of other activities. EDUFI provides information on opportunities for internationalisation and promotes Finnish education and training abroad.¹¹

Policies on Promoting Internationality in Higher Education and Research 2017–2025¹² and the related action plan were published in 2017.¹³ The policy proposes seven packages of actions, several

of which are related to attracting international students and researchers as well as streamlining their integration. The Ministry of Education and Culture implements the strategy together with the Ministry for Foreign Affairs and the Ministry of Economic Affairs and Employment. A group spanning different branches of administration has been set up to explore opportunities for streamlining the entry and integration of international students. The implementation of the other aspects of the action plan is being monitored and developed by an extensive internationalisation forum that includes various higher education networks and other participants. The Ministry of Education and Culture has set up a Team Finland Knowledge network together with the Ministry for Foreign Affairs. The network includes Finnish experts in higher education and science stationed in third countries outside Europe.¹⁴

⁹ EMN Study 2012: Immigration of International Students to the EU. http://www.emn.fi/files/636/051012_EMN-OpiskelijaRap1Web.pdf

¹⁰ <https://minedu.fi/en/higher-education-and-research>

¹¹ https://www.oph.fi/english/about_us/task_services_and_organisation

¹² Better together for a better world: Policies to Promote Internationalisation in Finnish Higher Education and Research 2017–2025

¹³ <https://minedu.fi/en/international-strategy-for-higher-education-and-research>

¹⁴ https://minedu.fi/en/article/-/asset_publisher/team-finland-knowledge-verkosto-lisaamaan-suomalaisen-nakyvyytta-ja-vauhditamaan-vientia

In the Government Integration Programme for 2012–2015, international students were perceived as a resource and the programme presented measures aimed at promoting international students' integration into working life. The Integration Programme for 2016–2019¹⁵ also emphasises utilising the knowledge and skills of highly educated immigrants and foreign students graduating from Finnish higher education institutions and promoting their career advancement in the Finnish labour market and in the growth and internationalisation of businesses, which will in turn strengthen Finland's competitiveness and the preconditions for economic growth. Among other things, the Programme states that learning the national languages and gaining Finnish working life contacts and skills would improve the employment opportunities of foreign students who graduate from educational institutions.

The Future of Migration 2020 Strategy, which was part of the Government Programme of Jyrki Katainen's cabinet, was completed in 2013. It discussed migration to Finland and the significance of mobility to a society in which the size of the age groups retiring from the labour market is growing considerably. The strategy placed significant focus on the employment of immigrants and stated that, once they graduate, international degree students represent an important resource for the Finnish labour market. Sufficient skills in Finnish and/or Swedish are a key requirement for success in the labour market.

The Government Programme¹⁶ of the previous government, published in 2015, includes the introduction of tuition fees for non-EU and non-EEA students. However, it also stated a goal of encouraging graduates to stay and work in Finland. The Government Programme stated that the employment opportunities of foreign students who have studied in Finland will be promoted and their knowledge of the Finnish language emphasised.

The Government Migration Policy Programme also states the goal that the labour and competence potential of migrants living in the country will be identified and used more efficiently in the Finnish labour market. According to the Programme, clear, long-term goals should be set for attracting international talents and using the potential of international talents already in Finland. The Programme states that graduating students should be taken into consideration as a labour and talent resource for Finland, and attention should be paid to channelling their competence to the Finnish labour market.

Attracting and retaining international students is also part of the national Talent Boost-programme.¹⁷ In 2017, the Finnish government launched a joint cross-sectoral action programme called Talent Boost – International talents boosting growth. The goals of the programme include making Finland more attractive to international talents, utilising their networks and making the labour market more accessible and encouraging entrepreneurship. According to the programme, an international talent can also be a foreign student.

Promoting education export is also part of Finland's strategy for internationalisation. Education Finland¹⁸ is an education export growth programme that operates under the Finnish National Agency for Education and supports businesses, education providers and other parties involved in education export. Education export includes all business activity based on training and education, the education system and knowledge transfer that is shaped into a product or service that a foreign buyer pays for. Internationally, the most significant proportion of the total volume of education export is attributable to tuition fees charged for degree programmes as well as international assessment, learning material and consulting business related to the development of the education system.¹⁹

Q1g. Does your Member State target specific fields of studies as regards the attraction and/or retention of international students?

- Yes, specific fields of studies are targeted for the attraction of international students.
- Yes, specific fields of studies are targeted for the retention of international students.
- No specific fields of studies are targeted.

At the national level, no specific fields of study are targeted for the attraction of international students to Finland. Due to the autonomy of Finnish higher

education institutions, no national specifications are issued on what fields of study are targeted for the attraction of students. Higher education institutes

¹⁵ Government Integration Programme for 2016–2019. Ministry of Economic Affairs and Employment Publication 45/2016.

¹⁶ Ministry of the Interior publication 1/2018: Work in Finland – Government Migration Policy Programme to Strengthen Labour Migration.

¹⁷ <https://tem.fi/en/talent-boost-en>

¹⁸ <https://www.educationfinland.fi/>

¹⁹ Ministry of Education and Culture publications 2016:9. Education Export Roadmap 2016–2019.

themselves decide which degree programmes to focus on.

Finland has a shortage of people who have formal qualifications in a specific field, rather than a shortage of students in specific fields. In general, there is strong demand in Finland for employees in the fields of IT and healthcare as well as technical professionals. It is possible that, in the future, additional measures will be introduced to encourage

international students in the field of IT, for example, to stay in Finland after graduation.

To some extent, English-language degree programmes are created with the aim of attracting international students who will subsequently stay in Finland to work. This is relatively rare, however. The primary focus is on using the existing fields of study and striving to get the international students in these fields to stay in Finland.²⁰

Q2. Is there a current or recent public debate (i.e. within the past year) with regard to international students in your Member State (e.g. in Parliament, media, etc.)?

- Yes, there is a public debate at national level.
- No, there is no significant public debate at national level.

The introduction of tuition fees has been a particular topic of public debate.²¹ The number of international applicants was expected to decline and, in fact, this did happen temporarily.²² The issue of equality between students who are third-country nationals and students from EU Member States is also a topic of debate among representatives of education institutions and student organisations.²³ Due to tuition fees, some third-country national students feel that they are "2nd class students" compared to EU/EEA-nationals, who may study for free.²⁴ High tuition fees also add to the pressure of having to graduate fast, leaving no time for social activities and possible integration to Finnish society.

According to a report by the Ministry of Education and Culture, the introduction of tuition fees has not had the expected result of financing more international degree programmes, as institutions have granted scholarships for students from third

countries.²⁵ Only a minority of third-country national students finance their studies themselves.²⁶

The employment of international students who have graduated from a Finnish education institution, like the employment of other immigrants already residing in Finland, has been a subject of public debate and research. From the point of view of higher education institutions and international students in Finland, it is hoped that there will be a cultural change in the labour market.²⁷ Employers should be more open-minded about employing immigrants. It is widely agreed that international students' employment opportunities are also impaired by inadequate language skills and scarce contacts in working life.

The results of the International student barometer²⁸ (see Q12. and Q13.), Finnish customised training²⁹ and education export in general are related issues covered in the media.³⁰

Q3. What is the structure and governance of the national higher education system in your Member State?

The Finnish higher education system consists of universities of applied sciences and universities.³¹ There are 23 universities of applied sciences and 14 universities operating in the Ministry of Education and Culture's administrative branch. In addition, there is Högskolan på Åland (Åland University

of applied science) operating in the autonomous province of Åland. The Police University College operates under the Minister of the Interior. University degrees in the field of military science are provided by the National Defence University, which operates under the defence administration.³²

²⁰ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

²¹ <https://www.universityworldnews.com/post.php?story=20170504230146651>
<http://monitor.icef.com/2016/01/finland-introduces-university-tuition-fees-for-non-eu-students/>

²² https://migri.fi/artikkeli/-/asset_publisher/lukukausimaksut-vahentaneet-ulkomaisten-opiskelijoiden-oleskelulupahakemuksia-selvasti?_101_INSTANCE_FVT15GZ26RYg_languagId=en_US

²³ Sources: University of Helsinki interview; Ministry of Education and Culture conference 13.11.2018.

²⁴ "Tuition Fees From the Perspective of Paying Students", Kamil Marwat 13.11.2018.

²⁵ https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/valiraportti-eu-maista-tulevien-opiskelijoiden-maara-kasvoi-eu-eta-alueen-ulkopuolelta-tulevien-maara-vaheni (in Finnish)

²⁶ <https://yle.fi/uutiset/3-10165916> (in Finnish)

²⁷ Sources: University of Helsinki interview; Ministry of Education and Culture conference 13.11.2018.

²⁸ <https://www.helsinki.fi/en/news/teaching-studying/international-students-highly-satisfied-with-teaching>

²⁹ <https://www.educationfinland.fi/news-events/finnish-education-customised-chinese-students-beijing>

³⁰ https://yle.fi/uutiset/osasto/news/20_saudi_students_to_enrol_at_lappeenranta_tech_uni_in_2016/8468879

https://www.oph.fi/english/current_issues/101/0/finnish_national_agency_for_education_to_boost_education_export_education_finland_growth_programme_launched

³¹ Source: Ministry of Education and Culture

³² The Police University College and the National Defence University only admit Finnish citizens.

Universities emphasise scientific research and higher education based on research. Universities of applied sciences focus on working life and their operations are based on the related requirements for high professional competence. Applications to study in universities of applied sciences and universities are submitted on the same application form as part of the national joint application system. As a rule, the

joint application system covers all higher education that leads to a degree. However, higher education institutions can arrange separate application processes for some of their programmes, such as applications for programmes aimed at special target groups. The national joint application process takes place twice annually, in spring and autumn.³³

Q3a. *Is there a specific public entity at national level which is responsible for international students in regards to their studies and what are they competent for? What is its role in the application process/supervision of these students?*

The Finnish National Agency for Education (EDUFI) implements programmes and agreements that promote internationalisation and provides advisory services related to internationalisation. In the Ministry of Education and Culture's administrative branch, the CIMO Centre for International Mobility and the National Board of Education merged at the beginning of 2017 to form the Finnish National Agency for Education.³⁴ The organisation continues to provide expert services in the same fields as its predecessors: developing education and life-long learning as well as promoting international mobility and cooperation.

EDUFI maintains the Study in Finland³⁵ and Studyinfo³⁶-portals. The Study in Finland -website is targeted at international students interested in the opportunities Finland offers in higher education. The Studyinfo.fi -service can be used to find different study options and apply for the studies online. However, there is no public entity in Finland that is specifically responsible for monitoring international

students in regards to their studies. Higher education institutions are autonomous in this regard. For example, the Universities Act stipulates that universities decide on student admissions. All processes related to studies at higher education institutions are the same for all students, and international students are no exception. Universities use processes such as the Finnish Bachelor's Graduate Survey, which is also used to request feedback from international students.

In Finland, higher education institutions are responsible for verifying the validity of application documents. If an applicant has the right to study in a Master's degree programme in their home country, for example, the same right also applies in Finland. The law does not stipulate that a language examination, for instance, needs to be arranged to determine an applicant's qualifications. Higher education institutions themselves decide whether to arrange a language test or other examination in connection with the admission process.³⁷

Q3b. *Do migration authorities cooperate with HEIs?*

- Yes, migration authorities cooperate with HEIs.
- No, migration authorities do not cooperate with HEIs.

Migration authorities cooperate with higher education institutions in Finland. The cooperation is relatively regular and well-functioning. For example, the Finnish Immigration Service invites representatives from higher education institutions to an annual event, where information is provided on current changes and reforms. Higher education institutions report the names of the persons admitted as students to the Finnish Immigration Service on their own initiative. The Finnish National Agency for Education and the Finnish Immigration Service have also engaged in cooperation related to the Studyinfo service, for instance.³⁸

The Ministry for Foreign Affairs also cooperates with higher education institutions in regards to students. The MFA has prepared guidelines for higher education institutions concerning the entry process of students. There is also cooperation related to student recruitment and with the parties involved in education exports. In some third countries, Finnish diplomatic missions help organise entrance examinations for certain universities of applied sciences.

³³ Source: Finnish National Agency for Education

³⁴ <http://www.cimo.fi/>

³⁵ <https://www.studyinfinland.fi/>

³⁶ <https://studyinfo.fi/wp2/en/>

³⁷ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

³⁸ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

Q3c. Is there an approval procedure³⁹ in place in your Member State for public/private HEIs for the purpose of hosting international students?

- Yes.
- No.

The approval procedure enabled by the Directive has not been implemented in Finland. International students may be hosted by higher education institutions that correspond to the Finnish higher education system. According to the Act on the conditions of entry and stay of students, a higher

education institution refers to an education institution that operates in Finland, is located in Finland, corresponds to the Finnish higher education system and has the right to provide degree-seeking education or other education pursuant to the Finnish legislation governing higher education.

Q3d. Is higher education for third-country nationals funded by the state (i.e. state-sponsored) in your Member State?

- Yes, higher education is state-sponsored for third-country nationals.
- No, higher education is not state-sponsored for third-country nationals.
- Other (e.g. state support depends on the student's country of origin)

The studies of international students in higher education are not supported financially by the state. There are no national scholarships in Finland, for example.⁴⁰

³⁹ Article 15 of the Students and Researchers Directive

⁴⁰ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

Section 2: Measures and incentives to attract international students

2.1 ADMISSION CONDITIONS FOR INTERNATIONAL STUDENTS

Q4a. Which are the common immigration admission conditions applicable for all international students determined by the immigration authorities for the purpose of residence in the territory of your Member State?

The immigration admission of international students is governed by the Act on the Conditions of Entry and Stay of Third-country Nationals on the Grounds of Research, Studies, Training and Voluntary Service⁴¹ and the Aliens Act. The entry, exit, residence and employment of third-country nationals referred to in the new separate legislation is subject to the provisions of the Aliens Act (301/2004), unless otherwise provided in the Act.

Pursuant to Section 7 of the new Act, a third-country national is issued a residence permit for the purpose of studying if they are admitted as a student to:

1) a higher education institution located in Finland, and the applicant has paid the fees charged by the

higher education institution; or

2) a non-higher education institution located in Finland, if the studies lead to a degree or profession or, if there are justifiable grounds for issuing a residence permit, also for other studies.

Issuing a residence permit requires that the student has secure means of support as stipulated by Section 39 of the Aliens Act. Issuing a residence permit also requires that the third-country national has insurance that covers the expenses of medical care. If the estimated duration of the course of study is at least two years, it is sufficient for the insurance to cover the costs of medicines.

Q4b. Is a proof of acceptance by HEI required in your Member State in order to obtain the visa or residence permit?⁴²

- Yes.
- No.

Pursuant to Section 7 of the Act mentioned above, a third-country national is issued a residence permit for the purpose of studying if they are admitted as

a student to a higher education institution located in Finland and they have paid the fees charged by the higher education institution.

Q4c. How is the academic recognition of foreign academic degrees regulated in your Member State? Is this done in a centralised manner (e.g. by a specific organisation) or by each HEI?

- Recognition of degrees carried out centrally.
- Recognition of degrees carried out by each HEI.
- Other.

Decisions on the academic recognition of foreign degrees in new student admissions and credit transfers are made by higher education institutions. On request, the Finnish National Agency for Education advises higher education institutions on issues related to academic recognition. No national guidelines have been issued regarding the recognition of degrees. The University Admissions Finland -portal had guidelines related to recognition, but UAF was

discontinued in autumn 2018. However, some higher education institutions still use the UAF guidelines concerning the recognition of degrees.

Unlike in many other countries, in Finland the national ENIC-NARIC centre (EDUFI) is not responsible for the recognition of degrees held by third-country nationals coming for studies in Finland.⁴³ EDUFI decides on the eligibility conferred by foreign qualifications for a post

⁴¹ Act on the Conditions of Entry and Stay of Third-country Nationals on the Grounds of Research, Studies, Training and Voluntary Service 719/2018 (entered into force on 1 September 2018).

⁴² Article 11 (1) of the Students and Researchers Directive

in Finland for which a higher education degree of a certain level is required, decides on the eligibility conferred by foreign qualifications for posts in Finland

that require certain studies and issues advisory statements on foreign vocational qualifications.⁴⁴

Q4d. What is the level of tuition fees for third-country nationals in your Member State?⁴⁵

- *Range of the level of tuition fees per academic year in euro/national currency: Tuition fees range from €2,100 to €18,000 per year.*
- *Is the level of fees for third-country nationals determined centrally or by each HEI?*

The level of tuition fees is not determined nationally, nor are the fees controlled by any party. The level of tuition fees is determined by the higher education institutions themselves. The minimum level of tuition fees in the current legislation is € 1,500 per year. Depending on the higher education institution and the level of the academic degree, tuition fees range from €2,100 to €18,000 per year.⁴⁶

For instance, Lappeenranta University of Technology charges a tuition fee of €10,000 per year for non-EU and non-EEA students.⁴⁷ At the University of Helsinki, tuition fees range from €13,000 to €18,000 depending on the degree programme.⁴⁸ Among universities of applied sciences, Haaga-Helia charges tuition fees of €8,500–9,500 per year depending on the programme.⁴⁹ The tuition fees of Metropolia also vary from one programme to the next. The range of tuition fees at Metropolia is €10,000–13,000 depending on the programme.⁵⁰

- *Is evidence of payment an admission condition?*

- Yes.
 No.

Yes, international students must pay their tuition fees before they are allowed to commence their studies. The application process involves the person first applying for a specific degree programme and, if they fulfil the admission criteria, they are issued

an offer of a place in the programme. To begin their studies at the higher education institution, they are required to formally accept the offer of a place and then pay the tuition fee.⁵¹

- *Are the fees capped in your Member State (i.e. is there a higher/lower threshold limit imposed)?*

- Yes.
 No.

No upper limit has been set for tuition fees. The lower threshold limit is €1,500.⁵²

- *Are the fees for international students the same as those for domestic students?*

- Yes.
 No.

Tuition fees only apply to non-EU and non-EEA students. There are no tuition fees for citizens of EU/EEA area and Swiss citizens.

⁴³ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁴⁴ <https://www.oph.fi/english/services/recognition>

⁴⁵ See Article 11(1)(b) of the Students and Researchers Directive

⁴⁶ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁴⁷ Helsingin Sanomat 22 December 2015: <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002874481.html> (in Finnish)

⁴⁸ University of Helsinki (2018), "Tuition Fees". <https://www.helsinki.fi/en/admissions/tuition-fees>.

⁴⁹ Haaga-Helia (2018) <http://www.haaga-helia.fi/en/for-applicant/applicant/tuition-fees-and-scholarships?userLang=en>.

⁵⁰ Metropolia 16 February 2016: https://www.metropolia.fi/en/about-us/news-and-events/?tx_ttnews%5Bpointer%5D=2&tx_ttnews%5Btt_news%5D=5402&cHash=b2e5a988329eda485154910c5795a5da

⁵¹ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁵² Ministry of Education and Culture (2017): <https://minedu.fi/lukuvuosimaksut>. (in Finnish)

- Are specific groups of international students exempt from fees?

Yes.

No.

In Finland, tuition fees do not apply to students who are treated as EU citizens or are family members of EU citizens. Tuition fees are also not charged to persons

who hold an EU Blue Card as referred to in the Aliens Act, a continuous or permanent residence permit or a long-term resident's EU residence permit.⁵³

Q4e. What is the level of administrative fees for third-country nationals in your Member State?

In order to study in Finland, a person must apply for a student's residence permit in Finland. The fee for a student's residence permit application is €300 for electronic applications and €360 for paper applications.⁵⁴

University students may be required to pay student union membership fees. These fees vary by institution. At Aalto University, for example, the student union membership fee is €116.⁵⁵

Student union membership is not mandatory at all universities. Aside from tuition fees, this is the only potential additional fee payable by international students. Universities of applied sciences have no such membership fees. An applicant to Haaga-Helia University of applied sciences may, however, be required to pay a fee of €70–100 to take an SAT test administered by the College Board. Haaga-Helia uses SAT scores as one method of admission for certain English-language degree programmes.⁵⁶

Q4f. Are international students required to provide a proof of sufficient knowledge of the language of the course?⁵⁷ If so, what is the required level?

Yes, proof of sufficient knowledge of the language of the course is required in general.

A proof is required for specific courses.

No, proof of sufficient knowledge of the language of the course is not required.

- Does the student have to provide an attestation (e.g. TOEFL test)?

Yes, an attestation is required for all courses (depending on the HEI)

An attestation is required for specific courses (depending on the HEI)

No.

The general principle applied by higher education institutions is that students must have sufficient knowledge of the language of instruction. Higher education institutions themselves define what sufficient knowledge means.

Language proficiency may be proved by a language test (e.g. TOEFL), a previous degree taken in English

or in connection with admission examinations (e.g. SAT test). Some institutions have no language tests or examinations of language proficiency.⁵⁸

Language proficiency is not addressed by the Act governing the entry and residence of students. For the residence permit process, the education institution's acceptance is usually sufficient.

Q4g. Are international students automatically qualified for health insurance?⁵⁹

Yes, students automatically qualify for health insurance.

No, students need to submit proof of health insurance.

Issuing a residence permit requires that the third-country national holds insurance that covers the cost of medical care. If the estimated duration of the course of study is at least two years, it is sufficient for the insurance to cover the costs of medicines. A student studying in Finland for less than two years

must have health insurance that covers medical expenses up to at least €120,000. Those studying in Finland for at least two years are required to have insurance that primarily covers the cost of medicines. As such, the insurance must cover medical expenses up to at least €40,000.

⁵³ Studyinfo (2018): <https://studyinfo.fi/wp2/en/higher-education/tuition-fees/>

⁵⁴ Finnish Immigration Service (2018): <https://migri.fi/en/residence-permit-application-for-studies>

⁵⁵ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁵⁶ Haaga-Helia University of Applied Sciences, e-mail 30 November 2018.

⁵⁷ See Article 11(1)(c) of the Students and Researchers Directive

⁵⁸ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁵⁹ See Articles 7(1)(c) and 11(2) of the Students and Researchers Directive

Q4h. Is there a pre-determined level of sufficient resources for international students at national level?⁶⁰

Yes.

No.

- *What is the level of sufficient resources?*

Issuing a residence permit requires that the student has secure means of support as stipulated by Section 39 of the Aliens Act. The indicative level of means of support required from students is €560 per month and €6,720 per year.⁶¹

If an applicant applies for a Finnish residence permit for the purpose of studying, the applicant is required

to have sufficient resources for the intended duration of the stay to provide means of support and cover the cost of return travel. As a rule, when applying for a first residence permit for one year, students are required to have €6,720 in available funds. As a rule, issuing a permit for the purpose of studying for a period of two years requires the applicant to have access to at least €13,440.

– *What type of resources are accepted by your Member State?*

Bank statement.

Guarantee by a third person.

Other, please specify:

The applicant is required to present a bank statement in their own name as evidence of secure means of support during their studies. Any scholarships and grants received by the student are taken into account in assessing the fulfilment of the requirement for means of support by deducting their amounts from the sum of other funds required. The student's means of support may be fully or partly secured by a scholarship or grant from the Finnish state, the applicant's home country, the hosting institution in Finland or the sending institution. In such cases, reliable evidence of the

scholarship or grant must be provided. Benefits offered to the student by the education institution, such as free accommodation or meals, are also taken into account in assessing the fulfilment of the requirement for means of support.

When applying for a permit for the extension of stay, the assessment of the necessary means of support can also include the student's ability to work part-time during the academic year or to work during holidays, as evidenced by a certificate issued by an employer.

Q4i. Other admission conditions for the purpose of residence on the territory of your Member State:

The entry, exit, residence and employment of third-country nationals is subject to the provisions of the Aliens Act (301/2004), unless otherwise provided in the Act on the Conditions of Entry and Stay of Third-country Nationals on the Grounds of Research, Studies etc. Pursuant to the Aliens Act, persons applying for a student's residence permit must have a valid travel document, for example.

According the above-mentioned act on the conditions of entry and stay of TCN students, a residence permit application shall be rejected where:

- 1) the general conditions for issuing a residence permit based on studies are not met;

- 2) the documents presented have been fraudulently acquired, or falsified, or tampered with; or
- 3) the third-country national is considered a danger to public order, security or health.

An application may be rejected on grounds related to the host entity, i.e. the education institution (for example, if the host entity was established or operates for the main purpose of facilitating the entry of students). A residence permit application may also be rejected if there is evidence or serious and objective grounds to establish that the third-country national would reside for purposes other than those for which he or she applies to be admitted.

⁶⁰ See Articles 7(1)(e), 7(3) and 11(1)(d) of the Students and Researchers Directive

⁶¹ Finnish Immigration Service instructions on the application of the requirement for means of support, 27 March 2018

2.2 SPECIAL INCENTIVES FOR ATTRACTING INTERNATIONAL STUDENTS

Q5. Please indicate which of the incentives listed below (Q5a-Q5i) are in place in your Member State. What are the incentives/measures carried out 'centrally' or by individual HEIs.

Q5a. Does your Member State carry out promotional activities and dissemination of information in the countries of origin?

- Yes, carried out centrally.
- Yes, carried out by HEIs.
- Yes, carried out by other (educational) organisations.
- No.

Promotional activities and the dissemination of information are carried out, to some extent, both on a centralised basis and by the higher education institutions themselves. Haaga-Helia University of Applied Sciences, for example, mainly participates in various marketing events independently.⁶² Aalto University also has its own campaigns targeted at markets such as China, India and Russia.⁶³ The Finnish National Agency for Education and Study in Finland engage in the centralised marketing of Finnish education programmes. In recent years, the Finnish National Agency for Education has particularly invested in marketing targeted at students. In addition to its other promotional activities, the Finnish National Agency for Education has a local employee in China to market Finnish higher education institutions and their English-language programmes by participating in local study fairs and delivering lectures on the topic. Study in Finland supported the participation of Finnish diplomatic missions and cultural institutes in international study fairs in Japan, Indonesia and Thailand, for example, and participated directly in fairs in Russia, China and South Korea. Study in Finland also attended two international expert conferences together with Finnish higher education institutions: EAIE (Spain) and NAFSA (United States).⁶⁴

FINNIPS (The Finnish Network for International Programmes) engages in marketing efforts for Finnish universities of applied science. The FINNIPS network is coordinated by JAMK University of Applied Sciences. FINNIPS participates in various education fairs and visits international destinations (such as China) to disseminate information on Finnish education. FINNIPS also organises entrance examinations for certain universities of applied sciences outside Finland, usually in cooperation with

the local Finnish diplomatic mission.⁶⁵

The Ministry of Education and Culture supports the development of education and cultural export. Education export is promoted by sending out high-level delegations from Finland and in connection with visits to Finland. The Ministry of Education and Culture also grants financial support for the preparation of cultural export projects. Cultural and scientific institutes operate under the Ministry of Education and Culture's administrative branch. In June 2017, the Finnish National Agency for Education was commissioned to boost education export. The new Education Finland growth programme⁶⁶ supports businesses, higher education institutions and other education and training providers in expanding the international market.⁶⁷

In cooperation with the Ministry for Foreign Affairs, the Team Finland Knowledge Network has been established at the initiative of the Ministry of Education and Culture. The network consists of employees of Finnish diplomatic missions who represent Finnish education around the world. The goal of the network is to promote the international networking of Finnish researchers and organisations in the field of higher education, thereby improving the quality and impact of higher education in Finland and internationally. The network currently operates in China, Singapore, North America, Spanish-speaking South America, Sub-Saharan Africa, India and Russia.⁶⁸

In 2016, the Ministry for Foreign Affairs established the post of Ambassador for Education Export, with responsibilities such as determining potential markets and clients and making sure that the entire Team Finland machinery supports Finnish education export effectively.⁶⁹

⁶² Haaga-Helia University of Applied Sciences, e-mail 30 November 2018.

⁶³ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁶⁴ Source: Finnish National Agency for Education

⁶⁵ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁶⁶ <https://www.educationfinland.fi/>

⁶⁷ https://www.oph.fi/english/current_issues/101/0/finnish_national_agency_for_education_to_boost_education_export_education_finland_growth_programme_launched

⁶⁸ Ministry of Education and Culture 18 January 2018: https://minedu.fi/en/article/-/asset_publisher/team-finland-knowledge-verkosto-lisaamaan-suomalaisen-osaamisen-nakivyytta-ja-vauhdittamaan-vientia

⁶⁹ https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/marianne-huusko-koulutusviennin-ladunavaaja_101_INSTANCE_vnXMrwrx9pG9/languageId=en_US

Finnish expertise in education export is also marketed by Finland University, for example.⁷⁰ Finland University web page contains information about

four Finnish research universities: the universities of Eastern Finland, Tampere, Turku, and Åbo Akademi.

Q5b. Are scholarships and bursaries available?

- Yes, provided by the state/regional authorities.
- Yes, provided by HEIs.
- Yes, provided by private entities.
- No.

International students can apply for various scholarships for Finnish universities. Nearly all scholarships in Finland are offered by higher education institutions themselves. According to the Universities Act, universities are required to have a scholarship system to aid students participating in fee-charging degree programmes. Similarly, the Universities of Applied Sciences Act stipulates that universities of applied sciences must have a scholarship system. Eligibility for a scholarship may depend on academic performance. Scholarships are granted to cover both tuition fees and living expenses.

Among universities of applied sciences, at Haaga-Helia, for example, non-EU and non-EEA students may be eligible for a scholarship that covers 20–30% of the current or previous academic year's tuition fees. A scholarship that covers 20% of the annual tuition fee can be awarded to a Bachelor's level student who has completed 55 ECTS credits during two consecutive academic semesters at Haaga-Helia. A scholarship that covers 30% of the previous annual tuition fee can be awarded to a Bachelor's level student completing the degree in six academic semesters or less, or a Master's level student completing the degree in three academic semesters or less. Scholarships are not available for students who are in their first academic year at Haaga-Helia, unless the student is graduating in two academic semesters or sooner.⁷¹

Among universities, the University of Helsinki, for example, offers two-year scholarships to non-EU and non-EEA Master's degree students. There are three categories of scholarships: 1) A fully funded

grant, which covers tuition fees and €10,000 for living expenses, 2) a full tuition fee grant, which covers tuition fees, and 3) a study grant in the amount of €10,000. To fulfil the requirements of the scholarship, the student is required to earn at least 55 ECTS credits per year. After the first year, the student's progress is evaluated to determine whether the scholarship will be continued.⁷² Aalto University has two categories of scholarships. Scholarships are awarded as part of the admissions process and they cover either 50% or 100% of the tuition fee. Students may also be eligible for a scholarship of €1,500 based on academic performance.⁷³

Scholarships are also offered by foundations. For example, the Fulbright Finland Foundation awards grants to American citizens who come to study in Finland. The grants are intended for postgraduate studies, among other things. The Fulbright Student Grant is available to American citizens at the Master's degree level for one academic year (9 months). The monthly award is €1,000–1,500. Grantees also receive a travel award of \$1,600.⁷⁴

In addition to foundations, certain individual organisations may award smaller scholarships. For example, the cooperative Pyhäselän Oma Osuuskunta awards grants of €1,000 annually to higher education students in North Karelia. As the grants awarded by the cooperative are open to everyone, international students are also eligible to apply.⁷⁵ The educational institutions in North Karelia include the Karelia University of Applied Sciences, which offers an International Business degree programme in English.⁷⁶

Q5c. Are there any other financial incentives or financial support (e.g. loans, tax benefits, etc.) in place?

- Yes, provided by the state.
- Yes, provided by HEIs.
- Yes, provided by private entities.
- No.

⁷⁰ <https://www.finlanduniversity.com/>

⁷¹Haaga-Helia (2018):<http://www.haaga-helia.fi/en/for-applicant/applicant/tuition-fees-and-scholarships?userLang=en>

⁷² University of Helsinki (2018): <https://www.helsinki.fi/en/admissions/faq-tuition-fees-and-scholarships>

⁷³ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁷⁴ The Fulbright Center (2018):<http://www.fulbright.fi/en/graduate-studies-and-research/fulbright-us-student-program>.

⁷⁵ Pyhäselän Oma Osuuskunta (2018): <http://www.omaon.fi/fi/osuuskunta/avustusten-hakeminen/>. (in Finnish)

⁷⁶ Karelia University of Applied Sciences (2018):<http://www.karelia.fi/en/education/admission/tuition-fees>.

Q5d. Are any incentives with regard to family reunification in place?

- Do family members of international students have access to family reunification in your Member State?
- Yes.
 No.

A student's family member may be issued a temporary residence permit on the basis of family ties for one year if the conditions are met.

- If yes, do family members have the right to work in your Member State?

- Yes.
 No.

Pursuant to the Aliens Act, foreign nationals who have been issued a residence permit on the basis of family ties have the right to gainful employment.

Q5e. Is any support targeted at spouses and other family members of international students offered in your Member State?

- Yes, support for spouses available.
 Yes, support for children available.
 Yes, support for other family members available (please specify which family members this includes when elaborating below).
 No.

Services intended to support family members vary by region. As a rule, higher education institutions do not provide such services. However, higher education institutions may emphasise the opportunity to obtain family housing. Student housing foundations also provide housing for students with families.⁷⁷

For example, the local Employment and Economic Development Offices provide services for registered jobseekers. Local NGOs may also provide support for family members of international students.

Q5f. Are courses offered in English/other languages than the national language(s)?

- Yes.
 No.

In the academic year 2017-2018 there were 343 courses in foreign language in Finnish higher education institutions.

Q5g. Are there any incentives from the state for HEIs providing courses in other languages?

- Yes.
 No.

There are no particular incentives for providing courses in other languages.⁷⁸

Q5h. Is there a possibility for a fast-track application for visa or residence permits?

- Yes.
 No.

The law stipulates that a student's residence permit application must be processed in 90 days if the submitted application is complete. In practice, the process is often faster. The average processing time of first applications was 25 days in 2018 (extended

permits were processed in an average of 43 days). As the process is electronic, a decision on a fully completed application can be made within one day. However, delivering the residence permit card to the customer takes an additional 1–3 weeks.

⁷⁷ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁷⁸ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

2.3 HOSTING INTERNATIONAL STUDENTS: PREPARATION, ARRIVAL AND HOUSING

Q6a. *What is the nature of the document issued (long-stay visa or residence permit)?*

- Long-stay visa issued in the third country:
 A residence permit for studies is issued as a temporary (B) permit valid for two years, unless a shorter period of time is specified in the application or, for the duration of the studies at a maximum, if duration of the studies is less than two years.

- *If your Member State issues a residence permit, is this issued in the territory of your Member State or in the third country?*
- Residence permit issued in the third country
 Residence permit issued in the territory of the Member State (only if the applicant is already in Finland and has applied for the permit in Finland.)

For studies lasting longer than 90 days, a third-country national must apply for a residence permit for Finland. Residence permits are usually applied for in a Finnish diplomatic mission abroad. Applicants submitting electronic applications are also required to visit a

diplomatic mission in person for identification. In some cases, a residence permit can be issued in Finland, if the applicant is already in Finland and has applied for the permit in Finland.

Q6b. *What are processing times for visa or residence permit applications for third-country nationals in your Member State (minimum, maximum and average)?*

According to legislation, the processing time for a residence permit for studies is 90 days at a maximum. The average processing time for first applications was approximately 25 days in 2018.⁷⁹ As the process is electronic, a decision on a fully completed application

can be made within one day (delivering the residence permit card to the customer takes 1–3 weeks). Extended permits were processed in an average of 43 days in 2018.

Q6c. *What are the main requirements for the renewal of a residence permit for international students?*

The conditions are the same as for first permit applications. In addition, it is required that the applicant has made sufficient progress in their studies and the right to study is still valid.

Q7. *Please indicate if the hosting initiatives and measures listed below (Q7a–Q7e) are in place in your Member State.*

The hosting of international students and the student services offered to them are at a good level in Finland, and they generally receive a lot of positive feedback. In 2017, 90% of the international students interviewed were satisfied with their entry and early-stage services, and 89% were satisfied with other support services. The most widely used support services include student restaurants, IT support and housing services. The exception in the survey carried out in 2017 was setting up a bank account, which has proved difficult for international students.⁸⁰ Library services have also been praised by international students.⁸¹

The services of the Finnish Student Health Service (FSHS) have also been available for international students as a rule. According to the law, the services are intended for Finnish university students, but higher education institutions have locally decided to make FSHS services available to international students as well. However, this may change to some extent when the FSHS services are expanded to also cover universities of applied sciences. There have been suggestions that FSHS will be restricted to degree-seeking students, which would exclude international exchange students.⁸²

Q7a. *Is induction and orientation support provided in your Member State (incl. opening a bank account, registering in the healthcare system)?*

- Yes, state-organised measures for support in place.
 Yes, support provided by HEIs.
 No.

⁷⁹ Immigration Unit, information obtained in October 2018.

⁸⁰ International Student Barometer (2017).

⁸¹ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁸² Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

No such orientation support is provided by the state. Higher education institutions provide induction and orientation courses to varying degrees.⁸³ For example, the University of Helsinki organises an orientation week for new international students every autumn and spring. During the orientation week, students receive assistance in practical matters, such as picking up a certificate of student status and opening user accounts. In addition, some local students act as tutors for new students. International students often have

their own tutors and tutoring groups. The tutors help international students with their orientation to Finland and their new school. Their assistance can include matters such as setting up a bank account and buying basic household necessities.⁸⁴ Other higher education institutions have similar activities. At Aalto University, for example, international students receive advice on matters such as registering with the Local Register Office, setting up a bank account and gaining access to healthcare services.⁸⁵

Q7b. Is support with finding housing and accommodation provided in your Member State?

- Yes, state-organised measures for support in place.
- Yes, support provided by HEIs.
- Yes, support provided by other organisations.
- No, support not available.

Housing is provided locally by higher education institutions. Assistance with finding housing is available both before and after arrival in Finland.⁸⁶ Student housing foundations operate in the cities that have higher education institutions. The student housing foundations cooperate with higher education institutions.⁸⁷ For example, the Foundation for Student Housing in the Helsinki Region (HOAS) provides rental housing to students of all higher education institutions in Helsinki. The University of Helsinki has reserved 10 rooms and 10 studios from HOAS for use by international Master's degree students.⁸⁸

The University of Helsinki and Aalto University have jointly established the Unihome concept to provide flexible and affordable accommodation to international students. Unihome provides international degree-seeking students with housing for a maximum of six months, during which time they can find accommodation in the free market. Unihome also provides housing to exchange students. In addition to HOAS and Unihome, the Student Union of the University of Helsinki (HYY) owns and rents student accommodation in central Helsinki to its members. HYY has 61 apartments for rent in the Domus Academica building. Domus Academica also operates under the Unihome concept.⁸⁹

Q7c. Are preparatory courses (incl. language courses, orientation courses, multicultural sessions, intercultural awareness/diversity courses) offered in your Member State?

- Yes, state-organised measures for courses in place.
- Yes, courses provided by HEIs.
- Yes, support provided by other organisations.
- No.

Higher education institutions offer orientation and language courses to varying degrees.⁹⁰ As previously stated (Q7a), most higher education institutions organise orientation activities for new students at the start of the academic year. During orientation, international students can also be offered information on language courses, for instance. The University of Helsinki, for example, offers Finnish language courses

to international students. The level of the courses ranges from A1 to C2.⁹¹ Haaga-Helia University of Applied Sciences has pathway programmes to allow students to improve their language skills, among other things, before starting their studies. For example, Haaga-Helia participates in a pathway programme coordinated by JAMK University of Applied Sciences and aimed at Vietnamese students.⁹²

⁸³ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁸⁴ University of Helsinki (2018): <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/orientation-and-tutoring>.

⁸⁵ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁸⁶ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁸⁷ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁸⁸ University of Helsinki (2018): <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/housing-option-international-masters-degree-students-liable-pay-tuition-fees>

⁸⁹ Unihome (2018): <http://unihome.fi/>

⁹⁰ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

⁹¹ University of Helsinki (2018): <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/finnish-international-students>

⁹² JAMK (2018): <https://www.jamk.fi/en/news/Ajankohtaista-JAMKissa/jamk-teacher-training--pathway-programme-in-vietnam/>.

2.4 RIGHTS OF INTERNATIONAL STUDENTS

Q8. Right to work

Q8a. How many hours are international students allowed to work per week or months per year?⁹³

During the academic term, students have the right to work 25 hours per week, unless the employment is included in their studies.

According to the Act stipulating the conditions of entry and stay of third-country national students, a student has the right to gainful employment on the following conditions:

- 1) the employment is a traineeship required for a degree or a diploma work required for the studies in the form of gainful employment;
- 2) the average amount of work is 25 hours a week at a time when there are classes at the educational institution; or
- 3) the full-time work is at a time when there are no classes at the educational institution.

Q8b. Are any restrictions in place in your Member State in terms of the type or field of work international students are allowed to work in?

- Yes, restrictions in place.
 No.⁹⁴

Q8c. Do students need to obtain prior authorisation for the right to work in accordance with national law?

- Yes, prior authorisation required.
 No.

The right to work is included in the residence permit.

Q8d. Are international students entitled to exercise self-employed economic activity?

- Yes, self-employment possible.
 No.

A student may exercise self-employed economic activity if they study full time and the amount of work does not exceed 25 hours per week.

Q9. Do students have the right to carry out in parallel to their studies or defer their studies for a training or a job in the Member State?

- Yes, deferral of studies possible.
 Yes, carrying out a training/job in parallel to studies possible.
 No.

Employment that is a traineeship or a diploma work required for studies is allowed for student's residence permit holder. The right to other work that

is unrelated to studies is limited to 25 hours per week during the academic term.

Q10a. Do students have to complete their studies within a maximum period of time?

- Yes.
 No.

Yes, the law specifies normative durations for degree studies. Also the duration of exchange studies is predetermined. Students may apply for an extension

of their exchange. At the University of Helsinki, for example, a student on exchange for one semester may apply for an extension of one more semester.⁹⁵

⁹³ Article 24 of the Students and Researchers Directive.

⁹⁴ Students cannot work in recognized professions (public sector posts and professions requiring professional practice rights).

⁹⁵ University of Helsinki (2018): <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/important-information-incoming-exchange-students>

According to the Universities of Applied Sciences Act, the scope of studies leading to a Bachelor's degree in a university of applied sciences must correspond to full-time studies of at least three academic years and, at most, four academic years in duration. The scope of studies leading to a Master's degree in a university of applied sciences must correspond to full-time studies of at least one academic year and, at most, one and a half academic years in duration. According to the same Act, full-time students have the right to complete their studies in a university of applied sciences in a time period of at most one year exceeding the normative duration of the studies.

The Universities Act contains provisions regarding the normative duration of studies for Bachelor's and Master's degrees. The normative duration of studies for a Bachelor's degree is three academic years, with the exception of the degree of Bachelor of Fine Arts, for which the normative duration of studies is three and a half years. The normative duration of studies for a Master's degree is two academic years, but there are several exceptions to this rule, including degrees in veterinary medicine, medicine, dentistry, music and psychology. However, international students cannot study medicine in Finland. A student admitted to study

for both a Bachelor's and Master's degree has the right to complete the degree in a time period exceeding the aggregate normative duration of studies by a maximum of two years. A student admitted to study only for a Bachelor's degree has the right to complete the degree in a time period exceeding the normative duration of studies by a maximum of one year, and a student admitted to study only for a Master's degree by a maximum of two years.

In addition to legislation, international students may also have a financial incentive to complete their studies within the normative time. At Aalto University, for example, scholarships are only offered for the normative duration of a degree. If an international student is unable to complete their studies within the normative time, they may be granted one additional term to complete the studies. Following the additional term, the university will charge the student a fee each term until the studies have been completed.⁹⁶

With regard to the residence permit, the Finnish Immigration Service requires that studies be completed within the validity of the right to study.

Q10b. *In accordance with Directive 2016/801 Article 21(3),⁹⁷ Member states may withdraw a visa/residence permit in case of a lack of progress in the relevant studies. Has your Member State transposed this provision?*

- Yes.
- No.

According to Section 12 of the act stipulating the conditions of entry and stay of TCN students, a residence permit may be withdrawn or its renewal refused if a student does not make sufficient progress in the relevant studies. The assessment of sufficient

progress is made based on the normative duration of the studies and what is considered to be a reasonable and adequate number of completed studies within a certain period.

Q11. *Do the number of years an international student possesses a residence permit for the purpose of studying count towards being granted access to long-term residence or citizenship?*

- Yes. (Citizenship)
- No (long-term residence/ permanent residence permit)

Yes. The number of years a TCN student has resided on Finland with a temporary (B) residence permit are counted when applying for citizenship. The period of continuous residence in Finland is the last five years without interruption (continuous period of residence). If a person has resided with a temporary residence permit (a B permit) before being granted

a continuous residence permit, only half of the time lived in Finland with a temporary residence permit is included in the period of residence. A further requirement is that the person has had a continuous residence permit (an A permit) for at least one year before the Finnish Immigration Service makes a decision on the citizenship application.

⁹⁶ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

⁹⁷ See Article 21(2)(f) of the Students and Researchers Directive

No. The number of years a TCN student has resided on Finland with a temporary (B) residence permit are not counted when applying for permanent residence permit. A TCN is eligible for a permanent residence permit if he/she has lived in Finland on a continuous

residence permit (A permit) for an uninterrupted period of four years. Similarly, a TCN is eligible for a long term (P-EU) residence permit if he/she has lived in Finland on a continuous residence permit (A permit) for an uninterrupted period of five years.

External factors affecting attracting international students

Q12. Based on existing national sources (evaluation reports, media reports, etc.), what are the external factors affecting the attraction of international students in your Member State?

- HEI rankings
- Member State is a hub for specific fields?
- Language in which courses are taught
- Culture
- Socio-economic factors (e.g. living costs)
- Other (please specify):
- No information available.

The 2017 International Student Barometer survey examined, among other things, the main reasons for international students choosing to study in Finland. Some 81% of the respondents were non-EU and non-EEA students. The respondents rated the content of education, costs, quality of research and the reputation of the higher education institution as the

most important factors in choosing to study at a Finnish higher education institution. The international students also considered subsistence-related factors, such as the opportunity to a grant or fee waiver, living expenses and opportunities to work during studies as important selection criteria. Personal safety and security were also considered fairly significant.⁹⁸

⁹⁸ International Student Barometer (2017): <https://www.oph.fi/en/statistics-and-publications/publications/facts-express-6b2018-what-brought-students-finland-how-do>

2.5 CHALLENGES AND GOOD PRACTICES IN ATTRACTING INTERNATIONAL STUDENTS

Q13. What are the (a) **challenges** and (b) **good practices** that have been observed in your Member State on attracting international students and for whom is it considered a challenge/good practice (HEI, Member State, student, other)?

a) Challenges:

Finnish higher education is relatively unknown in the markets that are the largest sources of international students. The major markets include Russia, China and Vietnam, among others. Students do come to Finland from these countries, but not to the fullest possible extent. This means that increasing awareness of Finnish higher education is a challenge from the government's perspective.

The size of English-language academic programmes can be considered to be a challenge. Even though Finland wishes to host a large number of international students, the capacity of the existing programmes is relatively limited.

Tuition fees form a challenge for many international students (see Q2. for public debate). Tuition fees have been perceived as a challenge also by some representatives of higher education institutions and student organisations. The introduction of fees has involved certain difficulties, as the funding of higher education institutions was cut at the same time as the legislation concerning tuition fees was approved. This has meant that higher education institutions have

had fewer resources than expected to implement the changes. Tuition fees also present challenges in the sense that they require higher education institutions to learn to market their programmes more effectively.⁹⁹ Following the introduction of tuition fees, Finnish higher education institutions can no longer use free degrees as a competitive advantage. As a result, higher education institutions need to come up with new marketing and recruitment strategies.¹⁰⁰

Another challenge in Finland is access to the labour market. The underlying factors include employers' attitudes and the lack of Finnish or Swedish language proficiency. Awareness of this issue may reduce Finland's attractiveness as a destination for international students.

The arduous entry process is considered a challenge by some parties in Finland.¹⁰¹ Finland's network of diplomatic missions is small and the application process may be quite lengthy considering the combined time required for the university application process and the residence permit process.

b) Good practices:

It is generally agreed that the quality of education in Finland in general and the good reputation of Finnish higher education institutions are factors that attract international students.¹⁰² As established by the results of the 2017 International Student Barometer, students coming to Finland are satisfied with the services delivered at the beginning of studies, including services and support related to the arrival in the country, accommodation and settling in the local area. The students were most satisfied (87–92%) with the service provided by the higher education institution, including meeting academic staff, academic registration, formal welcome at the institution and orientation. Finnish higher education institutions are praised for their learning

environments and facilities, as well as the subject area expertise of lecturers and the English skills of staff. The assessment of work and personal support with learning were also highly rated.¹⁰³

Among Finnish higher education institutions, Haaga-Helia considers good practices to include, for example, internal communication concerning the recruitment process and the use of student ambassadors.¹⁰⁴ Aalto University characterises its advantages as attractive courses and programmes, excellent university rankings and strategic marketing projects. In particular, flexible degree structures offer international students the opportunity to study a wide range of different fields and topics.¹⁰⁵

⁹⁹ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

¹⁰⁰ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

¹⁰¹ For instance Arene (The Rectors' Conference of Finnish Universities of Applied Sciences)

¹⁰² <https://finland.fi/life-society/learning-discovering-study-in-finland/>

¹⁰³ <https://www.oph.fi/en/statistics-and-publications/publications/facts-express-6b2018-what-brought-students-finland-how-do>

¹⁰⁴ Haaga-Helia University of Applied Sciences, e-mail 30 November 2018.

¹⁰⁵ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

Section 3: Measures and incentives to retain international graduates

3.1. MEASURES AND INCENTIVES FOR THE RETENTION OF INTERNATIONAL GRADUATES.

Q14. *Measures and incentives to retain international graduates in Member States.*

Q14a. *What are the conditions for access after study to national labour market/ self-employment/ start up or spin-off activities/ research project?*

- *For what period of time does your Member State allow students to stay after studies in order to seek employment or set up a business?¹⁰⁶ What happens after this period?*

A third-country national who has been issued a residence permit on grounds of studies is issued a residence permit after the completion of an academic degree for the purpose of seeking employment or self-employment. Issuing a residence permit requires that the applicant has secure means of support. The residence permit is issued as a temporary permit valid for a maximum of one year from the expiration of the previous residence permit.

If the evidence of having obtained a higher education diploma, certificate or other evidence of formal qualifications are not available before the expiry of

the student residence permit, and all other conditions are fulfilled, the third-country national is allowed to stay in the country for a reasonable time in order to submit such evidence.

A third-country national who has completed a degree is allowed to continue employment or self-employment that they previously engaged in with their student residence permit, or start new employment or self-employment if an application for a residence permit extension has been submitted while the previous residence permit was still valid.

- *Does your Member State have any restrictions in place regarding the job field in which the international student can seek employment or set up a business?*

Yes.

No.

No restrictions.¹⁰⁷

- *Does the international student require a minimum level of degree in order to be allowed to stay after studies in order to seek employment or set up a business?¹⁰⁸*

Yes.

No.

Students in higher education are required to complete a Bachelor's or a Master's degree.

Q14b. *Are there any other particular policy measures or incentives to retain international students in place?*

Lowered salary requirement for a work/residence permit.

Unrestricted access to the labour market.

Other incentive(s).

No.

Retention is supported by the current legislation. A significant incentive is a more flexible access to the labour market. The requirement to determine the availability of home market labour (i.e. labour market test) does not apply when the residence permit applicant has completed a degree in Finland. A third-country national who has studied and completed a degree in Finland, and who has worked at the same

time, may continue in the same employment while applying for an extended permit. Graduates may be granted a residence permit to look for employment. Furthermore, a third-country national who has been issued a residence permit for the purpose of job-searching and self-employment is allowed to start working immediately when they find employment or start self-employment.

¹⁰⁶ See Article 25(1) of the Students and Researchers Directive

¹⁰⁷ Students cannot work in recognized professions (public sector posts and professions requiring professional practice rights).

¹⁰⁸ See Article 25(2) of the Students and Researchers Directive

Q15. Are there initiatives of HEIs or the private sector whereby support is provided to students following the completion of their studies?

- Yes, initiatives implemented by HEIs.
- Yes, initiatives implemented by the private sector.
- Other initiatives.
- No.

Each higher education institution has its own services; some have support services, but many do not. Many higher education institutions provide instructions electronically regarding the transition to working life, but there are not many actual projects in this area. Aalto University, for example, provides career services, networking opportunities and a wide range of alumni services that may be beneficial in the transition to working life. Aalto University also participates in various projects and state-run programmes on a selective basis. For example, the Further Educated with Companies (FEC)¹⁰⁹ project offers employment opportunities to international students after graduation. Other higher education institutions also have similar services. The University of Tampere's career services provide new graduates with assistance in areas such as career planning and the practical aspects of applying for a job.¹¹⁰ The University of Helsinki's career services provide assistance in career planning and applying for traineeship and jobs. It offers walk-in job search support on Tuesdays and Thursdays, including assistance related to writing a CV and applying for jobs.¹¹¹

In addition to the services offered by higher education institutions, there are various regional projects. In 2017, the Finnish government launched a joint cross-sectoral action programme called Talent Boost – International talents boosting growth. The goals of the programme include making Finland more attractive to international talents, utilising their networks and making the labour market more accessible and encouraging entrepreneurship.

According to the programme, an international talent can also be a foreign student. Among other things, the programme develops measures to bring businesses and international talent together in more effective ways. One of the measures is the development of coordinated services for growth centres. The national Talent Boost activities take place in different parts of Finland, including Tampere and Turku. In 2018, International Talents Boosting Growth projects were launched to put the Talent Boost programme into action in various regions of Finland.¹¹²

Until 31 August 2018, the Helsinki Region Chamber of Commerce implemented the Chamber of Multicultural Enterprises (COME) project, the goals of which included enhancing employers' ability readiness to recruit international talents. One component of the COME project was the EntryPoint mentoring programme, which was implemented in cooperation with businesses and higher education institutions. The goals of the programme included strengthening the interaction between companies and international degree students or recent graduates in Finland through mentoring. In addition to mentoring, the programme aimed to empower enterprises and higher education institutions attract and recruit multi-cultural employees. Applications for mentee positions within the programme were accepted from international students enrolled in degree programmes in Finland and recent international graduates of Finnish higher education institutions. The EntryPoint programme is still operational, but it is now focused on start-up and scale-up enterprises.¹¹³

Q16. Does your government and/or HEIs implement any strategies in your Member State to encourage former international graduates (i.e. international alumni who have already left the Member State) to establish and/or maintain a connection to the national labour market?)?

- Yes, strategy implemented by HEIs.
- Yes, strategy implemented by the government.
- No.

Higher education institutions have alumni networks that may provide services such as networking opportunities or career services for former graduates.

Former international graduates are also accounted for in legislation. A graduate from a Finnish higher education institution can apply for employment later

from abroad. Pursuant to Section 77 of the Aliens Act, other residence permit for gainful employment may be issued to a third country national who, during the validity of a residence permit issued for studies, has completed a degree in Finland and the primary purpose of their residence in the country is gainful employment.

¹⁰⁹ <http://www.fec-rekry.fi/tyonhakijoille/> (in Finnish)

¹¹⁰ University of Tampere (2018): <https://www.tuni.fi/studentsguide/handbook/uni?page=2266>

¹¹¹ University of Helsinki (2018): <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/career-servicesguidance-social-media-and-contact-details>.

¹¹² Ministry of Economic Affairs and Employment (2018): <https://tem.fi/en/talent-boost-en>

¹¹³ COME (2018): <http://come2.fi/entrypoint-mentoring/>

3.2 CHALLENGES AND GOOD PRACTICES IN RETAINING INTERNATIONAL STUDENTS

Q17. What are the (a) **challenges** and (b) **good practices** that have been observed in your Member State on retaining international students and for whom is it considered a challenge/good practice (HEIs, Member State, student, other)?

a) Challenges:

From the higher education institutions' perspective and the state's perspective, it is challenging that career opportunities are relatively limited for international students and graduates who are not proficient in Finnish. Finnish and/or Swedish language proficiency is still a prerequisite for many jobs that require a university degree.¹¹⁴ Moreover, when the funding of Finnish higher education institutions was cut, several institutions directed their first cuts at language courses. This has reduced the opportunities of international students to learn the Finnish language during the course of their other studies.¹¹⁵

From the students' perspective, careers and recruitment services offered by HEIs are not sufficient.¹¹⁶ It is difficult to find employment during studies and after graduating. Employers'

attitudes and the lack of Finnish or Swedish language proficiency may deter international students from finding employment and discourage them from staying in Finland.

From the state's perspective, it can be considered challenging that higher education institutions do not necessarily want all international students to remain in Finland after graduation. For higher education institutions, it may be quite beneficial that their international graduates pursue career opportunities outside Finland, as that may help the institutions expand their international networks.¹¹⁷

All in all, the transition of international students into the Finnish labour market is still a young phenomenon that has not found its final form.¹¹⁸

b) Good practices:

Higher education institutions organise activities, such as recruitment fairs, aimed at promoting the employment of students. Aalto University, for example, considers it positive that there are many new projects aimed at supporting the retention of international students. Initiatives such as international career market events, Talent Boost summits and free-of-charge entrepreneurship training increase awareness and provide practical solutions for retaining international students. In general, there is now a greater awareness of the problems associated with the networking and employment of international students, and higher education institutions are increasingly working together to solve these problems.¹¹⁹

There are positive employment trends in certain sectors, particularly in IT. There is a good chance that international students in the field of IT find employment even before graduation.¹²⁰ Furthermore, new legislation on residence permits for start-up entrepreneurs has already proved beneficial for some international students.¹²¹ Another good practice is that there are no restrictions in Finland on what sector an international graduate is allowed to work in. International graduates are also not subject to the determination of the availability of home market labour when applying for residence permit based on employment. These practices can be considered good from the perspectives of the state, higher education institutions and international students.

¹¹⁴ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

¹¹⁵ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

¹¹⁶ International Student Barometer (2017)

¹¹⁷ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

¹¹⁸ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

¹¹⁹ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

¹²⁰ Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

¹²¹ <https://yle.fi/uutiset/3-10477914> (in Finnish)

Section 4: Bilateral and multilateral cooperation with third countries

Q18. Has your Member State concluded and/or intends to conclude any bilateral and/or multilateral agreements with countries of origin concerning international students?

On a national level, Finland has not concluded any bilateral agreements concerning international students.¹²² Finland has cooperation agreements, programmes and Memorandums of Understanding (MoU) with over 50 countries covering the fields of competence of the Ministry of Education and Culture. The agreements are bilateral treaties covering, for instance, education, science and research, culture, arts and sports.¹²³

Regarding international students, there are some multilateral cooperation projects between Finnish higher education institutions and developing countries. Such cooperation projects usually fall under Finland's development cooperation. From 2004 to 2016, the North-South-South programme supported cooperation projects between higher education institutions in Finland and the developing countries. The programme was open to Finnish higher education institutions as well as higher education institutions located in countries eligible to

receive public development funding under the OECD definition. The main focus of the North-South-South programme was on student and teacher mobility.¹²⁴ The programme has now been incorporated into the HEI ICI development cooperation programme, which aims to enhance higher education in developing countries through cooperation projects. There are cooperation projects in 16 countries, including Tanzania, Nepal and Kenya.¹²⁵

Finland has made some bilateral agreements that affect the student residence permit process. For instance, the health insurance requirement does not apply to students from the province of Quebec in Canada. This exemption is based on a social security agreement between Finland and Quebec. For citizens of New Zealand, no processing fees are charged for student residence permit applications. This exemption is based on a treaty between Finland and New Zealand.

Q19. Are there any measures or incentives in place to avoid brain drain in the country of origin when attracting and retaining international students?

- Yes, measures related to brain drain in place.
- No.

Yes. (See above.) Higher education in developing countries is strengthened through cooperation projects. Finland also provides education services in third countries under frameworks such as the Education Finland programme. Education Finland is a national education export programme, offering Finnish educational know-how and learning solutions globally.

Higher education institutions may also encourage graduates from third countries to return to their home country or some other country to share their know-how and widen the research network of the university in question.

¹²² Finnish National Agency for Education, Study in Finland, interview 28 November 2018.

¹²³ <https://minedu.fi/en/cooperation-agreements-and-mou>

¹²⁴ Finnish National Agency for Education (2017), <http://www.cimo.fi/programmes/north-south-south>

¹²⁵ Finnish National Agency for Education (2018), http://www.cimo.fi/programmes/hei_ici

Q20. Do HEIs in your Member States have initiatives and cooperation agreements with HEIs in third countries in place?

- Yes.
- No.

Higher education institutions have mutual cooperation agreements with third country universities' research institutes. The scope of these agreements varies, but they can include student, teacher, researcher and/or personnel mobility. In the area of student mobility, the focus is on exchange programmes. Aalto University, for example, has exchange agreements with several higher education institutions located in South Asia, Africa and Latin America.¹²⁶ The University of Helsinki has bilateral exchange agreements with the University of Jordan, the University of Tokyo and Yonsei University in Seoul, for example.¹²⁷

In addition to bilateral agreements, the Erasmus+ programme, for example, also concerns third country students. If a third-country national is enrolled in degree studies in a higher education institution in another Member State, they can come to Finland as an exchange student under the Erasmus+ programme. Finland has also participated in the EU-coordinated Erasmus Mundus programme, which offers multinational degree programmes to EU citizens as well as third-country nationals. In Erasmus Mundus degree programmes, the degree consists of studies in several different Member States.¹²⁸

¹²⁶ Aalto University, e-mail 9 December 2018.

¹²⁷ University of Helsinki (2018), <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/exchange-opportunities-around-world>

¹²⁸ European Commission (2018), "Erasmus Mundus Joint Master Degrees". https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-study-and-volunteering-in-another-country/joint-master-degrees_en

Annex: Statistics

ANNEX 1.2. NUMBER OF STUDENTS ENROLLED IN HEI PER FIELD OF STUDY AND NATIONALITY (2014)

Nationality/ type of student	Total (all fields of study)	Education	Arts and humanities	Social sciences, journalism and informa- tion	Business, adminis- tration and law	Natural sciences, mathemati- cs and statistics and ICT	Informa- tion and Communi- cation Technolo- gies	Engineer- ing, man- ufactur- ing and construc- tion	Agri- culture, forestry, fisheries and veter- inary	Health- care and welfare	Services	Others (please specify)	Source	Comments
Total students	306059	15789	39834	21883	50793	17542	27816	57672	7609	54053	13068	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
MS nationals	286173	15400	37971	20976	46238	16330	24099	53869	7202	52139	11949	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
EU nationals	4724	120	900	297	879	290	495	696	95	639	313	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Third-country nationals	15162	269	963	610	3676	922	3222	3107	312	1275	806	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
of which students of short-cycle territory pro- grammes (ISCD level 5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
of which Bachelor students (ISCD level 6)	7927	31	319	32	2639	74	1597	1617	8	860	750	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
of which Master students (ISCD level 7)	5128	169	491	414	845	516	1290	997	197	160	49	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
of which PhD students (ISCD level 8)	2107	69	153	164	192	332	335	493	107	255	7	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Of which ex- change students in framework of national pro- grammes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	Data includes only students studying a full programme leading to a degree. Short-term exchange students are excluded.
Top 1 TCN nationality - Russia	2816	35	291	83	847	104	358	706	29	127	236	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Top 2 TCN nationality - China	2147	34	124	97	467	151	573	455	98	104	44	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Top 3 TCN nationality - Vietnam	1378	2	11	16	866	8	224	133	2	18	98	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Top 4 TCN nationality - Nepal	1180	2	2	19	196	41	328	347	10	111	124	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."
Top 5 TCN nationality - Nigeria	711	8	7	20	183	28	188	133	8	106	30	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2014 refers to academic year 2013-14."

Annex 1.2. Please provide the number of students per field of study and nationality. If possible, please disaggregate between nationals of the MS in question, nationals of EU Member States and third-country nationals. Only provide the number of PhD students if these fall within the category of students in your Member State (Q1b of the Common Template). Please note the below-mentioned categories of field of studies have been based on the OECD categories. If only an alternative categorisation is available in your Member State, please change the table accordingly. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.2. NUMBER OF STUDENTS ENROLLED IN HEI PER FIELD OF STUDY AND NATIONALITY (2015)

Nationality/ type of student	Total (all fields of study)	Education	Arts and humanities	Social sciences, journal- ism and infor- mation	Business, admin- istration and law	Natural sciences, math- ematics and statistics and ICT	Informa- tion and Communi- cation Technolo- gies	Engineer- ing, man- ufactur- ing and construc- tion	Agricul- ture, forestry, fisheries and veter- inary	Health- care and welfare	Services	Others (please specify)	Source	Comments
Total students	302478	15662	37875	21771	50869	17090	27260	56541	7413	55499	12498	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
MS nationals	282223	15227	36001	20856	46105	15775	23541	52641	7030	53593	11454	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
EU nationals	4800	133	901	283	918	330	503	665	100	662	305	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Third-country nationals	15455	302	973	632	3846	985	3216	3235	283	1244	739	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
of which students of short-cycle tertiary pro- grammes (ISCD level 5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
of which Bachelor students (ISCD level 6)	7870	34	296	24	2719	79	1544	1673	6	815	680		Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
of which Master students (ISCD level 7)	5325	189	510	425	943	540	1326	1018	172	150	52	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
of which PhD students (ISCD level 8)	2260	79	167	183	184	366	346	544	105	279	7	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Of which ex- change students in framework of national pro- grammes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	Data includes only students studying a full programme leading to a degree. Short-term exchange students are excluded.
Top 1 TCN nationality - Russia	3044	41	291	84	975	107	393	772	25	120	236	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Top 2 TCN nationality - China	1963	44	113	85	418	149	531	407	87	97	32	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Top 3 TCN nationality - Vietnam	1619	9	12	27	932	8	279	208	1	24	119	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Top 4 TCN nationality - Nepal	1149	0	2	15	192	42	345	351	11	100	91	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."
Top 5 TCN nationality - Nigeria	759	5	28	13	67	122	236	197	7	78	6	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2015 refers to academic year 2014-15."

Annex 1.2. Please provide the number of students per field of study and nationality. If possible, please disaggregate between nationals of the MS in question, nationals of EU Member States and and third-country nationals. Only provide the number of PhD students if these fall within the category of students in your Member State (Q1b of the Common Template). Please note the below-mentioned categories of field of studies have been based on the OECD categories. If only an alternative categorisation is available in your Member State, please change the table accordingly. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.2. NUMBER OF STUDENTS ENROLLED IN HEI PER FIELD OF STUDY AND NATIONALITY (2016)

Nationality/ type of student	Total (all fields of study)	Education	Arts and human- ities	Social sciences, journal- ism and informa- tion	Business, admin- istration and law	Natural sciences, math- ematics and statistics and ITC	Informa- tion and Communi- cation Technolo- gies	Engineer- ing, man- ufactur- ing and construc- tion	Agri- culture, forestry, fisheries and vet- erinary	Health- care and welfare	Services	Others (please specify)	Source	Comments	
Total students	297163	15592	36369	21498	51533	16669	27042	55959	7055	53156	12290	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."	
MS nationals	276810	15101	34481	20559	46719	15270	23381	51920	6701	51394	11284	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."	
EU nationals	4713	145	900	306	923	367	490	691	88	505	298	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."	
Third-country nationals	15640	346	988	633	3891	1032	3171	3348	266	1257	708	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."	
of which students of short-cycle tertiary pro- grammes (ISCD level 5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
of which Bachelor or students (ISCD level 6)	40	271	17	2685	67	1542	1733	4	813	647	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
of which Master students (ISCD level 7)	5428	210	529	412	1017	597	1266	1045	156	143	53	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
of which PhD students (ISCD level 8)	2393	96	188	204	189	368	363	570	106	301	8	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
Of which ex- change students in framework of national pro- grammes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	Data includes only students studying a full programme leading to a degree. Short-term exchange students are excluded.
Top 1 TCN nationality - Russia	3045	39	274	78	1037	94	408	764	23	95	233	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
Top 2 TCN nationality - China	1913	16	14	23	961	8	383	312	2	48	146	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
Top 3 TCN nationality - Vietnam	1806	54	114	82	373	152	464	368	86	87	26	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
Top 4 TCN nationality - Nepal	1204	1	5	14	200	49	349	388	14	105	79	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."
Top 5 TCN nationality - Nigeria	732	13	11	13	107	91	231	211	4	34	17	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2016 refers to academic year 2015-16."

Annex 1.2. Please provide the number of students per field of study and nationality. If possible, please dissegregate between nationals of the MS in question, nationals of EU Member States and and third-country nationals. Only provide the number of PhD students if these fall within the category of students in your Member State (Q1b of the Common Template). Please note the below-mentioned categories of field of studies have been based on the OECD categories. If only an alternative categorisation is available in your Member State, please change the table accordingly. n/a means data not applicable; n/l means data not available.

ANNEX 1.2. NUMBER OF STUDENTS ENROLLED IN HEI PER FIELD OF STUDY AND NATIONALITY (2017)

Nationality/ type of student	Total (all fields of study)	Education	Arts and humanities	Social sciences, journalism and information	Business, adminis-tration and law	Natural sciences, mathemat-ics and statistics and ICT	Informa-tion and Communi-cation Technolo-gies	Engineer-ing, manufac-turing and construc-tion	Agri-culture, forestry, fisheries and vet-erinary	Health-care and welfare	Services	Others (please specify)	Source	Comments	
Total students	295528	15640	35442	20920	52132	15941	27114	54860	6895	54451	12133	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."	
MS nationals	274424	15094	33491	19938	46996	14496	23332	50714	6602	52646	11115	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."	
EU nationals	4634	149	890	276	931	369	497	644	81	499	298	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."	
Third-country nationals	16470	397	1061	706	4205	1076	3285	3502	212	1306	720	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."	
of which students of short-cycle territorial pro- grammes (ISCD level 5)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
of which Bachelor students (ISCD level 6)	33	241	13	2845	64	1579	1694	2	826	644	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
of which Master students (ISCD level 7)	6080	268	636	490	1171	624	1335	1223	112	152	69	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
of which PhD students (ISCD level 8)	2449	96	184	203	189	388	371	585	98	328	7	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
Of which ex- change students in framework of national pro- grammes	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Statistics Finland	Data includes only students studying a full programme leading to a degree. Short-term exchange students are excluded.
Top 1 TCN nationality - Russia	2969	30	255	71	1058	97	396	721	17	98	226	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
Top 2 TCN nationality - China	2543	28	27	98	1101	13	542	460	2	72	200	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
Top 3 TCN nationality - Vietnam	1789	51	133	72	333	136	464	365	73	141	21	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
Top 4 TCN nationality - Nepal	1168	2	10	12	231	54	318	361	12	114	54	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."
Top 5 TCN nationality - Nigeria	779	17	22	18	67	127	210	13	80	8	0	0	0	Statistics Finland	"Nationality is defined based on the citizenship. Data for 2017 refers to academic year 2016-17."

Annex 1.2. Please provide the number of students per field of study and nationality. If possible, please dissegregate between nationals of the MS in question, nationals of EU Member States and and third-country nationals. Only provide the number of PhD students if these fall within the category of students in your Member State (Q1b of the Common Template). Please note the below-mentioned categories of field of studies have been based on the OECD categories. If only an alternative categorisation is available in your Member State, please change the table accordingly. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.3: NUMBER OF INTERNATIONAL STUDENTS (TERTIARY EDUCATION) ENROLLED IN HEIS BY TOP 10 NATIONALITY AND GENDER (2013-2017)

	Gender	Top 1 nationality:	Top 2 nationality:	Top 3 nationality:	Top 4 nationality:	Top 5 nationality:	Source	Comments
	Nationality	National-Number	Nation-ability	National-Number	Nation-ability	National-Number	Nation-ability	National-Number
2013	Total	Russian Federation	2206	China	2134	Vietnam	1151	Nepal
	Male	Russian Federation	835	China	974	Vietnam	503	Nepal
2014	Female	Russian Federation	1371	China	1160	Vietnam	648	Nepal
	Total	Russian Federation	2555	China	2107	Vietnam	1366	Nepal
2015	Male	Russian Federation	963	China	943	Vietnam	595	Nepal
	Female	Russian Federation	1592	China	1164	Vietnam	771	Nepal
2016	Total	Russian Federation	2799	China	1929	Vietnam	1600	Nepal
	Male	Russian Federation	1109	China	852	Vietnam	709	Nepal
2017	Female	Russian Federation	1690	China	1077	Vietnam	891	Nepal
	Total	Russian Federation	2799	Vietnam	1894	China	1770	Nepal
	Male	Russian Federation	1124	Vietnam	862	China	759	Nepal
	Female	Russian Federation	1675	Vietnam	1032	China	1011	Nepal
	Total	Russian Federation	2733	Vietnam	2528	China	1738	Nepal
	Male	Russian Federation	1093	Vietnam	1153	China	741	Nepal
	Female	Russian Federation	1640	Vietnam	1375	China	997	Nepal

Annex 1.3.: Please note: in principle, this data is available on Eurostat (*educ_uee_mobs02*). However, the dataset is incomplete for some Member States and data for 2017 is not yet available. Thus, we would like to ask all NCPS to provide this data, using the Eurostat dataset if possible or national sources. Kindly indicate the source in the respective column. Given the scope of the EMN, the top nationalities should only refer to academic year 2013-14; n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.4.1: INTERNATIONAL STUDENTS WHO HAVE GRADUATED FROM A HEI IN YOUR MEMBER STATE PER QUALIFICATION TYPE (2013-17)

	2013	2014	2015	2016	2017	Source	Comments
No. of international students who have graduated (total)	3617	3974	4394	4532	4330	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."
of which students of short-cycle tertiary programmes (ISCED level 5)	0	0	0	0	0	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."
of which Bachelor degree (ISCED level 6)	1733	1852	2071	2097	1924	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."
of which Master degree (ISCED level 7)	1518	1664	1860	1923	1912	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."
of which PhD (ISCED level 8)	366	458	463	512	494	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."

Annex 1.4.1: Please note: in principle, data for the number of international graduates per qualification level is available on Eurostat (*educ_uee_mobj02*). However, the dataset is incomplete for some Member States and data for 2017 is not yet available. Thus, we would like to ask all NCPs to provide this data, using the Eurostat dataset if possible or national sources. Kindly indicate the source of the statistics provided. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.4.2: NUMBER OF INTERNATIONAL STUDENTS WHO HAVE INTERRUPTED OR TERMINATED THEIR STUDIES (2013-2017)

	2013	2014	2015	2016	2017	Source	Comments
No. of international students who have interrupted their studies							"No data available from Finland"
No. of international students who have terminated their studies without graduation							"No data available from Finland"

Annex 1.4.2: Please provide the number of international students who have interrupted their studies for a period of at least 6 months or who have terminated their studies without graduating. Please indicate the source of the statistics provided. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

ANNEX 1.5.: NUMBER OF INTERNATIONAL STUDENTS WHO HAVE REMAINED IN THE (MEMBER) STATE AT LEAST TWO YEARS AFTER GRADUATION PER REASON.

	2013	2014	2015	2016	2017	Source	Comments
<i>Employment reasons</i>							
<i>Self-employment</i>							
<i>Family reasons</i>							
<i>Other reasons (please specify)</i>							
of which PhD (ISCED level 8)	366	458	463	512	494	Statistics Finland, UOE data	"International students are defined as students whose upper secondary qualification has been obtained outside Finland (UOE definition)."
Number of international graduates two years before	3026	3176	3638	3936	4341	Statistics Finland	The definition of international graduates in this table is based on foreign background. Graduates whose both parents or the only known parent have been born abroad are considered to be persons with foreign background.
Number of international graduates who remained in the country 2 years after graduation	1830	2137	2327	2473	2620	Statistics Finland	The definition of international graduates in this table is based on foreign background. Graduates whose both parents or the only known parent have been born abroad are considered to be persons with foreign background.
Proportion of those who remained in the country (%)	60,5	67,3	64,0	62,8	60,4	Statistics Finland	The definition of international graduates in this table is based on foreign background. Graduates whose both parents or the only known parent have been born abroad are considered to be persons with foreign background.

Annex 1.5.: International students who have remained in the (Member) State at least two years after graduation per reason. Please provide metadata details on how the data is calculated (e.g. residence permits granted for students to remain in the (Member) State. n/a means data not applicable; n/i means data not available.

EMN STUDY
4 | 2018

Kansainväliset opiskelijat Euroopan unionissa

– Suomen kansallinen raportti

Kansainväliset opiskelijat Euroopan unionissa - Suomen kansallinen raportti

ISBN 978-952-5920-81-9 (PDF)

Euroopan muuttoliikeverkosto (EMN) perustettiin Neuvoston päätöksellä 14. päivänä toukokuuta 2008 ja se saa taloudellista tukea Euroopan unionilta. Euroopan muuttoliikeverkoston tavoitteena on vastata yhteisön toimielinten sekä jäsenvaltioiden viranomaisten ja laitosten tarpeeseen saada tietoa maahanmuutto- ja turvapaikka-asioista tuottamalla ajantasaista, puolueetonta, luotettavaa ja vertailukelpoista tietoa näitä asioita koskevan poliikan suunnittelun tukemiseksi Euroopan unionissa. EMN antaa lisäksi yleisölle tietoa kyseisistä asioista.

Tutkimus on tuotettu EU-komission alaisen Euroopan muuttoliikeverkoston kansallisessa yhteispisteessä. Komissio ei ole vastuussa julkaisussa esitetyistä näkemyksistä eikä vastaa tietojen perusteella tehdystä päätelmistä.

Tutkimuksesta vastaavat henkilöt:

Ylitarkastaja Johanna Väänänen (Suomen kansallinen yhteispiste)
Ylitarkastaja Samuli Volanen (Suomen kansallinen yhteispiste)
Kansallinen koordinaattori Kielo Brewis (Suomen kansallinen yhteispiste)

Yhteystiedot:

Euroopan muuttoliikeverkosto

Maahanmuuttovirasto

PL 10

00086 Maahanmuuttovirasto

Puh. 0295 430 431

[emn\(at\)migri.fi](mailto:emn(at)migri.fi)

www.emn.fi

ec.europa.eu/emn

Ulkoasu ja taitto: OSG Viestintä

© kannen kuva: Kirijaki

Sisällysluettelo

Yhteenvetö	4
Section 1: National legal and policy framework in the Member State	6
Section 2: Measures and incentives to attract international students	13
Section 3: Measures and incentives to retain international graduates	26
Section 4: Bilateral and multilateral cooperation with third countries	29

Yhteenvetö

Tämän tutkimuksen tavoitteena on tarkastella, milloin linjauksilla ja käytäntöillä Suomi pyrkii houkuttelemaan kolmansista maista tulevia opiskelijoita suomalaisiin korkeakouluihin ja varmistamaan heidän pysymisenä maassa valmistumisen jälkeen. Tutkimuksessa käsitellään muun muassa tekijöitä, jotka houkuttelevat opiskelijoita Suomeen, pääsyvaatimuksia, kansainvälisen opiskelijoiden vastaanottamista ja oikeuksia sekä pääsyä Suomen työmarkkinoille valmistumisen jälkeen. Tässä tutkimuksessa termillä ”kansainvälinen opiskelija” tarkoitetaan Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevia opiskelijoita.

Vuosina 2010–2016 Suomeen hakevien opiskelijoiden vuosittainen määrä kasvoi tasaisesti 5 438 hakijasta 7 161 hakijaan. Vuonna 2017 heitä oli vain 5 646. Hakemusruuhtka vuonna 2016 ja hakemusten vähäinen määrä vuonna 2017 johtuivat osaltaan siitä, että elokuusta 2017 alkaen Suomen korkeakoulujen täytyi alkaa kerätä lukukausimaksuja Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta. Vuonna 2018 määrä nousi jälleen 6 280 hakemukseen. Eniten hakijoita tuli Kiinasta ja Venäjältä, ja seuraavilla sijoilla olivat Vietnam, Bangladesh ja Etelä-Korea.

Suomessa opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa korkeakoulupoliikan suunnittelusta ja toimeenpanosta sekä ohjaaa korkeakoulujärjestelmän toimintaa. Opetus- ja kulttuuriministeriön alaisuudessa toimiva Opetushallitus (OPH) edistää koulutuksen kansainvälistymistä ja suomalaisen koulutuksen tunnettua ulkomailla. Opetus- ja kulttuuriministeriö vastaa Suomen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisestä strategiasta. Kansainvälistyminen on jo pitkään ollut Suomen tiede- ja korkeakoulupoliikan päätavoitteita. Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyden edistämisen linjauksissa vuosille 2017–2025 on useita toimenpiteitä, jotka liittyvät ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden houkutteluun sekä heidän Suomeen kotoutumisensa sujuvoittamiseen. Kansainvälisen opiskelijoiden Suomeen houkuttelu sekä suomalaisille työmarkkinoille pääsy valmistumisen jälkeen on esillä myös hallitusohjelmassa, hallituksen maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa sekä valtion kotouttamisohjelmassa. Myös työ- ja elinkeinoministeriön koordinoiman Talent Boost ohjelman tavoitteena on tehdä Suomes-

ta houkuttelevampi maa kansainvälisille osaajille, mukaan lukien opiskelijoille ja vastavalmistuneille.

Tämän tutkimuksen kattamalla ajanjaksona merkitävimmät kansainvälisiin opiskelijoihin liittyvät laki- ja uudistukset olivat lukukausimaksujen käyttöönotto Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tuleville vieraskielistä tutkintoa suorittaville korkeakoulupoiskelijoille ja EU-direktiivin 2016/801 täytäntöönpano kansalliseen lainsäädäntöön. Lukukausimaksujen käyttöönnoton tavoitteena oli kehittää vieraskielisten korkeakoulututkintojen laatuja ja lisätä niiden määrää, sekä edistää koulutusvientiä. Uudella lainsäädännöllä pyritään helpottamaan opiskelijoiden maahantuloa ja Suomessa oleskelua. Viime vuosina kansainvälisistä opiskelijoista käyty julkinen keskustelu on keskittynyt lukukausimaksujen käyttöönnottoon ja sen vaikutuksiin sekä jossain määrin myös Suomessa tutkinnon suorittaneiden kansainvälisen opiskelijoiden työllistymismahdollisuksiin. Suomen tarjoamat tilauskoulutukset ja koulutusvienti yleisesti ovat myös herättäneet kasvavaa kiinnostusta mediassa.

Maahanmuuttovirasto tekee päätökset kansainvälisille opiskelijoille myönnettävistä oleskeluluvista. Maahanmuuttoviraston ja korkeakoulujen välinen yhteistyö on säädöllistä ja käytännönläheistä. Suomessa korkeakouluilla on autonominen asema koulutusohjelmista ja opiskelijavalinnoista päättäässä. Korkeakoulut vastaavat itse tutkintojen tunnustamisesta ja lukukausimaksuihin ja stipendeihin liittyvistä päätöksistä. Korkeakouluilla on myös yhteistyöhankkeita kolmansien maiden oppilaitosten kanssa.

Korkeakoulut ja Suomen hallitus pyrkivät monin keinoin houkuttelemaan kansainvälisiä opiskelijoita Suomeen ja varmistamaan heidän pysymisenä maassa. Markkinointia ja tiedonjakoa tehdään sekä keskitetyisti että korkeakoulujen itsensä toimesta. Opetushallitus ylläpitää Study in Finland verkkoportalia, jonka kohderyhmä on Suomen tarjoamista korkeakoulupoiskelumahdollisuksista kiinnostuneet kansainväliset opiskelijat. Opetus- ja kulttuuriministeriö edistää suomalaisen koulutuksen tunnettua ulkomailla yhteistyössä ulkoministeriön kanssa.

Suomessa opiskelu on saanut kiitosta monilta kansainvälisiltä opiskelijoilta. Vuoden 2017 Internatio-

nal Student Barometer kyselyssä haastatellut opiskelijat olivat tyytyväisiä korkeakoulujen tarjoamaan perehdytykseen ja palveluun, korkeakoulujen opiskeluypäristöön, tiloihin ja välineisiin, luennoitsijoiden asiantuntemukseen ja henkilöstön englanninkielien taitoihin. Sen sijaan korkeakoulujen tarjoamiin ura- ja rekrytointipalveluihin ei oltu yhtä tyytyväisiä. Yksi merkittävimmistä haasteista Suomessa on työpaikan löytäminen opiskelujen aikana ja valmistumisen jälkeen. Työnantajien asenteet ja kansainvälisen opiskelijoiden puutteellinen suomen tai ruotsin kie-

len taito saattavat hankaloittaa työllistymistä ja näin vähentää heidän haluaan jäädä Suomeen.

Kansainvälisen opiskelijoiden houkuttelu ja heidän siirtymisensä Suomen työmarkkinoille on ilmiönä melko nuori. Suomen hallituksella on kunnianhimoisia ja huolellisesti suunniteltuja kansallisia strategioita sekä tahtotila houkutella kansainvälisiä opiskelijoita maahan ja varmistaa heidän pysymisenä maassa. Suomen korkeakouluilla ja yhteiskunnalla on kuitenkin vielä monia käytännön haasteita ratkottavanaan.

Section 1: National legal and policy framework in the Member State

Q1a. What is the transposition status of Directive (EU) 2016/801 in your national law?

- transposition completed.
 in process: completion of transposition expected by:
 other:

EU:n direktiivi 2016/801 koskien muun muassa opiskelua varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksiä¹ on Suomessa säädetty osaksi kansallista lainsäädäntöä. Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun,

työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella tuli voimaan 1.9.2018.² Edellä mainitussa erillislaissa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisten maahantuloon, maatalähtöön, oleskeluun ja työntekoon sovelletaan ulkomaalaislain (301/2004) säänöksiä, jollei erillislaissa toisin säädetä.

Q1b. Are doctoral candidates (PhD students) treated as students or researchers under national law?

- PhD students are treated as students
 PhD students are treated as researchers
 Other

Opiskelijan ja tutkijan määritelmät on kirjattu yllä mainittuun lakiin kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimukseen, opiskelun ym. perusteella.

Opiskelijalla tarkoitetaan kolmannen maan kansalaista, joka on hyväksytty korkeakouluun ja jolle on myönnetty oikeus päästää jäsenvaltion alueelle osallistumaan päätoimisesti kokopäiväiseen opinto-ohjelmaan, joka johtaa korkeakoulututkintoon. Opiskelijaksi katsotaan myös kolmannen maan kansalainen, joka on hyväksytty muuhun oppilaitokseen kuin korkeakouluun ja jolle on myönnetty oikeus osallistua opinto-ohjelmaan, joka johtaa ammattiin tai tutkintoon.

Tutkijalla tarkoitetaan kolmannen maan kansalaista, jolla on tohtorintutkinto tai tohtoriohjelman pääsyn mahdollistava ylempi korkeakoulututkinto, jonka tutkimusorganisaatio valitsee ja jolle on myönnetty oikeus päästää jäsenvaltion alueelle suorittamaan sellaista tutkimustoimintaa, johon tavallisesti edellytetään tällaista tutkintoa. Saman lain mukaan tutkimusorganisaation, joka haluaa vastaanottaa tutkijan tutkimuksen tekemistä varten, on tehtävä hänen kanssaan sopimus. Tutkimusorganisaatio saa tehdä sopimuksen, jos se on hyväksynyt tutkimushankkeen tarkistettuaan ensin sen tavoitteen, arviodun keston ja toteutukseen tarvittavien varojen saatavuuden sekä kolmannen maan kansalaisen tutkijanpätevyyden.

Q1c. What are the main changes to: (a) law, (b) policy and (c) practice since 2012³ with regard to international students? Please specify whether these changes were made in response to Directive (EU) 2016/801 or other national policy priorities.

a) Muutokset lakiin:

Ennen uuden direktiivin vaativia muutoksia ei kansainvälisen opiskelijoiden maahantuloa koskevaan lainsäädäntöön kohdistunut merkittäviä muutoksia. Kaikki jatko-oleskelua koskevat luvat, mukaan lukien opiskelijoiden jatkoluvat, siirtyivät paikallispoliisi-

silta Maahanmuuttovirastolle vuoden 2017 alussa.

Merkittävin lakiuudistus kansainvälisiin opiskelijoihin liittyen koski lukuvuosimaksujen käyttöönnottoa Euroopan unionin ja Euroopan talousalueen ulkopuolelta tuleville vieraskielistä tutkintoa suorittaville

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2016/801 tutkimusta, opiskelua, harjoittelua, vapaaehtoistyötä, oppilasvaihto-ohjelmaa tai koulutushanketta ja au pairina työskentelyä varten tapahtuvan kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä, annettu 11.5.2016.

² <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180719>

³ Viimeisin EMN-tutkimus opiskelijoita koskien 2012: Kansainvälisen opiskelijoiden maahanmuutto Euroopan Unioniin http://www.emn.fi/files/636/051012_EMN-OpiskelijaRap1Web.pdf

korkeakouluopiskelijoille. Yliopistolakia ja ammatti-korkeakoululakia muutettiin vuoden 2106 alussa.⁴ Lakimuutoksen mukaan korkeakoulujen on kerättävä vieraskielistä tutkintoa suorittavilta opiskelijoita vähintään 1 500 euron suuruinen lukuvuosimaksu. Lukuvuosimaksuja koskevat säännökset koskivat niitä opiskelijoita, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2017 tai sen jälkeen. Korkeakoulut saivat halutessaan ottaa maksut käyttöön jo sitä ennen. Lukuvuosimaksut koskevat käytännössä kolmansien maiden kansalaisia, jotka opiskelevat Suomessa englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa. Jos kolmannen maan kansalainen tulee Suomeen opiskelemaan suomen- tai ruotsinkieliseen tutkinto-ohjelmaan, lukuvuosimaksuja ei peritä. Lukuvuosimaksut eivät koske myöskään tootorin tutkintoa tekeviä (ks. kohta Q1b.)

Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella tuli voimaan 1.9.2018. Uuden lain voimaantulon myötä kumottiin ulkomaalaislain opiskelijoita koskevat säännökset. Opiskelun perusteella myönnettävän oleskeluluvan edellytykset säilyvät pääosin ennallaan. Kansainvälisen opiskelijoiden osalta keskeisiä muutoksia oli helpompi EU:n sisäinen liikkuvuus sekä selkeämpi jako tutkijoihin ja opiskelijoihin. Muutosena aiempaan lakiin oli se, että opiskelijan on oleskeluluvan saadakseen tullut maksaa korkeakoulun mahdollisesti vaatima lukuvuosimaksu. Merkittävä muutos oli myös se, että oleskelulupa myönnetään aiemman yhden vuoden sijaan pääsääntöisesti kahdeksi vuodeksi. Lisäksi opiskelijan sairausvakuutusedellytykseen tuli muutoksia. Uudessa laissa on myös erillinen pykälä koskien oleskeluluvan myöntämistä työnhakua ja yritystoiminnan perustamista varten. Suomessa tutkinnon suorittaneelle myönnettään kyseinen lupa vuodeksi.

Uudessa laissa säädetään korkeakouluopiskelijoiden oikeudesta liikkua ensimmäisestä Euroopan unionin jäsenvaltiosta Suomeen ja liikkumiselle asetettavista ehdosta. Liikkuvuutta koskeva sääntely helpottaa tutkimuslaitosten ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä sekä tutkijoiden ja opiskelijoiden asemaa. Direktiivin mukaisesti uuteen lakiin kirjattiin, ettei sitä sovelleta kansainvälistä suoje lava hakeviin henkilöihin. Direktiiviä ei sovelleta kolmansien maiden kansalaisiin, jotka hakevat kansainvälistä suoje lava tai jotka saavat kansainvälistä tai tilapäistä suoje lava suoje lava jossain jäsenvaltiossa.

Direktiivin implementointiin liittyen muutoksia tehtiin myös muihin kuin opiskelijoihin maahantuloa ja

oleskelua koskevan lainsäädäntöön. Yhdenvertaisen kohtelun toteuttamiseksi sosiaaliturvan osalta muutettiin muun muassa asumiseen perustuvan sosiaaliturvalainsäädännön soveltamisesta annettua lakia, lapsilisälakia ja kansanterveyslakia.

b) Muutokset poliittikkaan:

Jo vuonna 2009 Korkeakoulujen kansainvälistymisstrategiassa 2009–2015 tavoitteeksi asetettiin aiosti kansainvälisen korkeakouluyhteisön luominen suomalaisiin korkeakouluihin muun muassa lisäämällä ulkomaalaisten opettajien, tutkijoiden ja tutkinto-opiskelijoiden määrää. Kansainvälistymistä on korostettu kaikissa kansallisissa strategioissa tämän jälkeen (ks. kohta Q1f.)

Keskeisin politiikan muutos kansainvälistä opiskelijoita koskien oli lukuvuosimaksujen käyttöönnotto. Vuoden 2015 hallitusohjelmaan kirjattiin, että EU- ja ETA-alueiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille otetaan käyttöön lukuvuosimaksut. Lukuvuosimaksujen käyttöönoton taustalla oli vieraskielisten ohjelmien määrän lisääminen ja laadun kehittäminen sekä koulutusviennin edistäminen. Hallitusohjelmassa korostettiin myös, että valmistuneita halutaan kannustaa jäämään Suomeen töihin. Tavoitteena on, että Suomessa opiskelleiden kansainvälisen opiskelijoiden työllistymistä pyritään edistämään ja suomen kielen osaamiseen panostetaan.

c) Muutokset käytäntöön:

Kansainvälisen opiskelijoiden osalta käytännön muutoksia on vuoden 2012 jälkeen tapahtunut muun muassa oleskelulupaprosessissa. Oleskelulupien sähköisen käsittelyjärjestelmän (UMA) toimintaa on kehitetty ja opiskelijahakemusten käsittelyä Maahanmuuttovirastossa on sujuvoitettu.

Vuonna 2018 ulkoministeriö panosti oleskelulupahakemusten jättämisen helpottamiseen ja hakemusprosessin sujuvoittamiseen avaamalla useita hakemuksen vastaanottoon keskittyneitä pisteitä erityisesti USA:ssa ja Kanadassa.⁵ Työntekijöiden ja yrittäjien lisäksi opiskelijoiden ja tutkijoiden oleskelulupahuprosessista pyritään tekemään mahdollisimman vaivaton.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimivat Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO ja nykyinen Opetushallitus yhdistyvät vuoden 2017 alusta uudeksi virastoksi, jonka nimi on Opetushallitus (ks. kohta Q1f).

Lukuvuosimaksujen käyttöönoton myötä luovuttiin

⁴ https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/eu-eta-alueen-ulkopuolelta-tuleville-korkeakouluopiskelijoille-lukuvuosimaksut (in Finnish)

⁵ EMN: Vuosittainen maahanmuutto- ja turvapaikkaraportti - Suomi 2017.

myös hetkellisesti käytössä olleista hakijamaksuista. Hakijamaksut otettiin käyttöön vuonna 2015. Maksun suuruus oli 100 euroa ja se perittiin EU- ja ETA-alueen ulkopuolella opintonsa suorittaneilta hakijoilta. Maksun periminen järjestettiin keskitetysti osana korkeakoulujen sähköistä haku- ja valintajärjestelmää. Hakijamaksut olivat käytössä noin 1,5 vuotta. Vieraskielisiin ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin ohjelmiin haettiin aiemmin joko yhteishaussa tai keskitetyn vieraskielisen koulutuksen hakupalvelun, University Admissions Finlandin, kautta.⁶ University Admissions Finland-palvelu toimi vuodesta 2010 vuoteen 2018.

Maksuissa tapahtuneiden muutosten lisäksi on huomionarvoista, että Suomessa tarjolla olevien englanninkielisten tutkinto-ohjelmien määrä on kasvanut runsaasti. Määrällisen kasvun lisäksi englanninkielisiä ohjelmia on aikaisempaa useammalla tieteenalalla.⁷

Oleskelulupien osalta direktiivin täytäntöönpano ei tuonut juurikaan uusia tehtäviä Maahanmuuttovirastolle. Direktiivissä on opiskelijoiden osalta säädetty myös Euroopan unionin jäsenvaltioiden alueella tapahtuvasta liikkumisesta ja siihen liittyvästä menettelystä. Opiskelijoiden liikkumiseen toisesta EU:n jäsenvaltiosta Suomeen on luotu oma käsittelyprosessi Maahanmuuttovirastossa.

Q1d. Are any changes planned to law, policy and/or practice regarding international students in your Member State?

- Yes, changes planned related to the transposition of the Directive
- Yes, changes planned not pertaining to the Directive.
- No changes planned

Yleisesti ottaen mitään suuria kansallisia muutoksia ei ole suunnitteilla. Yliopisto- ja ammattikorkeakoululakeihin ollaan kuitenkin tekemässä joitakin uudistuksia. Yliopistojen osalta lakiä muutetaan niin, että yliopistojen on mahdollista järjestää yksivuotisia maisteriohjelmia. Tällä hetkellä yliopistojen maisteriohjelmat ovat Suomessa kaksivuotisia. Lisäksi valinta- ja hakuprosesseihin on tulossa joitakin muu-

toksia vuonna 2020. Muutoksia on suunnitteilla myös tilauskoulutukseen.⁸

Myös Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön (YTHS) palveluihin on suunniteltu muutoksia. YHTS:n palvelut ulotetaan yliopisto-opiskelijoiden lisäksi myös ammattikorkeakoulujen piiriin. Muutoksella saattaa olla vaikutuksia myös kansainvälisiin opiskelijoihin.

Q1e. Is attracting and retaining international students a national policy priority, either within the national migration policies or compared to other national policies?

- Yes, this is a national policy priority.
- No, this is not a major national policy priority.
- Other

Kansainvälityminen on jo pitkään ollut Suomen tie- ja korkeakoulupoliikan päätavoitteita.⁹ Vuonna 2009 julkaistiin Korkeakoulujen kansainvälitymisstrategia 2009–2015. Strategian tavoitteita olivat muun ohella aidosti kansainvälisen korkeakoulu-yhteisön luominen, korkeakoulujen laadun ja vetrovoiman lisääminen sekä osaamisen viennin edistäminen. Vuonna 2017 opetus- ja kulttuuriministeriö julkaisi Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälisyden edistämislinjauskset 2017–2025. Linjausten tavoitteena on lisätä koulutuksen ja tutkimuksen

kansainvälisyyttä ja purkaa koulutusviennin esteitä.

Kansainvälisen opiskelijoiden Suomeen houkuttele sekä suomalaisille työmarkkinoille pääsy on esillä myös hallitusohjelmassa, hallituksen maahanmuuttopolitiisessa ohjelmassa sekä valtion kotouttamisohjelmassa. Kansalliset strategiat ja ohjelmat osoittavat, että kansainvälisen opiskelijoiden toivotaan jäävän Suomeen ja heidän pääsyään työmarkkinoille halutaan edistää (strategioista enemmän alla kysymyksessä Q1f).

⁶ www.universityadmissions.fi

⁷ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018

⁸ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁹ EMN-tutkimus 2012: Kansainvälisen opiskelijoiden maahanmuutto Euroopan Unioniin.

Q1f. Does your Member State have a national strategy, or a lower level (e.g. ministerial, regional) strategy, for attracting and/or retaining international students?

- Yes, national strategy in place.
- Yes, lower level strategy in place.
- No, a national strategy is not in place.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) vastaa korkeakoulu- ja tiedepoliikan suunnittelusta ja toimeenpanosta sekä valmisteleet niitä koskevat säädökset, valtion talousarviosetykset ja valtioneuvoston päättökset.¹⁰ Ministeriö ohjaa korkeakoulujärjestelmää ja tiedelaitosten toimintaa sekä tukee tutkimusorganisaatioiden toimintamahdollisuuksia. OKM:n hallinnonalalla toimiva Opetushallitus (OPH) tukee suomalaisen yhteiskunnan kansainvälistymistä mm. toimeenpanemalla kansainvälyyttä edistäviä ohjelmia ja sopimuksia sekä tuottamalla kansainvälistymiseen liittyvää tietoa. OPH muun muassa koordinoi harjoittel-, vaihto- ja apurahaohjelmia sekä tekee Suomea tunnetuksi korkeakoulutusmaana.¹¹

Korkeakoulujen kansainvälistyminen oli yhtenä painopisteenä koulutuksen ja tutkimuksen kehittämissuunnitelmassa (KESU) vuosille 2011–2016.¹² Vuonna 2017 julkaistiin Korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälyyden edistämislinjaukset 2017–2025 sekä linjausten toimenpideohjelma.¹³ Linjauskissa esitetään seitsemän toimintakokonaisuutta, joista useampikin liittyy ulkomaalaisten opiskelijoiden ja tutkijoiden houkutteluun sekä maahan integroitumiseen. OKM toteuttaa strategiaa yhteistyössä muiden ministeriöiden, kuten ulkoministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön kanssa. Strategiasta esitellyistä toimenpiteistä esimerkiksi Team Finland Knowledge -verkosto on perustettu vahvistamaan Suomen koulutus- ja tutkimusyhteistyötä sekä koulutusvientiä. Verkostoon kuuluvat korkeakoulu- ja tiedeasiantuntijat sijoittuvat Suomen edustustoihin muun muassa Kiinassa ja Yhdysvalloissa. Muiden osien toimeenpanoa seurataan ja kehitetään laajassa KV-foorumissa, johon osallistuu korkeakoulujen eri verkostoja ja muita toimijoita.

Valtion kotouttamisohjelmassa vuosille 2012–2015¹⁴ kansainväliset opiskelijat nähtiin voimavarana ja ohjelmassa esitettiin toimenpiteitä kansainvälisten opiskelijoiden työelämään integroitumisen edistämiseksi. Myös kotouttamisohjelmassa vuosille 2016–2019¹⁵ korostetaan koulutettujen ja suomalaisista korkeakouluista valmistuneiden maahanmuuttajien osaamisen hyödyntämistä ja urien edistämistä suo-

malaisilla työmarkkinoilla sekä yrityksen kasvussa ja kansainvälistymisessä, mikä puolestaan vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja talouskasvun edellytyksiä. Ohjelman mukaan edellytetään muun muassa, että kotimaisten kielten opintojen ja suomalaisten työelämähyteyskien ja -taitojen opiskelu lisäisi oppilaitoksista valmistuneiden ulkomaalaisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia.

Pääministeri Jyrki Kataisen hallitusohjelman kuulunut Maahanmuuton tulevaisuus 2020 -strategia valmistui vuonna 2013. Siinä arvioitiin Suomeen kohdistuvaa muuttoliikettä sekä liikkuvuuden merkitystä yhteiskunnalle, jossa eläköityvien ikäluokkien määrä kasvaa merkittävästi. Strategiassa keskeiseen rooliin nostettiin maahanmuuttajien työllistyminen ja todettiin, että kansainväliset tutkinto-opiskelijat ovat valmistuttuaan tärkeä voimavara suomalaisille työmarkkinoille. Keskeinen edellytys työmarkkinoille sijoittumiseksi on riittävän tasoinen kotimaisten kielten taito.

Juha Sipilän hallituksen vuonna 2015 julkaistuun hallitusohjelmaan kirjattiin lukuvuosimaksujen käytöönnotto EU- ja ETA-alueiden ulkopuolelta tuleville opiskelijoille. Samalla tavoitteena oli kuitenkin kannustaa valmistuneita jäämään Suomeen töihin. Hallitusohjelman mukaan kansainväliset tutkinto-opiskelijat ovat valmistuttuaan tärkeä voimavara suomalaisille työmarkkinoille. Keskeinen edellytys työmarkkinoille sijoittumiseksi on riittävän tasoinen kotimaisten kielten taito.

Myös vuonna 2018 julkaistun hallituksen maahanmuuttopoliittisen ohjelman¹⁶ yhtenä tavoitteena on tunnistaa ja hyödyntää paremmin maassa jo asuvien maahanmuuttajien työvoima- ja osaamispotentiaali. Ohjelman mukaan kansainvälisten osaajien houkuttelulle ja Suomessa olevien kansainvälisten osaajien potentiaalin hyödyntämiselle tulee asettaa selkeät pitkän tähtäimen tavoitteet, joihin sitoudutaan poikkihallinnollisesti. Työntekijöiden, yrittäjien, opiskelijoiden ja tutkijoiden oleskelulupaprosessista tehdään mahdollisimman vaivaton ja nopea käymälä läpi menettelyt, resursoimalla kästetty ja tarvittaessa tarkistamalla lainsäädäntöä. Ohjelman tote-

¹⁰ <https://minedu.fi/etusivu>

¹¹ https://www.oph.fi/opetushallitus/kansainvalinen_toiminta

¹² Koulutus ja tutkimus vuosina 2011–2016: Kehittämисуunnitelма. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2012:1.

¹³ Suomalaisen korkeakoulutuksen ja tutkimuksen kansainvälyyden edistämisen linjaukset 2017–2025 <http://minedu.fi/kv-linjaukset>

¹⁴ <https://tem.fi/documents/1410877/3342347/Valtion+kotouttamisohjelma+21092012.pdf>

¹⁵ <https://tem.fi/documents/1410877/3506436/Valtion+kotouttamisohjelma+vuosille+2016-2019.pdf>

¹⁶ Sisäministeriön julkaisu 1/2018: Töihin Suomeen - Hallituksen maahanmuuttopoliittinen ohjelma työperusteisen maahanmuuton vahvistamiseksi. <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160444/1%202018%20SM%20T%C3%b6ihin%20Suomeen.pdf?sequence=4&isAllowed=true>

taan, että työvoimaa saapuu Suomeen myös muulla tavoin kuin työperusteisesti: kansainväliset tutkijat, tutkinnon suorittaneet ulkomaalaiset ja puolisoina Suomeen saapuvat on huomioitava työvoima- ja osaamisresurssina Suomelle ja kiinnitetävä huomiota heidän osaamisensa kanavoitumiseen suomalaisille työmarkkinoille.

Kansainvälisen opiskelijoiden houkuttelu Suomeen ja heidän työllistymisensä on myös osa kansallisista Talent Boost – Kasvua kansainvälisistä osaajista-toimenpideohjelmaa.¹⁷ Työ- ja elinkeinoministeriön koordinoiman ohjelman tavoitteina on kansainvälisen osaajien Suomeen houkuttelun lisäksi kannavoida Suomessa jo olevien kansainvälisen osaajien asiantuntemus yritysten kasvun ja kansainvälisyisen sekä innovaatiotoiminnan tueksi, sekä lisää-

tä työmarkkinoiden avoimuutta ja houkuttelevuutta kansainvälisille osaajille.

Koulutusvienti on osa suomalaisen koulutuksen kansainvälitymisstrategiaa. Koulutusviennin kasvuohjelma Education Finland¹⁸ tukee yrityksiä, koulutuksen järjestäjiä ja muita koulutusviennin toimijoita. Koulutusvienniksi voidaan lukea kaikki koulutukseen, koulutusjärjestelmään tai osaamisen siirtoon pohjautuva liiketoiminta, josta muotoillusta tuotteesta tai palvelusta ulkomainen taho maksaa. Kansainvälisesti koulutusviennin merkittävin volyyymi tulee tutkinto-opiskelusta perityistä lukuvuosimaksuista ja koulutusjärjestelmän kehittämiseen liittyvästä kansainvälisestä arvointi-, oppimateriaali- ja konsultointiliiketoiminnasta.¹⁹

Q1g. Does your Member State target specific fields of studies as regards the attraction and/or retention of international students?

- Yes, specific fields of studies are targeted for the attraction of international students.
- Yes, specific fields of studies are targeted for the retention of international students.
- No specific fields of studies are targeted.

Kansallisella tasolla Suomeen ei houkutella minkään tietyn alan opiskelijoita. Korkeakouluilla on Suomessa autonomia, joten korkeakoulut itse päättävät, mihin tutkinto-ohjelmiin ne panostavat.

Tulevaisuudessa mahdollisesti lisätään toimia, joilla pyritään saamaan kansainväliset IT-alan opiskelijat jäämään Suomeen vielä valmistumisensa jälkeenkin. Suomessa on pulaa tiettyjen alojen asiantuntijoista.

Yleisesti ottaen IT-alan, terveydenhuollon alan ja teknisten alojen työntekijät ovat haluttuja Suomessa. Jonkin verran luodaan englanninkielisiä tutkinto-ohjelmia sillä ajatuksella, että saataisiin Suomeen kansainvälisiä opiskelijoita, jotka myöhemmin työllistyisivät täällä. Tämä on kuitenkin verrattain harvinaista. Pääasiallisesti käytetään jo olemassa olevia aloja ja pyritään saamaan niissä olevat kansainväliset opiskelijat jäämään Suomeen.²⁰

Q2. Is there a current or recent public debate (i.e. within the past year) with regard to international students in your Member State (e.g. in Parliament, media, etc.)?

- Yes, there is a public debate at national level.
- No, there is no significant public debate at national level.

Keskustelua on herättänyt erityisesti lukuvuosimaksujen käyttöönotto ja sen seuraukset.²¹ Hakijamäärien kansainvälisen opiskelijoiden osalta ennakoitiin vähenevän ja niin kävikin hetkellisesti.²² Kolmansista maista tulevien opiskelijoiden kohtaamat haasteet ja yhdenvertaisuus suhteessa EU-maista tuleviin opiskelijoihin puhuttaa korkeakouluissa ja opiskelijajärjestöissä.²³ Lukuvuosimaksujen takia jotkut kolmansien maiden kansalaiset kokevat olevansa eriarvoisessa asemassa suhteessa EU-kansalaisiin, jotka voivat opiskella ilmaiseksi. Korkeat lukuvuosimaksut

lisäävät painetta valmistua nopeasti, eikä opiskelijalle jää aikaa muuhun opiskelijatoimintaan tai Suomeen kotoutumiseen.²⁴

Opetus- ja kulttuuriministeriö on tiedottanut, ettei lukuvuosimaksujen käyttöönnotolla ole vielä ollut vaikuttuksia vieraskielisten ohjelmien tarjontaan. Lukuvuosimaksujen seuranta- ja arvointityöryhmän väliraportin mukaan korkeakoulujen nykyisiä apurahajärjestelmiä pitää uudistaa, jotta lukuvuosimaksujen käyttöönnoton tarkoitus toteutuisi ja maksut toi-

¹⁷ <https://tem.fi/talent-boost>

¹⁸ <https://www.educationfinland.fi/>

¹⁹ Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 2016:9: Koulutusviennin tiekartta 2016–2019

²⁰ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

²¹ <https://yle.fi/uutiset/3-10165916>

²² https://www.oph.fi/ajankohtaista/verkkouutiset/101/0/kuukauden_tilasto_ulkomaalaisten_hakijoiden_maarat_korkeakouluissa_laskivat

²³ Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriön lukuvuosimaksujen arvointi- ja seurantaryhmän seminaari 13.11.2018.

²⁴ Ibid.

sivat voimavarajo koulutuksen kehittämiseen.²⁵ Vain kolmasosa maksuvelvollisista opiskelijoista rahoittaa opiskelunsa itse.²⁶

Suomessa valmistuneiden, kuten muidenkin maassa jo asuvien maahanmuuttajien, työllistyminen on heitänyt keskustelua. Korkeakoulujen sekä Suomessa opiskelevien taholta toivotaan kulttuurinmuutosta työmarkkinoille. Työnantajien tulisi avoimemmin ja

rohkeammin työllistää maahanmuuttajia. Myös kielitaidon ja verkostojen puute heikentää kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuksia.²⁹

Median uutisointi kansainvälisiä opiskelijoita koskien on yleensä positiivista. Esillä on ollut esimerkiksi kansainvälinen opiskelijabarometri, jonka mukaan ulkomaalaiset opiskelijat pitävät Suomea hyvänä maana opiskella.³⁰

Q3. What is the structure and governance of the national higher education system in your Member State?

Suomen korkeakoulujärjestelmä muodostuu ammatikorkeakouluista ja yliopistoista.³¹ Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimii 23 ammattikorkeakoulua ja 14 yliopistoa. Ahvenanmaalla toimii Högskolan på Åland ja sisäministeriön alaisuudessa Poliisiammattikorkeakoulu (PolAmk). Sotilasalan korkeakoulututkinnot suoritetaan puolustushallinnon alaisessa Maanpuolustuskorkeakoulussa (MPKK).³²

Yliopistoille on ominaista tieteellinen tutkimus ja siihen perustuva ylin opetus. Ammattikorkeakoulut

suuntautuvat työelämään ja perustavat toimintansa sen asettamiin korkean ammattitaidon vaatimuksiin. Ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin haetaan korkeakoulujen yhteishaussa samalla hakulomakkeella. Yhteishaussa on mukana lähtökohtaisesti kaikki tutkintoon johtava korkeakoulutus. Korkeakoulut voivat kuitenkin järjestää osaan koulutuksistaan erillishakuja, esimerkiksi haut tietyille erityiskohderyhmille suunnattuihin koulutuksiin. Yhteishaku järjestetään kahdesti vuodessa, keväällä ja syksyllä.³³

Q3a. Is there a specific public entity at national level which is responsible for international students in regards to their studies and what are they competent for? What is its role in the application process/supervision of these students?

Opetushallitus toteuttaa kansainvälistymistä edistäviä ohjelmia sekä sopimuksia ja tarjoaa kansainvälistymiseen liittyviä neuvontapalveluja. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla aiemmin toiminut Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskus CIMO ja Opetushallitus yhdistyvät vuoden 2017 alusta Opetushallitus-nimen alle.³⁴ Opetushallitus vastaa koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja elinikäisen oppimisen kehittämisen sekä kansainvälyyden edistämisenstä. Study in Finland³⁵ ja Opintopolku³⁶ ovat Opetushallituksen ylläpitämiä verkkopalveluja. Study in Finland tarjoaa neuvontaa suomalaisissa korkeakouluissa opiskelusta kiinnostuneille ulkomaalaisille sekä verkkopalvelun että sosiaalisen median kanaviensa kautta. Opintopolusta voi saada tietoa opinnoista, etsiä ajankohtaisia koulutuksia sekä hakea koulutuksiin.

Suomessa ei kuitenkaan ole tahoja, joka vastaisi eri-

tyisesti kansainvälisen opiskelijoiden opintojen seurannasta. Korkeakouluilla on tässäkin autonomia. Esimerkiksi yliopistolain mukaan yliopisto päättää opiskelijavalinnasta. Korkeakouluissa kaikki opintoja koskevat prosessit ovat yhteisiä kaikille opiskelijoille, eivätkä kansainväliset opiskelijat ole tässä poikkeus. Yliopistoilla on käytössä esimerkiksi valtakunnallinen opiskelijapalautekysely eli kandipalaute, jossa palautetta kysytään myös kansainvälisiltä opiskelijoilta.

Suomessa korkeakoulut selvittävät hakemusasiakirjojen pätevyyden. Jos hakijalla on opiskeluoikeus kotimaassaan esimerkiksi maisterin tutkinton, sama opiskeluoikeus pätee myös Suomessa. Lainsäädännössä ei ole määritelty, että hakijan pätevyyden selvittämiseksi tulisi järjestää esimerkiksi kielikoe. Korkeakoulut päättävät itse haluavatko järjestää kie- li- tai muun kokeen opiskelijavalinnan yhteydessä.³⁷

²⁵ https://minedu.fi/artikkeli/-/asset_publisher/valiraportti-eu-maista-tulevien-opiskelijoiden-maara-kasvoi-eu-eta-alueen-ulkopuolelta-tulevien-maara-vaheni

²⁶ <https://yle.fi/uutiset/3-10165916>

²⁷ <https://yle.fi/uutiset/3-10216904>

²⁸ Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriön lukuvuosimaksujen arvionti- ja seurantaryhmän seminaari 13.11.2018.

²⁹ <https://lehti.tek.fi/koulutus/ulkomaalaistaustaiset-vastavalmistuneet-ovat-alihydynnetty-mahdollisuus>

³⁰ https://www.oph.fi/ajankohtaista/tiedotteet/101/0/international_student_barometer_suomi_on_ulkomaalaiselle_korkeakouluopiskelijalle_erittain_hyva_opiskelumaa

³¹ Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö

³² PolAmk ja MPKK vain Suomen kansalaisille.

³³ Lähde: Opetushallitus

³⁴ <http://www.cimo.fi/>

³⁵ <https://www.studyinfinland.fi/>

³⁶ <https://opintopolku.fi/wp/fi/>

³⁷ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

Q3b. Do migration authorities cooperate with HEIs?

- Yes, migration authorities cooperate with HEIs.
 No, migration authorities do not cooperate with HEIs.

Kyllä, maahanmuuttoviranomaiset tekevät yhteisöötä korkeakoulujen kanssa. Yhteistyötä tehdään suhteellisen säännöllisesti ja se on toiminut hyvin. Esimerkiksi joka maaliskuu Maahanmuuttovirasto kutsuu korkeakoulujen edustajat kuulemaan ajan-kohtaisista muutoksista ja uudistuksista. Yhteistyö on varsin avointa. Korkeakoulut oma-aloitteisesti ilmoittavat Maahanmuuttovirastolle henkilöistä, jotka on valittu opiskelijoiksi kuhunkin korkeakoulun. Tämä helpottaa Maahanmuuttoviraston työtä. Lisäksi

Opetushallituksella ja Maahanmuuttovirastolla on ollut Opintopolkuun liittyvä yhteistyötä.³⁸

Myös ulkoministeriö tekee korkeakoulujen kanssa yhteistyötä opiskelijoihin liittyen. UM on laatinut ohjeen korkeakouluille opiskelijoiden maahantuloprosessiin liittyen. Yhteistyötä on myös opiskelijoiden rekrytointiin liittyen sekä koulutusvientitoimijoiden kanssa. Lisäksi Suomen suurlähetyköt auttavat ammattikorkeakouluja järjestämään pääsykokeita joissain kolmansissa maissa.

Q3c. Is there an approval procedure³⁹ in place in your Member State for public/private HEIs for the purpose of hosting international students?

- Yes.
 No.

Suomessa ei otettu käyttöön direktiivin mahdollista maa hyväksymismenettelyä. Kansainvälisiä opiskelijoita voivat vastaanottaa Suomen korkeakoulujärjestelmän mukaiset korkeakoulut. Uuden opiskelijoita koskevan erillislain mukaan korkeakoululla tarkoite-

taan oppilaitoksia, jotka toimivat ja sijaitsevat Suomessa ja ovat Suomen korkeakoulujärjestelmän mukaisia korkeakouluja, joilla on oikeus järjestää korkeakoululainsäädännön mukaista tutkintoon johdavaa tai muuta koulutusta.

Q3d. Is higher education for third-country nationals funded by the state (i.e. state-sponsored) in your Member State?

- Yes, higher education is state-sponsored for third-country nationals.
 No, higher education is not state-sponsored for third-country nationals.
 Other (e.g. state support depends on the student's country of origin):

Kansainvälisen opiskelijoiden korkeakouluopintoja ei tueta taloudellisesti valtion toimesta. Suomessa ei ole esimerkiksi kansallisia stipendejä.⁴⁰

³⁸ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

³⁹ Artikla 15, EU direktiivi 2016/801.

⁴⁰ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

Section 2: Measures and incentives to attract international students

2.1 ADMISSION CONDITIONS FOR INTERNATIONAL STUDENTS

Q4a. Which are the common immigration admission conditions applicable for all international students determined by the immigration authorities for the purpose of residence in the territory of your Member State?

Kansainvälisen opiskelijoiden maahanpääsystä säädetään laissa kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella⁴¹ sekä ulkomaalaislaisissa.

Opiskelijoiden maahantuloa ja oleskelua säättävän lain mukaan kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa opiskelua varten, jos hänet on hyväksytty opiskelijaksi Suomessa sijaitsevaan:

- 1) korkeakouluun ja hän on suorittanut korkeakoulun vaatimat maksut; tai
- 2) muuhun oppilaitokseen kuin korkeakouluun, jos

opiskelu johtaa tutkintoon tai ammattiin, taikka, jos oleskeluluvan myöntämiselle on perusteltu syy, myös muihin opintoihin.

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opiskelijan toimeentulo on turvattu siten kuin ulkomaalaislain 39 §:ssä säädetään. Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää lisäksi, että kolmannen maan kansalaisella on vakuutus, joka kattaa sairaanhoidon kustannukset. Jos opintojen arvioitu kesto on vähintään kaksi vuotta, riittää on, että vakuutus kattaa lääkekustannukset. Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä kahdeksi vuodeksi, jollei oleskelulupaa haeta lyhyemmäksi ajaksi, tai enintään opintojen keston ajaksi, jos opinnot kestävät alle kaksi vuotta.

Q4b. Is a proof of acceptance by HEI required in your Member State in order to obtain the visa or residence permit?

- Yes.
 No.

Yllä mainitun lain mukaan kolmannen maan kansalaiselle myönnetään oleskelulupa opiskelua varten, jos hänet on hyväksytty opiskelijaksi Suomessa sij-

jaitsevaan korkeakouluun ja hän on suorittanut korkeakoulun vaatimat maksut.

Q4c. How is the academic recognition of foreign academic degrees regulated in your Member State? Is this done in a centralised manner (e.g. by a specific organisation) or by each HEI?

- Recognition of degrees carried out centrally.
 Recognition of degrees carried out by each HEI.
 Other.

Korkeakoulut vastaavat itse tutkinnon tunnustamisesta. Korkeakoulut päättävät ulkomaisen tutkinnon antamasta jatko-opintokelpoisuudesta tai ulkomailla suoritetujen opintojen hyväksilukemisesta Suomessa suoritettavaan tutkintoon. Opetushallitus neuvo pyynnöstä korkeakouluja akateemiseen tunnustamiseen liittyvissä kysymyksissä. Tutkinnon tunnustamiseen ei ole annettu kansallista ohjeistusta. University Admissions Finland-verkkopalvelussa oli tunnustamiseen liittyviä ohjeistuksia, mutta UAF lopetti toimin-

tansa syksyllä 2018. Jotkut korkeakoulut kuitenkin käyttävät edelleen apunaan UAF:n tutkinnon tunnustamista koskevia ohjeistuksia.

Toisin kuin monessa muussa maassa, Suomessa kansallinen ENIC-NARIC-vastuu (Opetushallitus) ei pääsääntöisesti vastaa kolmannen maan kansalaisten tutkintojen tunnustamisesta opiskelijahaun yhteydessä.⁴²

⁴¹ Laki kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä tutkimuksen, opiskelun, työharjoittelun ja vapaaehtoistoiminnan perusteella 719/2018 (voimaantulo 1.9.2018).

⁴² Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

Q4d. What is the level of tuition fees for third-country nationals in your Member State?

Lukuvuosimaksujen suuruutta ei ole määritelty kansallisesti, eikä niiden muodostumista ole minkään tahan puolesta ohjattu. Laissa on määritelty ainoastaan lukuvuosimaksun minimitaso (1 500 EUR). Lukuvuosimaksun taso on muodostunut kansallisesti korkeakoulujen toimesta. Lukuvuosimaksujen suuruus vaihtelee korkeakoulusta ja tutkinnon tasosta riippuen 2100 ja 18 000 euron välillä.⁴³

Esimerkiksi Lappeenrannan teknillisessä yliopistossa

sa peritään EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta 10 000 euron suuruinen lukuvuosimaksu.⁴⁴ Helsingin yliopistossa lukuvuosimaksut vaihtelevat koulutusohjelmittain 13 000 eurosta 18 000 euroon.⁴⁵ Ammattikorkeakouluita Haaga-Heliassa lukuvuosimaksu on 8500–9500 euroa koulutusohjelmasta riippuen.⁴⁶ Metropoliaaakin lukuvuosimaksut vaihtelevat koulutusohjelmittain. Maksun suuruus on Metropolialla 10 000–13 000 euroa ohjelmasta riippuen.⁴⁷

- *Is evidence of payment an admission condition?*

- Yes.
 No.

Lukuvuosimaksu on maksettava ennen kuin opiskelija voi aloittaa opintonsa. Hakuprosessi etenee niin, että ensin henkilö hakee tiettyyn koulutusohjelmaan ja jos hän täyttää pääsykriteerit,

hänelle annetaan paikkatarjous. Jotta voi aloittaa opinnot korkeakoulussa, hänen on hyväksyttyvä paikkatarjous ja sen jälkeen maksettava lukuvuosimaksu.⁴⁸

- *Are the fees capped in your Member State (i.e. is there a higher/lower threshold limit imposed)?*

- Yes.
 No.

Lukuvuosimaksulle ei ole määritelty ylräaja. Lukuvuosimaksujen alaraja on 1500 euroa.⁴⁹

- *Are the fees for international students the same as those for domestic students?*
- Yes.
 No.

Lukuvuosimaksut koskevat ainoastaan EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulevia opiskelijoita. EU-maiden kansalaisille ei ole Suomessa lainkaan lukuvuosimaksuja.

- *Are specific groups of international students exempt from fees?*
- Yes.
 No.

Suomessa lukuvuosimaksua ei peritä henkilöiltä, jotka rinnastetaan EU-maiden kansalaisiin tai ovat EU-kansalaisten perheenjäseniä. Lukuvuosimaksua ei myöskään peritä henkilöiltä, joilla on ulkomaalaislaissa

tarkoitettu Euroopan unionin sininen kortti, jatkuva tai pysyvä oleskelulupa tai pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupa.⁵⁰

⁴³ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁴⁴ Helsingin Sanomat 22.12.2015, "Lappeenrannan teknillinen yliopisto perii 10 000 euron lukuvuosimaksun ulkomaalaisilta". <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000002874481.html>.

⁴⁵ University of Helsinki (2018), "Tuition Fees". <https://www.helsinki.fi/en/admissions/tuition-fees>.

⁴⁶ Haaga-Helia (2018), "Tuition fees and scholarships".

<http://www.haaga-helia.fi/en/for-applicant/applicant/tuition-fees-and-scholarships?userLang=en>.

⁴⁷ Metropolia 15.2.2016, "Metropolitan EU/ETA -alueen ulkopuolisille opiskelijoille lukuvuosimaksut".

https://www.metropolia.fi/ajankohtaista/uutiset/?tx_ttnews%5Btt_news%5D=5401&cHash=2758a390b25b1e40aa581c041f909455.

⁴⁸ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁴⁹ Opetus- ja kulttuuriministeriö (2017), "Lukuvuosimaksut". <https://minedu.fi/lukuvuosimaksut>.

⁵⁰ Opintopolku (2018), "Lukuvuosimaksu korkeakoulujen vieraskielisissä koulutuksissa". <https://opintopolku.fi/wp/valintojen-tuki/yhteishaku/korkeakoulujen-yhteishaku/lukuvuosimaksu-korkeakoulujen-vieraskielisiin-koulutuksiin-syksylla-2017/>.

Q4e. What is the level of administrative fees for third-country nationals in your Member State? Please elaborate also on other types of fees (e.g. administrative fees at universities)

Voidakseen tulla Suomeen opiskelemaan, henkilön on haettava Suomesta opiskelijan oleskelulupaa. Opiskelijan oleskelulupaa suositellaan hakemaan, kun henkilö on hyväksytty opiskelijaksi suomalaiseen oppilaitokseen. Opiskelijan oleskelulupahake-mus maksaa sähköisenä 300 euroa ja paperihake-muksena 360 euroa.⁵¹

Yliopistoissa opiskelijat saattavat joutua maksamaan ylioppilaskuntien jäsenyysmaksun. Jäsenyysmaksujen suuruus vaihtelee yliopistoittain. Esimerkiksi Aal-

to-yliopiston ylioppilaskunnan jäsenyysmaksu on 116 euroa.⁵² Kaikissa yliopistoissa ylioppilaskunnan jäsenyys ei ole pakollista. Tämä on lukuvuosimaksujen lisäksi ainoa mahdollinen lisämaksu kansainvälisille opiskelijoille. Ammattikorkeakouluissa ei ole käytössä tällaista jäsenyysmaksua. Esimerkiksi Haaga-Helian ammattikorkeakouluun pyrkivä hakija voi kuitenkin joutua maksamaan 70–100 euroa osallistuakseen College Boardin hallinnoimiin SAT-kokeisiin. Haaga-Helia käyttää SAT-tuloksia yhtenä tapana päästää sisään joihinkin englanninkielisiin tutkinto-ohjelmiin.⁵³

Q4f. Are international students required to provide a proof of sufficient knowledge of the language of the course? What is the required level?

- Yes, proof of sufficient knowledge of the language of the course is required in general.
- A proof is required for specific courses.
- No, proof of sufficient knowledge of the language of the course is not required.

• Does the student have to provide an attestation (e.g. TOEFL test)?

- Yes, an attestation is required for all courses (depending on the HEI)
- An attestation is required for specific courses (depending on the HEI)
- No.

Korkeakoulujen yleinen periaate on että, opiskelijalla tulee olla riittävä kielitaito siinä kielessä, millä opetus järjestetään. Korkeakoulut määrittelevät itse mikä on riittävä kielitaito. Kielitaidon voi todistaa kielites-tillä (esim. TOEFL), aikaisemmassa englanninkielisel-lä tutkinnolla tai valintakokeiden yhteydessä (esim. SAT-kokeella). Joillain korkeakouluilla ei ole mitään

kielikoetta tai kielentarkastusta.⁵⁴

Kielitaidosta ei ole säädetty opiskelijoiden maahantu-loa ja oleskelua koskevassa laissa. Oleskelulupapro-sessin kannalta oppilaitoksen määritelmä riittävästä kielitaidosta on yleensä riittävä.

Q4g. Are international students automatically qualified for health insurance?

- Yes, students automatically qualify for health insurance.
- No, students need to submit proof of health insurance.

Oleskeluluvan myöntäminen edellyttää, että kolmannen maan kansalaisella on vakuutus, joka kattaa sairaanhoidon kustannukset. Jos opintojen arvioitu kesto on vähintään kaksi vuotta, riittävä on, että vakuutus kattaa lääkekustannukset. Alle kaksi vuotta Suomessa opiskelevalla on oltava sairausvakuutus, joka kattaa sairaanhoidosta aiheutuvia kustannuksia

vähintään 120 000 euroon saakka. Puolestaan vähintään kaksi vuotta Suomessa opiskelevalta edellytetään vakuutusta, joka kattaa ensisijaisesti lääke-kustannukset. Näin ollen vakuutuksen tulee kattaa sairaanhoidosta aiheutuvia kustannuksia vähintään 40 000 euroon saakka.

⁵¹ Maahanmuuttovirasto (2018), "<https://migri.fi/opiskelijan-oleskelulupahakemus>".

⁵² Aalto-yliopisto, sähköposti, 9.12.2018.

⁵³ Haaga-Helian ammattikorkeakoulu, sähköposti 30.11.2018.

⁵⁴ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

Q4h. Is there a pre-determined level of sufficient resources for international students at national level?

Yes.

No.

- *What is the level of sufficient resources?*

Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että opiskelijan toimeentulo on turvattu siten kuin ulkomaalaislain 39 §:ssä säädetään. Opiskelijoiden suuntaa-antava toimeentulotaso on 560 € kuukaudessa ja 6.720 € vuodessa.⁵⁵

Mikäli hakija hakee oleskelulupaa Suomeen tullakseen opiskelemaan, hänetä edellytetään, että hänel-

lä on aiotun oleskelun keston aikana riittävä varat toimeentuloa ja paluumatkaa varten. Myönnättäessä ensimmäistä oleskelulupaa vuodeksi opiskelijalta edellytetään lähtökohtaisesti 6 720 €. Luvan myöntäminen opiskelua varten kahdeksi vuodeksi edellyttää lähtökohtaisesti, että hakijalla olisi käytettävissään vähintään 13.440 euroa.

– *What type of resources are accepted by your Member State?*

Bank statement.

Guarantee by a third person.

Other, please specify:

Hakijalta edellytetään omalle nimelle tehtyä pankkitalletusta käytettäväksi opiskeluajan toimeentuloon. Opiskelijan saamat stipendit ja apurahat otetaan huomioon arvioitaessa toimeentuloedellytyksen täytymistä siten, että ne alentavat vaadittavan muun rahoituksen määrää. Opiskelijan toimeentulo voi olla kokonaan tai osittain turvattu Suomen valtion, hakijan kotivaltion, vastaanottavan tai lähettilävän oppilaitoksen stipendillä tai apurahalla, josta esitetään luotettava selvitys. Opintososiaiset etuudet, jotka

opiskelija saa oppilaitoksestaan, kuten ilmainen asuminen tai ateriat, otetaan myös huomioon arvioitaessa toimeentuloedellytyksen täytymistä.

Jatko-oleskelua koskeva lupaa hakiessa tarvittaavaa rahamäärää määritettäessä voidaan osaksi ottaa huomioon työnantajan todistuksen osoittama mahdollisuus tehdä osa-aikatyötä lukuvuoden aikana tai työtä loma-aikana.⁵⁶

Q4i. Other admission conditions for the purpose of residence on the territory of your Member State:

Kolmansien maiden kansalaisten maahantuloon, maatalähtöön, oleskeluun ja työntekoon soveltuu ulkomaalaislain säännöksiä, jollei opiskelijoiden maahantuloa ja oleskelua koskevassa laissa toisin säädetä. Ulkomaalaislain mukaisesti edellytetään esimerkiksi, että opiskelijan oleskelulupaa halkevalla henkilöllä on oltava voimassa oleva matkustusasiakirja.

Lain mukaan oleskelulupahakemus on hylätävä, jos:

- 1) opiskelijan oleskeluluvan myöntämisen edellytyset eivät täty;

- 2) esitetyt asiakirjat on hankittu vilpillisin keinoin, ne on väärennetty tai niitä on muutettu; tai

- 3) kolmannen maan kansalaista pidetään uhkana yleiselle järjestyskelle, yleiselle turvallisuudelle tai kansanterveydelle.

Hakemus voidaan hylätä vastaanottavaan yksikköön eli oppilaitokseen liittyvistä syistä johtuen, esimerkiksi jos vastaanottava yksikkö on perustettu tai toimii pääasiassa opiskelijoiden maahantulon helpottamista varten; tai jos voidaan osoittaa, että kolmannen maan kansalainen tulee maahan muista kuin niistä syistä, joiden vuoksi hän hakee maahanpääsyä.

⁵⁵ Maahanmuuttoviraston ohje toimeentuloedellytyksen soveltamisesta 27.3.2018

⁵⁶ Lähde: Maahanmuuttovirasto

2.2 SPECIAL INCENTIVES FOR ATTRACTING INTERNATIONAL STUDENTS

Q5. Please indicate which of the incentives listed below (Q5a-Q5h) are in place in your Member State

Q5a. Does your Member State carry out promotional activities and dissemination of information in the countries of origin?

- Yes, carried out centrally.
- Yes, carried out by HEIs.
- Yes, carried out by other (educational) organisations.
- No.

Markkinointia ja tiedonjakoa tehdään jonkin verran sekä keskitetysti että korkeakoulujen itsensä toimesta. Esimerkiksi Haaga-Helian ammattikorkeakoulu osallistuu erilaisiin markkinointitapahtumiin pääasiassa itsenäisesti. Aalto-yliopistolla on myös omia markkinointikampanjoita, joita kohdistetaan esimerkiksi Kiinaan, Intiaan ja Venäjälle. Myös esimerkiksi Finland University-verkkopalvelu⁵⁷ markkinoi suomalaisia yliopisto-opintoja Itä-Suomen, Tampereen ja Turun yliopistoissa sekä Åbo Akademissa.

Opetushallitus ja Study in Finland markkinoivat suomalaisia koulutusohjelmia keskitetysti. Opetushallitus on viime vuosina panostanut erityisesti opiskelijoille suunnattuun markkinointiin. Muun markkinointityön lisäksi Opetushallituksella on Kiinassa paikallinen työntekijä, joka markkinoi suomalaisia korkeakouluja ja niiden englanninkielisiä koulutusohjelmia esimerkiksi osallistumalla paikallisille messuille ja pitämällä luentoja aiheesta.

Study in Finland tuki Suomen edustustojen sekä kulttuuri-instituuttien osallistumista kansainvälisille opiskelijamessuille esimerkiksi Japanissa, Indoneesiassa, Thaimaassa sekä osallistui paikan päällä Venäjällä, Kiinassa ja Etelä-Koreassa. Study in Finland edusti myös kahdessa kansainvälisessä asiantuntijakonferenssissa yhdessä suomalaisen korkeakoulujen kanssa: EAIE (Espanja) sekä Nafsa (Yhdysvallat).⁵⁸

Myös FINNIPS (The Finnish Network for International Programmes) tekee markkinointityötä. FINNIPS on Jyväskylän ammattikorkeakoulun (JAMK) koordinoima verkosto. FINNIPS osallistuu erilaisille koulutusmessuille ja käy ulkomailla (esim. Kiinassa) kerromassa suomalaisesta koulutuksesta. Sekään ei kuitenkaan lähtökohtaisesti kohdista markkinointiaan

tiettyihin aloihin, vaan käytännössä kysyntä määritää markkinointikohteet. FINNIPS järjestää joidenkin ammattikorkeakoulujen pääsykokeita ulkomailla. Pääsykokeet järjestetään yleensä yhteistyössä Suomen kyseisen maan edustuston kanssa.⁵⁹

Opetus- ja kulttuuriministeriö tukee koulutus- ja kulttuuriyliopiston toimialojen kehittymistä. Koulutusvienniä edistetään niin Suomesta lähtevillä korkean tason valtuuskunnilla kuin Suomeen tulevien vierailijenkohtien yhteydessä. OKM myöntää taloudellista avustusta kulttuurivientihankkeiden valmisteluun. Kulttuuri- ja tiedeinstituutit kuuluvat opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalaan. Opetushallitus sai kesäkuussa 2017 tehtäväkseen koulutusviennin vauhdittamisen. Education Finland -kasvuohjelma⁶⁰ tukee yrityksiä, korkeakouluja ja koulutuksen järjestäjiä kasvuun kansainvälisillä markkinoilla.⁶¹

Opetus- ja kulttuuriministeriön aloitteesta on perustettu Team Finland Knowledge Network yhteistyössä ulkoministeriön kanssa. Verkosto koostuu edustuston työntekijöistä, jotka eri puolilla maailmaa edustavat suomalaisista koulutusta. Sen tavoitteena on edistää suomalaisen korkeakoulutoimijoiden ja tutkijoiden kansainvälistä verkostoitumista ja siten parantaa korkeakoulutuksen laatuja ja vaikutusta Suomessa ja maailmalla. Verkosto toimii tällä hetkellä Kiinassa, Singaporessa, Pohjois-Amerikassa, Etelä-Amerikan espanjaan puhuvissa osissa, Saharan eteläpuolisessa Afrikassa, Intiassa ja Venäjällä.⁶² Ulkoministeriössä on vuodesta 2016 alkaen toiminut koulutusviennin suurlähettiläs, jonka tehtävänä on muun muassa määritellä potentiaaliset markkinat ja asiakkaat sekä varmistaa, että koko Team Finland -koneisto on tehokkaasti suomalaisen koulutusviennin tukena.

⁵⁷ <https://www.finlanduniversity.com/>

⁵⁸ Lähde: Opetushallitus

⁵⁹ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁶⁰ <https://www.oph.fi/koulutusvienti>

⁶¹ https://www.oph.fi/koulutusvienti/103/0/opetushallitus_vauhdittamaan_koulutusvientia_education_finland_-kasvuohjelma_kaynnistyy

⁶² Opetus- ja kulttuuriministeriö 18.1.2018, "Team Finland Knowledge network to enhance the visibility of Finnish knowledge and expertise and to boost exports". https://minedu.fi/en/article/-/asset_publisher/team-finland-knowledge-verkosto-lisaamaan-suomalaisen-osamaisen-nakyvyyta-ja-vauhdittamaan-vientia.

Q5b. Are scholarships and bursaries available?

- Yes, provided by the state/regional authorities.
- Yes, provided by HEIs.
- Yes, provided by private entities.
- No.

Kansainväliset opiskelijat voivat hakea erilaisia apurahoja suomalaisiin korkeakouluihin. Suomessa lähes kaikki apurahat ovat korkeakoulujen tarjoamia. Yliopistolain 10 §:n 3 momentin mukaan yliopistolla on oltava apurahajärjestelmä maksulliseen tutkintokoulutukseen osallistuvien opiskelijoiden tukemiseksi. Samoin Ammattikorkeakoululain 13 a §:n 3 momentin mukaan ammattikorkeakoululla on oltava apurahajärjestelmä. Apurahan saaminen saattaa riippua opintomenestyksestä. Apurahoja myönnetään sekä lukuvuosimaksujen että elämiskustannusten kattamiseen.

Ammattikorkeakouluista esimerkiksi Haaga-Heliassa EU-ja ETA-alueen ulkopuoliset opiskelijat voivat saada stipendin, joka kattaa 20–30 % tulevan tai menneen vuoden lukuvuosimaksusta. 20 % lukuvuosimaksuista kattavan stipendin voi saada kandidaattitason opiskelija, joka on suorittanut Haaga-Heliassa 55 opintopisteen edestä opintoja kahtena perättäisenä lukukautena. 30 % edeltävästä lukuvuosimaksusta kattavan stipendin voi saada kandidaattitason opiskelija, joka suorittaa tutkinnon kuudessa lukukaudessa tai nopeammin sekä maisteritason opiskelija, joka suorittaa tutkinnon kolmessa lukukaudessa tai nopeammin. Ensimmäisen vuoden opiskelija ei voi saada Haaga-Helian stipendiä ellei hän valmistu kahdessa vuodessa tai nopeammin.⁶³

Yliopistoista esimerkiksi Helsingin yliopisto tarjoaa stipendejä EU- ja ETA-alueen ulkopuolisille maisterioopiskelijoille kahdeksi vuodeksi. Stipendejä on kolmenlaisia: 1) Täyden tuen apuraha, joka kattaa sekä lukuvuosimaksut että 10 000 euroa elämiseen, 2) lukuvuosimaksuapuraha, joka kattaa lukuvuosimaksut

sekä 3) opiskeluapuraha, joka on suuruudeltaan 10 000 euroa. Ollakseen oikeutettu apurahaan, opiskelijan täytyy suorittaa vähintään 55 opintopisteen edestä opintoja vuodessa. Ensimmäisen vuoden jälkeen tarkastetaan kuinka opiskelija on edennyt opinnoissaan ja sen pohjalta päätetään jatketaanko apurahaan toiseksi vuodeksi.⁶⁴ Aalto-yliopistolla on kahdenlaisia apurahoja. Apuraha myönnetään opiskelupaikan myöntämisvaiheessa ja se voi kattaa lukuvuosimaksusta joko 50 % tai 100 %. Lisäksi opiskelujen aikana voi vielä saada opintomenestykseen perustuvan 1500 euron suuruisen apurahan.⁶⁵

On myös olemassa säätiötä, jotka tarjoavat apurahoja. Esimerkiksi Fulbright Suomi -säätiö myöntää stipendejä yhdysvaltalaisille, jotka tulevat Suomeen opiskelemaan. Stipendit on tarkoitettu muun muassa perus- ja jatko-opintoihin. The Fulbright Student Grant voidaan myöntää yhdysvaltalaiselle maisteritason opiskelijalle yhdeksi lukuvuodeksi (9 kk). Apuraha on suuruudeltaan 1000–1500 euroa kuussa. Lisäksi opiskelija saa 1600 dollarin tuen matkajärjestelyihin.⁶⁶

Säätiöiden lisäksi jotkut yksittäiset toimijat saattavat myöntää pienempiä apurahoja. Esimerkiksi Pyhäselän Oma Osuuskunta myöntää vuosittain 1000 euron suuruisia avustuksia Pohjois-Karjalassa opiskeleville korkeakouluopiskelijoille. Osuuskunnan myöntämät avustukset ovat kaikille avoimia, joten myös kansainväliset opiskelijat voivat hakea niitä.⁶⁷ Pohjois-Karjalassa sijaitsee esimerkiksi Karelia-ammattikorkeakoulu, jossa on englanninkielinen International Business -tutkinto-ohjelma.⁶⁸

Q5c. Are there any other financial incentives or financial support (e.g. loans, tax benefits, etc.) in place?

- Yes, provided by the state.
- Yes, provided by HEIs.
- Yes, provided by private entities.
- No.

Muita taloudellisia helpotuksia tai tukia kansainvälisille opiskelijoille ei ole.

⁶³ Haaga-Helia (2018), "Tuition fees and scholarships". <http://www.haaga-helia.fi/en/for-applicant/applicant/tuition-fees-and-scholarships?userLang=en>.

⁶⁴ University of Helsinki (2018), "Scholarship programme". <https://www.helsinki.fi/en/admissions/scholarship-programme#section-18782>.

⁶⁵ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

⁶⁶ The Fulbright Center (2018), "The Fulbright U.S. Student Program". <http://www.fulbright.fi/en/graduate-studies-and-research/fulbright-us-student-program>.

⁶⁷ Pyhäselän Oma Osuuskunta (2018), "Avustusten hakeminen 2018". <http://www.omaon.fi/fi/osuuskunta/avustusten-hakeminen/>.

⁶⁸ Karelia University of Applied Sciences (2018), "Tuition fees for non-EU/EEA are degree students". <http://www.karelia.fi/en/education/admission/tuition-fees>.

Q5d. Are any incentives with regard to family reunification in place?

- Do family members of international students have access to family reunification in your Member State?
 - Yes.
 - No.

Opiskelijan perheenjäsenelle voidaan myöntää perhesiteen perusteella tilapäinen oleskelulupa vuodeksi, jos edellytykset täytyvät.

- If yes, do family members have the right to work in your Member State?

- Yes.
- No.

Ulkomaalaislain mukaan ulkomaalaisella, jolle on myönnetty oleskelulupa perhesiteen perusteella, on työnteko-oikeus.

Q5e. Is any support targeted at spouses and other family members of international students offered in your Member State?

- Yes, support for spouses available.
- Yes, support for children available.
- Yes, support for other family members available.
- No.

Perheenjäsenien tukemiseen tarkoitettut palvelut vaihtelevat alueellisesti. Korkeakoulut eivät pääsääntöisesti tarjoa tällaisia palveluita. Korkeakoulut saattavat tosin painottaa esimerkiksi mahdollisuutta päästä asumaan perheasuntoihin. Opiskelija-asuntosäätiöt tarjoavat asuntoja myös perheellisille opiskelijoille.⁶⁹

Esimerkiksi paikalliset TE-toimistot tarjoavat palveluja työnhakijaksi rekisteröityneille. Myös jotkut kansalaisjärjestöt voivat paikallisesti tarjota tukea opiskelijoiden perheenjäsenille.

Q5f. Are courses offered in English/other languages than the national language(s)?

- Yes.
- No.

Kyllä, useimmat korkeakoulut tarjoavat vieraskielisiä (englanninkielisiä) kursseja. Suomalaisissa korkeakouluissa oli lukuvuonna 2017–2018 yhteensä 343 vieraskielistä ohjelmaa.⁷⁰

Q5g. Are there any incentives from the state for HEIs providing courses in other languages?

- Yes.
- No.

Valtiolla ei ole mitään erityisiä kannustimia muiden kielten kurssien tarjoamiseen.

Q5h. Is there a possibility for a fast-track application for visa/residence permits?

- Yes.
- No.

Lain mukaan opiskelijan oleskelulupahakemuksen käsitteilyaika on 90 vuorokautta, jos on esittänyt täydellisen hakemuksen. Käytännössä prosessi on yleensä nopeampi. Ensimmäisten hakemusten keskimääräinen käsitteilyaika oli 25 vuorokautta vuonna

2018 (jatkolupien osalta 43 päivää). Koska prosessi on sähköinen, voi täydellisesti täytettyyn hakemukseen tehdä päätöksen myös nopeammin, jopa vuorokaudessa. Oleskelulupakortin toimitus asiakkaalle kestää kuitenkin 1-3 viikkoa.

⁶⁹ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁷⁰ Lähde: Opetus- ja kulttuuriministeriö.

2.3 HOSTING INTERNATIONAL STUDENTS: PREPARATION, ARRIVAL AND HOUSING

Q6a. *What is the nature of the document issued (long-stay visa or residence permit)?*

Long-stay visa issued in the third country:

Residence permit issued (please specify the type and length of the permit): Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä (B) kahdeksi vuodeksi, jollei oleskelulupaa haeta lyhyemmäksi ajaksi, tai enintään opintojen keston ajaksi, jos opinnot kestävät alle kaksi vuotta.

- *If your Member State issues a residence permit, is this issued in the territory of your Member State or in the third country?*

Residence permit issued in the third country:

Residence permit issued in the territory of the Member State.

Mikäli henkilö haluaa Suomeen opiskelemaan yli 90 päivän ajaksi, hänen tulee hakea oleskelulupaa opiskelun perusteella. Suomessa voi opiskella alle 90 päivää ilman oleskelulupaa. Alle 90 päivän oleskelua varten useimmat kolmansien maiden kansalaiset tarvitsevat viisumin. Viisumia haetaan Suomen edustustossista. Pääsääntöisesti myös oleskelulupaa haetaan ulkomailla Suomen edustustossasta. Hakemuksen voi tehdä sähköisenä, mutta sähköisen hakemuksen

tekijän tulee asioida edustustossa. Oleskelulupa voidaan myös joissain tapauksissa myöntää Suomessa, jos henkilö oleskelee jo Suomessa ja on hakenut lupaa Suomessa. Ilman oleskelulupaa maahan saapuneelle ulkomaalaistelle voidaan myöntää tilapäinen oleskelulupa Suomessa, jos edellytykset tällaisen oleskeluluvan myöntämiseksi ulkomailla ovat olemassa ja oleskeluluvan epäaminen olisi ilmeisen kohtuutonta.

Q6b. *What are processing times for visa/residence permit applications for third-country nationals in your Member State (minimum, maximum and average)?*

Opiskelijan oleskelulupahakemuksen lain mukainen käsittelyaika on korkeintaan 90 vuorokautta. Keskimääräinen käsittelyaika (ensimmäinen hakemus)

oli vuonna 2018 noin 25 vuorokautta. Oleskeluluvan jatko- koskevien hakemusten käsittelyaika oli keskimäärin 43 päivää.⁷¹

Q6c. *What are the main requirements for the renewal of a residence permit for international students?*

Jatko-oleskelulupa myönnetään, jos edellytykset, joiden perusteella ensimmäinen oleskelulupa myönnettiin, ovat edelleen olemassa. Lisäksi edellytetään, että opinnot ovat edistyneet riittävällä tavalla ja opinto-oikeus on edelleen voimassa.

Q7. *Please indicate if the hosting initiatives and measures listed below (Q7a-Q7c) are in place in your Member State.*

Suomessa kansainvälisen opiskelijoiden vastaanotto ja heille tarjotut opiskelijopalvelut ovat hyvällä tasolla ja ne saavat yleisesti ottaen paljon positiivista palautetta. Vuonna 2017 kansainvälisistä opiskelijoista 90 % oli tyytyväisiä maahan saapumiseen ja alkuvaiheen palveluihin ja 89 % muihin tukipalveluihin. Tukipalveluista käytetyimpä olivat opiskelijaruokalat, IT-tuki ja asumispalvelut. Vuoden 2017 kyselyssä poikkeukseksi muodostui kuitenkin pankkitilin avaminen, joka osoittautui kansainvälisille opiskelijoille vaikeaksi.⁷² Jo mainittujen lisäksi kirjastopalvelut ovat saaneet kansainvälisiltä opiskelijoilta kiitosta.⁷³

Myös Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön (YTHS) palvelut ovat pääsääntöisesti olleet kansainvälisen opiskelijoiden käytettävissä. Lain mukaan palvelut ovat suomalaisille yliopisto-opiskelijoille, mutta korkeakoulut ovat paikallisesti päättäneet, että myös kansainväliset opiskelijat voivat käyttää YTHS:n palveluita. Tähän on mahdollisesti kuitenkin tulossa osittainen muutos, kun YHTS:n palvelut ulotetaan myös ammattikorkeakoulujen piiriin. Uudistuksen myötä YTHS kuului jatkossa mahdollisesti ainoastaan tutkinto-opiskelijoille. Nän ollen kansainväliset vaihto-opiskelijat rajautuisivat palvelun ulkopuolelle.⁷⁴

⁷¹ Maahanmuuttoyksikkö, tieto lokakuu 2018.

⁷² International Student Barometer (2017).

⁷³ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁷⁴ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

Q7a. Is induction and orientation support provided in your Member State (incl. opening a bank account, registering in the healthcare system, etc.)?

- Yes, state-organised measures for support in place.
- Yes, support provided by HEIs.
- No.

Kansainvälisille opiskelijoille ei ole tarjolla orientaatiopalveluita valtion toimesta. Korkeakoulut tarjoavat vaihtelevasti joitakin perehdytys- ja orientaatiokursseja.⁷⁵ Esimerkiksi Helsingin yliopistossa järjestetään aina syksyisin ja keväisin orientaatioviikko uusille kansainvälisille opiskelijoille. Orientaatioviikkolla autetaan käytännön asioiden, kuten opiskelijatodistuksen hankkimisen ja peruspalvelutunnuksen käyttöönnoton, kanssa. Lisäksi osa paikallisista opiskelijoista toimii tutoreina uusille opiskelijoille. Kansainvälisille opiske-

lioille on usein omat tutorit ja tutor-ryhmät. Tutorit auttavat kansainväisiä opiskelijoita orientoitumaan Suomeen ja uuteen korkeakouluun. Apu voi koskea esimerkiksi pankkitilin avaamista tai asumistarpeiden hankkimista.⁷⁶ Samallaista toimintaa on muisakin korkeakouluissa. Esimerkiksi Aalto-yliopistossa kansainvälisille opiskelijoille neuvotaan muun muassa, kuinka rekisteröityä maistraattiin, kuinka avata pankkitili ja kuinka päästä käyttämään terveydenhuollon palveluita.⁷⁷

Q7b. Is support with finding housing and accommodation provided in your Member State?

- Yes, state-organised measures for support in place.
- Yes, support provided by HEIs.
- Yes, support provided by other organisations.
- No, support not available.

Asuminen tarjotaan korkeakoulujen toimesta paikallisesti. Apua asunnon etsintään voi saada sekä ennen Suomeen saapumista että saapumisen jälkeen. Korkeakoulukaupungeissa toimii opiskelija-asuntosäätiötä. Opiskelija-asuntosäätiöt tekevät yhteistyötä korkeakoulujen kanssa. Esimerkiksi Helsingin seudun opiskelija-asuntosäätiö (HOAS) tarjoaa vuokra-asuntoja kaikkien korkeakoulujen opiskelijoille Helsingissä. Helsingin yliopisto on varannut 10 huonetta ja 10 yksiosuntoa HOAS:ltä pelkästään kansainvälisten maisteriopiskelijoiden käyttöön.⁸⁰

Helsingin yliopisto ja Aalto-yliopisto ovat yhteistyössä

perustaneet Unihome-konseptin, jonka tarkoituksena on tarjota joustavia ja edullisia asuntoja kansainvälisille opiskelijoille. Unihome tarjoaa kansainväliselle tutkinto-opiskelijalle asunnon maksimissaan kuudeksi kuukaudaksi, jonka aikana hänellä on mahdollisuus hankkia asunto vapailta markkinoilta. Unihome tarjoaa asuntoja myös vaihto-opiskeluiden ajaksi. HOAS:n ja Unihomen lisäksi myös Helsingin yliopiston ylioppilaskunta (HYY) omistaa ja vuokraa jäsenilleen opiskelija-asuntoja Helsingin keskustasta. HYY:llä on 61 vuokrattavaa asuntoa Domus Academica -rakenヌksessa. Domus Academica toimii myös Unihomen piirissä.⁸¹

Q7c. Are preparatory courses (incl. language courses, orientation courses, multicultural sessions, intercultural awareness/diversity courses) offered in your Member State?

- Yes, state-organised measures for courses in place.
- Yes, courses provided by HEIs.
- Yes, support provided by other organisations.
- No.

Korkeakoulut tarjoavat vaihtelevasti erilaisia orientaatio- ja kielikursseja.⁸² Kuten todettu (Q7a), useimmat korkeakoulut järjestävät lukuvuoden aluksi orientoivia opintoja uusille opiskelijoille. Orientaation yhteydessä kansainvälisille opiskelijoille voidaan tarjota tietoa esimerkiksi kielikursseista. Helsingin yliopisto esimerkiksi tarjoaa kansainvälisille opiskelijoilla suomen kielen

kursseja. Suomen kielen kursseja on tarjolla aina A1-tasosta C2-tasoon.⁸³ Haaga-Helian ammattikorkeakoululla on opiskelijapolkuohjelmia, joissa opiskelija voi muun muassa kehittää kielitaitoaan ennen opintojen aloittamista. Haaga-Helia on mukana esimerkiksi Jyväskylän ammattikorkeakoulun koordinoimassa vietnamilaisille opiskelijoille kohdistetussa ohjelmassa.⁸⁴

⁷⁵ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁷⁶ University of Helsinki (2018) <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/orientation-and-tutoring>.

⁷⁷ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

⁷⁸ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

⁷⁹ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁸⁰ University of Helsinki (2018) <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/housing-option-international-masters-degree-students-liable-pay-tuition-fees>.

⁸¹ Unihome (2018), <http://unihome.fi/>.

⁸² Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

⁸³ University of Helsinki (2018) <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/finnish-international-students>.

⁸⁴ JAMK (2018): <https://www.jamk.fi/fi/Uutiset/2018/jamkin-opiskelijapolkuohjelma-vietnamissa-kaynnistynyt-hyvin/>

2.4 RIGHTS OF INTERNATIONAL STUDENTS

Q8. Right to work

Q8a. How many hours are international students allowed to work per week or months per year?

Opiskelijan työnteko-oikeus on 25 tuntia viikossa, jos kyseessä on muu kuin opintoihin sisältyvä työharjoittelun tai lopputyö.

Opiskelijoita koskevan erillislain mukaan opiskelijalla on työnteko-oikeus edellyttäen, että:

1) työ on tutkintoon sisältyvä työharjoittelua tai opintoihin sisältyvän lopputyön tekemistä ansiotyönä;

2) työn määrä tasoittuu keskimäärin 25 tuntiin viikossa aikana, jolloin oppilaitoksessa järjestetään varsinaista opetusta; tai

3) kokoaiainen työ sijoittuu aikaan, jolloin oppilaitoksessa ei järjestetä varsinaista opetusta.

Q8b. Are any restrictions in place in your Member State in terms of the type or field of work international students are allowed to work in?

Yes, restrictions in place.

No.

Rajoituksia ei ole (poikkeuksena säädännellyt ammatit⁸⁵).

Q8c. Do students need to obtain prior authorisation for the right to work in accordance with national law?

Yes, prior authorisation required.

No.

Työnteko-oikeus sisältyy oleskelulupaan.

Q8d. Are international students entitled to exercise self-employed economic activity?

Yes, self-employment possible.

No.

Opiskelija voi toimia elinkeinonharjoittajana, jos opiskelu on päätoimista, eikä työ ylitä 25 tuntia viikossa.

Q9. Do students have the right to carry out in parallel to their studies or defer their studies for a training or a job in the Member State?

Yes, deferral of studies possible.

Yes, carrying out a training/job in parallel to studies possible.

No.

Opiskelija voi suorittaa opintoihin liittyvän työharjoittelun tai tehdä opintoihin liittyvän lopputyön ansiotyönä opiskelijaluvan voimassa ollessa. Muuta

opintoihin liittymätöntä työtä voi tehdä 25 tuntia viikossa, tai rajoituksetta silloin kun oppilaitoksessa ei ole opetusta.

Q10a. Do students have to complete their studies within a maximum period of time?

Yes.

No.

Kyllä, tutkinto-opintojen suorittamiselle on säädetty laissa tietyt määräajat. Myös vaihto-opiskelujen pituus on ennalta määrätty. Vaihto-opinnoille voi ha-

luttaessaan hakea jatkoja. Esimerkiksi Helsingin yliopistossa puolen vuoden pituiselle vaihtojakosolle voi halutessaan hakea puolen vuoden jatkoja.⁸⁶

⁸⁵ Säänneltyihin ammatteihin kuuluu sekä julkisen sektorin tehtäviä että ammatteja, joihin vaaditaan ammatinharjoittamisoikeus.

⁸⁶ Helsingin yliopisto (2018), "Important Information for Incoming Exchange Students". <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/important-information-incoming-exchange-students>

Ammattikorkeakoululain 14 §:n 2 momentin mukaan ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opinnojen tulee pituudeltaan vastata vähintään kolmen ja enintään neljän lukuvuoden päätoimisia opintoja. Ylempään ammattikorkeakoulututkintoon johtavien opintojen tulee pituudeltaan vastata vähintään yhden lukuvuoden ja enintään puolentoista vuoden päätoimisia opintoja. Saman lain 30 §:n 2 momentin mukaan kokopäiväopiskelijalla on oikeus suorittaa ammattikorkeakoulouopinnot yhtä vuotta niiden tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa.

Yliopistolain 40 §:ssä säädetään alempien ja ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteelliset suorittamisajat. Aleman korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suorittamisaika on kolme lukuvuotta; poikkeuksena kuvataiteen kandidaatin tutkinto, jonka tavoitteellinen suoritussaika on kolme ja puoli vuotta. Ylemmän korkeakoulututkinnon tavoitteellinen suoritussaika on kaksi vuotta. Tähän on kuitenkin useampi poikkeus, kuten eläinlääketiede, lääketiede, hammaslääketiede, musiikin maisteritutkinto sekä psykologian maisteritutkinto. Kansainväliset opiskelijat eivät kuitenkaan voi opiskella lääketiedettä Suomessa. Saman

lain 41 §:n 2 momentin mukaan sekä alempaa että ylempää korkeakoulututkintoa suorittavalla opiskelijalla on oikeus suorittaa tutkinnot viimeistään kaksi vuotta niiden yhteenlaskettua tavoitteellista suorittamisaikaa pidemmässä ajassa. Pelkästään alempaa korkeakoulututkintoa suorittamaan otetulle opiskelijalle yhden vuoden viivästys on sallittu ja pelkästään ylempää korkeakoulututkintoa suorittamaan otetulle opiskelijalle kahden vuoden viivästys on sallittu.

Lainsäädännön lisäksi kansainvälisillä opiskelijoilla voi olla erityinen taloudellinen kannustin suorittaa opinnot määräajassa. Esimerkiksi Aalto-yliopistossa apurahat tarjotaan ainoastaan tutkinnolle määritetyksi määräajaksi. Jos kansainvälinen opiskelija ei suorita opintojaan määräajassa, hänen voidaan myöntää yksi lisälukukausi opintojen loppuun viemiseksi. Tämän jälkeen hänetä aletaan periä lukuksittaisista maksua, kunnes opinnot on suoritettu.⁸⁷

Oleskeluluvan osalta Maahanmuuttovirasto vaatii, että opinnot on suoritettava oppilaitosten myöntämän opinto-oikeuden puitteissa.

Q10b. In accordance with Directive 2016/801 Article 21(3), Member states may withdraw a visa or residence permit in case of a lack of progress in the relevant studies. Has your Member State transposed this provision?

- Yes.
 No.

Opiskelijan oleskelulupa voidaan peruuttaa tai jättää uusimatta, jos opiskelu ei edisty riittävällä tavalla. Opintojen etenemistä arvioidaan suhteessa opintojen odottavissa olevaan suoritussaikaan sekä opintosuo-

ritusten tavanomaiseen ja kohtuulliseen kertymiseen. Harkinnassa huomioidaan eri opintojen erilainen luonne sekä tavanomainen eteneminen ja suoritusten kertyminen juuri vastaavissa opinnoissa.⁸⁸

Q11. Do the number of years an international student possesses a residence permit for the purpose of studying count towards being granted access to long-term residence or citizenship?

- Yes. (Citizenship)
 No (long-term residence/ permanent residence permit)

Tilapäisellä oleskeluluvalla eli opiskelijan B-luvalla Suomessa oleskelua ei lasketa mukaan, jos henkilö hakee pysyvää oleskelulupaa. Pysyvän oleskeluluvan voi saada, kun on oleskellut jatkuvalla oleskeluluvalla (A-luvalla) Suomessa yhtäjaksoisesti neljä vuotta. Pitkään oleskelleen kolmannen maan kansalaisen EU-oleskelulupan (P-EU -oleskeluluvan) voi saada, kun on oleskellut jatkuvalla oleskeluluvalla (A-luvalla) Suomessa yhtäjaksoisesti viisi vuotta.

Kansalaisuuden saamisen edellytyksenä on, että henkilö on asunut Suomessa viimeksi kuluneet viisi vuotta keskeytyksettä (yhtäjaksoinen asumisaika). Kuitenkin jos henkilöllä on ollut tilapäinen oleskelulupa, kuten opiskelijan B-lupa, ennen jatkuvan oleskeluluvan saamista, lasketaan asumisaikaan vain puolet siitä ajasta, jonka henkilö on asunut Suomessa tilapäisellä oleskeluluvalla. Lisäksi edellytyksenä on, että henkilöllä on ollut jatkuva oleskelulupa vähintään yhden vuoden ennen kansalaisuushakemuksen ratkaisemista.

⁸⁷ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

⁸⁸ Lähde: Maahanmuuttovirasto.

External factors affecting attracting international students

Q12. Based on existing national sources (evaluation reports, media reports, etc.), what are the external factors affecting the attraction of international students in your Member State?

- HEI rankings
- Member State is a hub for specific fields?
- Language in which courses are taught
- Culture
- Socio-economic factors (e.g. living costs)
- Other (please specify):
- No information available.

Vuonna 2017 toteutetussa International Student Barometer -kyselyssä kartoitettiin muun muassa, mitkä olivat ulkomaisille opiskelijoille tärkeimpiä syitä valita opiskelupaikka Suomesta. 81 % kyselyyn vastanneista oli EU- ja ETA-alueen ulkopuolelta tulleita opiskelijoita. Kyselyyn vastanneiden mukaan koulutuksen sisältö, sen kustannukset, tutkimuksen laatu sekä korkeakoulun tunnettuus olivat tärkeimpiä syi-

tä valita suomalainen korkeakoulu opiskelupaikaksi. Kansainväliset opiskelijat pitivät myös taloudelliseen toimeentuloon liittyviä tekijöitä, kuten mahdollisuutta apurahaan tai vapautukseen maksuista, elinkustannuksia sekä mahdollisuutta työskennellä opintojen aikana, tärkeinä valintakriteereinä. Suhteellisen merkittäväänä pidettiin myös henkilökohtaista turvallisuutta.⁸⁹

⁸⁹ International Student Barometer (2017).

2.5 CHALLENGES AND GOOD PRACTICES IN ATTRACTING INTERNATIONAL STUDENTS

Q13. What are the (a) **challenges** and (b) **good practices** that have been observed in your Member State on attracting international students and for whom is it considered a challenge/good practice (HEI, Member State, student, other)?

a) Challenges:

Suomalainen korkeakoulutus on verrattain tuntematon niillä markkinoilla, joilta kansainvälistä opiskelijoita tulee eniten. Suuria markkina-alueita ovat muun muassa Venäjä, Kiina ja Vietnam. Suomeen tulee opiskelijoita näistä maista, mutta ei vielä niin paljoa kuin olisi mahdollista. Suomalaisen korkeakoulutuksen tunnnettujen kasvattaminen on siis haaste valtion näkökulmasta. Haasteena voidaan pitää englanninkielisten koulutusohjelmien resursseja. Vaikka Suomeen haluttaisiin paljon kansainvälistä opiskelijoita, olemassa oleviin koulutusohjelmiin mahtuu toistaiseksi suhteellisen rajallinen määrä ihmisiä.

Lukuvuosimaksut on koettu haasteena joidenkin korkeakoulujen edustajien, opiskelijajärjestöjen sekä kansainvälisten opiskelijoiden itsensä osalta. Maksujen käyttöönnotossa on ollut haasteita, sillä samaan aikaan, kun lukuvuosimaksuja koskeva laki hyväksyttyin, leikattiin myös korkeakoulujen rahoitusta. Näin ollen korkeakouluilla on ollut odotettua vähemmän resursseja muutoksen toteuttamiseen.

Lukuvuosimaksut asettavat myös siinä mielessä haasteita, että niiden myötä korkeakoulujen täytyy markkinoida koulutusohjelmaan entistä paremmin. Lukuvuosimaksujen käyttöönnoton myötä suomalaiset korkeakoulut eivät voi enää kilpailla ilmaisilla tutkinto-ohjelmilla. Korkeakoulujen on siis keksittävä uudenlaisia markkinointi- ja rekrytointistrategioita.⁹⁰

Haasteena Suomessa on myös valmistuneiden työmarkkinoille pääsy. Tähän osasyynä ovat työnantajien asenteet sekä suomen- tai ruotsinkielien puute. Tietoisuus tästä voi vähentää Suomen houkuttelevuutta maana, minne kannattaa hakea opiskelemaan.

Suomen haasteena on myös maahantuloprosessin raskaus. Oleskelulupaprosessia on kritisoitu hitaudesta.⁹¹ Suomella on pieni edustustoverkko ja haku-prosessi voi olla pitkä, etenkin kun otetaan huomioon sekä korkeakouluun hakuun sekä oleskelulupaprosessiin käytetty aika.

b) Good practices:

Suomalaisen koulutuksen ja suomalaisten oppilaidosten hyvä maine on yksi tekijä kansainvälisten opiskelijoiden houkuttelussa Suomeen.⁹² Opiskelijabarometrin mukaan suomalaisten oppilaitosten vahvuksia ovat alkuvaiheen palvelut, laadukkaat opimisympäristöt sekä opettajien asiantuntemus ja englannin kielen taito. Myös opintosuoritusten arviointia ja opintojen ohjausta pidettiin erittäin hyvinä.⁹³

Korkeakoulujen osalta ammattikorkeakoulu Haaga-

Helia pitää hyvinä käytäntöinä esimerkiksi rekrytointiprosessia koskevaa sisäistä kommunikaatiota sekä opiskelijalähettiläiden käytöä.⁹⁴ Aalto-yliopisto puolestaan näkee edukseen houkuttelevat kurssikokonaisuudet, erinomaiset sijoitukset yliopistorankingeissä sekä strategiset markkinointihankkeet. Erityisesti joustavat tutkintorakenteet tarjoavat kansainvälistile opiskelijoille mahdollisuuden opiskella laajasti erilaisia aloja ja aihealueita.⁹⁵

⁹⁰ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

⁹¹ Esim. Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry.

⁹² <https://finland.fi/life-society/learning-discovering-study-in-finland/>

⁹³ <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/faktaa-express-6a2018-mika-toi-suomeen-millaista-opiskelu-taalla>

⁹⁴ Haaga-Helian ammattikorkeakoulu, sähköposti 30.11.2018.

⁹⁵ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

Section 3: Measures and incentives to retain international graduates

3.1. MEASURES AND INCENTIVES FOR THE RETENTION OF INTERNATIONAL GRADUATES

Q14. *Measures and incentives to retain international graduates in Member States.*

Q14a. *What are the conditions for access after study to national labour market/ self-employment/ start up or spin-off activities/ research project?*

- *For what period of time does your Member State allow students to stay after studies in order to seek employment or set up a business? What happens after this period?*

Kansainväliselle opiskelijalle voidaan myöntää tutkinnon suorittamisen jälkeen oleskelulupa työnhakua tai yritystoimintaa varten. Oleskeluluvan myöntämisen edellytyksenä on, että toimeentulo on turvattu. Oleskelulupa myönnetään tilapäisenä enintään yhdeksi vuodeksi edellisen oleskeluluvan päättymisestä. Jos korkeakoulututkintotodistusta, todistusta tai muuta muodollista pätevyyttä osoittavaa asiakirjaa ei ole saatavilla ennen opiskelun perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassaolon päättymistä ja kaikki muut oleskeluluvan myöntämisen edellytykset

täyttyvät, kolmannen maan kansalainen saa oleskelulla maassa kohtuullisen ajan tällaisen asiakirjan toimittamista varten.

Kansainvälinen opiskelija, joka on suorittanut Suomessa tutkinnon, saa jatkaa aiemman oleskeluluvan nojalla tekemäänsä työtä tai yritystoimintaa taikka aloittaa uuden työn tai yritystoiminnan, jos jatko-oleskelulupahakemus on tehty aikaisemman oleskeluluvan voimassa ollessa.

- *Does your Member State have any restrictions in place regarding the job field in which the international student can seek employment or set up a business?*

- Yes.
 No.

Rajoituksia ei ole (poikkeuksena säännellyt ammatit).

- *Does the international student require a minimum level of degree in order to be allowed to stay after studies in order to seek employment or set up a business?*

- Yes.
 No.

Yliopisto-opiskelijan tulee suorittaa joko alempi korkeakoulututkinto eli kandidaatin tutkinto tai ylempi korkeakoulututkinto eli maisterin tutkinto. Ammattikorkeakoulussa on suoritettava joko ammattikorkeakoulututkinto ja ylempi ammattikorkeakoulututkinto.

Q14b. *Are there any other particular policy measures or incentives to retain international students in place?*

- Lowered salary requirement for a work/residence permit.
 Unrestricted access to the labour market.
 Other incentive(s).
 No.

Lainsäädännön kautta pyritään helpottamaan valmistuneiden kolmannen maan kansalaisten työmarkkinoille pääsyä. Saatavuusharkintaa ei sovelleta kun oleskelulupaa työn perusteella hakee Suomessa tutkinnon suorittanut henkilö. Kolmannen maan kansalainen, joka on suorittanut tutkinnon, saa jatkaa opiskelijan oleskeluluvan nojalla tekemäänsä työ-

tä tai yritystoimintaa taikka aloittaa uuden työn tai yritystoiminnan, jos jatko-oleskelulupahakemus on tehty aikaisemman oleskeluluvan voimassa ollessa. Suomessa valmistuneille kansainvälisille opiskelijoille voidaan myös myöntää oleskelulupa työnhakua varten. Työpaikan löydettyään henkilö voi aloittaa työntekon taikka aloittaa yritystoiminnan välittömästi.

Q15. Are there initiatives of HEIs or the private sector whereby support is provided to students following the completion of their studies?

- Yes, initiatives implemented by HEIs.
- Yes, initiatives implemented by the private sector.
- Other initiatives.
- No.

Kullakin korkeakoululla on omat palvelunsa. Moni korkeakoulu tarjoaa sähköisesti ohjeita työelämään siirtymiseen, mutta varsinaisia hankkeita on vähemmän. Esimerkiksi Aalto-yliopisto tarjoaa urapalveluita, verkostoitumismahdollisuuksia ja laajan valikoiman erilaisia alumnipalveluita, joista voi olla hyötyä työelämään siirryttäässä. Aalto-yliopisto myös osallistuu valikoidusti erilaisiin projekteihin ja valtion hankkeisiin. Esimerkiksi on Further Educated with Companies (FEC) -hankkeessa tarjotaan kansainvälisille opiskelijoille valmistumisen jälkeisiä työllistymismahdollisuuksia.⁹⁶ Muillakin korkeakouluilla on vastavia palveluita. Tampereen yliopiston työelämäpalvelut tarjoavat vastavalmistuneelle apua muun muassa työuran suunnitteluun ja työnhaun käytäntöisiin.⁹⁷ Helsingin yliopiston urapalvelut tarjoavat apua urasuunnittelun sekä harjoittel- ja työpaikkojen hakuun. Urapalveluilla on tiistaisin ja torstaisin Walk-in työnhakuneuvonta, jossa avustetaan esimerkiksi CV:n teossa ja työnhaussa.⁹⁸

Korkeakoulujen palveluiden lisäksi on olemassa erilaisia alueellisia projekteja. Suomen hallitus käynnisti vuonna 2017 poikihallinnollisen Talent Boost – Kasvua kansainvälistä osaajista -toimenpiteohjelman. Toimenpiteohjelman tavoitteena on muun muassa houkutella Suomeen kansainväliä osaajia ja hyödyntää heidän verkostojaan sekä tehdä työmarkkinat kansainvälisille osaajille avoimiksi ja yrityjyteen kannustaviksi. Toimenpiteohjelman mukaan kansain-

välinen osaaja voi olla myös ulkomaalainen opiskelija. Siinä kehitetään muun muassa toimenpiteitä, joilla yritykset ja kansainväliset osaajat tuodaan tehokkaammin yhteen. Yhtenä keinona on esimerkiksi koodinoitujen palvelujen kehittäminen kasvukeskuksiin. Kansallista Talent Boost -toimintaa toteutetaan eri puolilla Suomea, esimerkiksi Tampereella ja Turussa. Vuonna 2018 on myös käynnistetty Kasvua kansainvälistä osaajista -hankkeita, jotka jalkauttavat Talent Boost -ohjelmaa eri alueille Suomessa.⁹⁹

Helsingin seudun kauppakamarilla oli 31.8.2018 asti käynnissä Chamber of Multicultural Enterprises (COME) -projekti, jonka tavoitteena oli muun muassa parantaa työnantajien valmiuksia rekrytoida kansainvälistä työvoimaa. Osana COME-projektia toimi EntryPoint-mentorointiohjelma, joka toteutettiin yhteistyössä yritysten ja korkeakoulujen kanssa. Ohjelmassa pyrittiin vahvistamaan yritysten ja Suomessa asuvien kansainvälisten opiskelijoiden ja vastavalmistuneiden vuorovaikutusta mentoroinnin kautta. Mentoroinnin lisäksi ohjelman tavoitteena oli tukea yritysten ja korkeakoulujen kykyä houkutella ja rekrytoida monikulttuurista työvoimaa. Mentoritaviksi pystyivät hakemaan Suomessa opiskelevat kansainväiset tutkinto-opiskelijat ja suomalaisista korkeakouluista vastavalmistuneet kansainväiset osaajat. EntryPoint-ohjelma jatkuu edelleen, mutta nykyisellään se keskittyy startup- ja kasvuyrityksiin.¹⁰⁰

Q16. Does your government and/or HEIs implement any strategies in your Member State to encourage former international graduates (i.e. international alumni who have already left the Member State) to establish and/or maintain a connection to the national labour market?

- Yes, strategy implemented by HEIs.
- Yes, strategy implemented by the government.
- No.

Suomessa tutkinnon suorittanut kolmannen maan kansalainen voi hakea Suomesta töitä myöhemminkin ulkomailta käsin. Ulkomaalaislain 77 §:n mukaan muu oleskelulupa ansiotyötä varten voidaan myöntää ulkomaalaiselle, joka on suorittanut Suomessa kol-

mansioiden maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelun perusteella annetun lain perusteella myönnetyn oleskeluluvan voimassaolon aikana tutkinnon ja maassa oleskelun pääasiallinen tarkoitus on työnteko.

⁹⁶ <http://www.fec-rekry.fi/>

⁹⁷ Tampereen yliopisto (2018), "Valmistumisen jälkeen".

<http://www2.uta.fi/opiskelunopas/haku?terms=valmistumisen+j%C3%A4lkeen&=Search>

⁹⁸ University of Helsinki (2018), "Career Services' Guidance, Social Media and Contact Details". <https://guide.student.helsinki.fi/en/article/career-servicesguidance-social-media-and-contact-details>

⁹⁹ Työ- ja elinkeinoministeriö (2018), "Kansainvälinen osaaminen yritysten käyttöön". <https://tem.fi/talent-boost>.

¹⁰⁰ COME (2018), "EntryPoint mentorointi". <http://come2.fi/fi/entrypoint-mentorointi/>.

3.2 CHALLENGES AND GOOD PRACTICES IN RETAINING INTERNATIONAL STUDENTS

Q17. What are the (a) **challenges** and (b) **good practices** that have been observed in your Member State on retaining international students and for whom is it considered a challenge/good practice (HEIs, Member State, student, other)?

a) Challenges:

Korkeakoulujen, opiskelijoiden, kuten myös valtion näkökulmasta on haasteellista, että suomea (tai ruotsia) puhumattomille kansainvälisille opiskelijoille ja valmistuneille on verrattain vähän työllistymismahdollisuuksia. Monissa korkeakoululuoksesta vaativissa työpaikoissa vaaditaan edelleen suomen- ja tai ruotsin kielen taitoa.¹⁰¹ Kun korkeakoulujen rahoitusta leikattiin, useissa korkeakouluissa ensimmäiset leikkaukset kohdistettiin niemenomaan kieliopintoihin. Näin ollen kansainvälisten opiskelijoiden mahdollisuudet oppia suomen kielä opintojen yhteydessä ovat myös heikentyneet.¹⁰²

Opiskelijoiden näkökulmasta korkeakoulujen tarjoamat ura- ja rekrytointipalvelut ovat riittämättömiä. Kansainvälisillä opiskelijoilla on vaikeuksia löytää työpaikkaa opintojen aikana ja opintojen jälkeen.

Työnantajien asenteet ja puuttuva suomen ja/ tai ruotsin kielen taito saattavat estää opiskelijoiden työnsaantia ja siten olla esteenä Suomeen jäämiselle.

Valtion näkökulmasta voidaan pitää haasteellisenä, että korkeakoulut eivät välttämättä halua kaikkien kansainvälisten opiskelijoiden jäävän Suomeen heidän valmistumisen jälkeen. Korkeakouluille voi olla hyödyllistä, että heiltä tutkinnon saaneet kansainväiset opiskelijat lähevät valmistuttuaan töihin Suomen ulkopuolelle, koska siten korkeakoulut voivat laajentaa kansainvälisiä verkostojaan.¹⁰³

Kaiken kaikkiaan kansainvälisten opiskelijoiden siirtyminen Suomen työmarkkinoille on ilmiönä nuori ja se hakee vielä muotoaan.¹⁰⁴

b) Good practices:

International Student Barometer -tutkimuksen mukaan noin puolet Suomessa opiskelevista kansainvälistä opiskelijoista haluaisi jäädä Suomeen valmistumisen jälkeen.¹⁰⁵ Onnistunut työnhaku on merkittävä tekijä Suomeen asettumisessa. CIMO:n vuonna 2016 julkaiseman selvityksen mukaan parhaiten työllistyivät Suomessa ammattikorkeakoulutkinnon tehneet ulkomaalaiset.¹⁰⁶ Ammattikorkeakoulutkintojen päämääränä on selkeäminn työllistyminen Suomeen ja ne sisältävät usein Suomessa tehtävän harjoittelun. Selvityksen mukaan parhaiten työllistyivät sosiaali- ja terveysalalta valmistuneet ulkomaalaiset opiskelijat. Tähän osateki-jänä on kyseisen alan työvoimapula.

Korkeakoulujen piirissä järjestetään toimintaa, kuten rekrytointimessuja, jonka tarkoituksesta on edistää opiskelijoiden työllistymistä. Esimerkiksi Aalto-yliopisto näkee myönteisenä, että tekeillä on paljon uusia projekteja ja hankkeita, jotka tähän vuoteen siihen, että kansainväiset opiskelijat jäävät Suomeen.

Esimerkiksi kansainväiset uramarkkinat ja Talent Boost -tilaisuudet kasvattavat tietoisuutta ja tarjoavat käytännön ratkaisuja siihen, kuinka kansainväiset opiskelijat saataisiin jäämään Suomeen. Kaiken kaikkiaan kansainvälisten opiskelijoiden verkostoitumiseen ja työllistymiseen liittyvät haasteet ovat nykyään paremmin tiedossa ja korkeakoulut toimivat yhä enemmän yhteistyössä niiden ratkaisemiseksi.¹⁰⁷ Erityisesti IT-alalla on nähtävissä myönteistä työllistymiskehitystä. IT-alan kansainväiset opiskelijat saattavat työllistyä jo ennen valmistumistaan.¹⁰⁸

Lainsäädännön osalta kansainvälisten opiskelijoiden Suomen jäämistä voi edesauttaa uusi startup-yrittäjän oleskelulupa.¹⁰⁹ Hyväntäytönä voidaan pitää myös sitä, ettei ole rajotettu mille alalle Suomessa valmistunut opiskelija voi työllistyä. Heihin ei myöskään kohdistu saatavuusharkinta työlupaa hakiessa. Käytäntöjä voi pitää hyvin sekä valtion, korkeakoulujen että kansainvälisten opiskelijoiden näkökulmasta.

¹⁰¹ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

¹⁰² Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

¹⁰³ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

¹⁰⁴ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

¹⁰⁵ Faktaa Express 6A/2018: Mikä toi Suomeen, millaista opiskelu täällä on? International Student Barometer -kysely korkeakoulujen ulkomaalaisille tutkinto-opiskelijoille.

¹⁰⁶ Ibid.

¹⁰⁷ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

¹⁰⁸ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

¹⁰⁹ <https://yle.fi/uutiset/3-10477914>

Section 4: Bilateral and multilateral cooperation with third countries

Q18. Has your Member State concluded and/or intends to conclude any bilateral and/or multilateral agreements with countries of origin concerning international students?

Suomella ei ole valtiollisia kahdenväliä, nimenomaan kansainväliä opiskelijoita koskevia, sopimuksia muiden maiden kanssa.¹¹⁰ Opetus- ja kulttuuriministeriö on laatinut noin 50 maan kanssa sopimuksia tai yhteistyöasiakirjoja (Memorandum of Understanding, MoU) koulutuksen, korkeakoulutuksen, kulttuurin, taiteen, tieteen ja tutkimuksen, liikunnan ja nuorisotyön alueilla.¹¹¹

Suomalaisilla korkeakouluilla on kuitenkin joitakin multilateraalisia yhteistyöhankkeita. Tällaiset yhteistyöhankkeet kuuluvat useimmiten Suomen kehitysyhteistyön piiriin. Vuodesta 2004 vuoteen 2016 toiminut North-South-South-ohjelma tuki suomalaisten ja kehitysmaiden korkeakoulujen välisiä yhteistyöhankkeita. Ohjelmaan saivat osallistua Suomen korkeakoulujen lisäksi korkeakoulut maista, jotka ovat OECD:n määritelmän mukaisia julkisen kehitysrahoi-

tuksen vastaanottamiseen kelvoisia maita. North-South-South-ohjelman pääpainona oli opiskelija- ja opettajaliikkuvuus.¹¹² Nykyään se on osa HEI ICI -kehitysyhteistyöohjelmaa, jossa yhteistyöhankkeiden kautta vahvistetaan kehitysmaiden korkeakoulutusta. Yhteistyöhankkeita on 16:ssa massa, esimerkiksi Tansaniassa, Nepalissa ja Keniassa.¹¹³

Suomi on solminut joitain kahdenväliä sopimuksia, joilla on vaikutusta tiettyjen kansainvälisten opiskelijoiden oleskelulupaprosessiin. Sairausvakuutus-edellytys ei koske Quebecin provinssista Kanadasta tulevia opiskelijoita. Poikkeus perustuu Suomen ja Quebecin väliseen sosiaaliturvasopimusjärjestelyyn. Uuden-Seelannin kansalaisten oleskelulupahakemuksesta ei puolestaan peritä käsitteilymaksua. Poikkeus perustuu Suomen ja Uuden-Seelannin väliseen valtiosopimukseen.

Q19. Are there any measures or incentives in place to avoid brain drain in the country of origin when attracting and retaining international students?

- Yes, measures related to brain drain in place.
- No.

Kyllä. (Ks yllä.) Yhteistyöhankkeiden avulla vahvistetaan kehitysmaiden korkeakoulutusta. Suomi myös tarjoaa koulutusta kolmansiin maihin, esim. Education Finland -ohjelman kautta.¹¹⁴

Korkeakoulut saattavat kannustaa valmistuneita kolmansien maiden opiskelijoita palaamaan kotimaahan tai johonkin muuhun maahan jakamaan tietotaitoaan sekä laajentamaan oppilaitoksen tutkimusverkostoa.

Q20. Do HEIs in your Member States have initiatives and cooperation agreements with HEIs in third countries in place? If so, what types of agreements and for which purpose (e.g. student exchange programmes)?

- Yes.
- No.

Korkeakouluilla on kolmansien maiden korkeakoulujen tutkimusinstituuttien kanssa keskinäisiä yhteisö sopimuksia. Yhteisö sopimusten kattavuus vaihtelee, mutta ne voivat koskea opiskelija-, opettaja-, tutkija- ja/tai henkilöstöliikkuvuutta. Opiskelijaliikkuvuudessa korostuu vaihto-opiskelu. Esimerkiksi Aalto-yliopistolla on vaihto-opiskelua koskevia yhteis-

työsopimuksia useiden Etelä-Aasiassa, Afrikassa ja Latinamerikassa sijaitsevien korkeakoulujen kanssa.¹¹⁵ Helsingin yliopistolla on kahdenväliset vaihtosopimukset esimerkiksi Jordanian yliopiston, Tokion yliopiston ja Soulissa sijaitsevan Yonsei-yliopiston kanssa.¹¹⁶

¹¹⁰ Opetushallitus, Study in Finland, haastattelu 28.11.2018.

¹¹¹ <https://minedu.fi/kansainvaliset-sopimukset-ja-yhteistyöasiakirjat-mou-t>

¹¹² <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/faktaa-express-32015-korkeakoulutus-suomen-kehitysyhteistyossa>

¹¹³ Opetushallitus (2018), "HEI ICI – korkeakoulutuksen kehitysyhteistyöohjelma". http://www.cimo.fi/ohjelmat/hei_ic.

¹¹⁴ <https://www.educationfinland.fi/what-we-offer>

¹¹⁵ Aalto-yliopisto, sähköposti 9.12.2018.

¹¹⁶ Helsingin yliopisto (2018) <https://guide.student.helsinki.fi/fi/artikkeli/vaihtokohteet-maailmalla>.

Kahdenvälisten sopimusten lisäksi esimerkiksi Erasmus+ koskettaa myös kolmansista maista tulevia opiskelijoita. Jos kolmannen maan kansalainen suorittaa korkeakoulututkintoaan jossakin toisessa EU-maassa, hän voi suorittaa opiskelijavaihdon Suomessa Erasmus+-ohjelman kautta. Suomi on myös

osallistunut EU:n alaiseen Erasmus Mundus -ohjelmaan, jossa tarjotaan sekä EU-maiden että kolmansien maiden kansalaisille monikansallisia tutkinto-ohjelmia. Erasmus Mundus -tutkinto-ohjelmassa tutkinto koostuu opinnoista useassa eri EU-maassa.¹¹⁷

¹¹⁷ European Commission (2018), "Erasmus Mundus Joint Master Degrees". https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/actions/key-action-1-study-and-volunteering-in-another-country/joint-master-degrees_en.